

T Årsredovisning 2017

TIBRO

Produktion: Tibro kommun

Layout och textbearbetning: Christina Froh

Fotografer: Johanna Broo Asplund, Thomas Harrysson, Kerstin Larsson, Elof Andersson, Emilia Frendegaard, Anna Stenberg, Johan Larsaeus, Towe Lindblom, Tobias Ekman, Lukas Schmidt, Kristian Lagerström, Magnus Hagebratt och Christina Froh

Tryck och repro: JustNu, Skövde

Innehållsförteckning

Inledning

Kommunalrådet har ordet	4
Bokslut 2017 i korthet	5
Organisation och politiskt styre.....	6
Målstyrningsmodell	7

Förvaltningsberättelse

Analyser

Omvärldsanalys	8
Ekonomisk analys och finansiella mål	9
Personalanalys	15

Mål- och kvalitetsuppföljning

Kommunfullmäktiges mål	18
Nämndernas mål	22

Verksamhetsberättelse

Kommunfullmäktige	30
Kommunstyrelsen	31
Barn- och utbildningsnämnden	34
Socialnämnden	37
Kultur- och fritidsnämnden	41
Kollektivtrafiknämnden	43
Byggnads- och trafiknämnden	44
Samhällsbyggnadsnämnden – Skattefinansierad verksamhet	45
Samhällsbyggnadsnämnden – Affärsverksamhet	47
Kommunala bolag	49
Kommunalförbund	52

Ekonomisk redovisning

Redovisningsprinciper	54
Resultaträkning	56
Balansräkning	57
Kassaflödesanalys	58
Noter	59
Driftredovisning	66
Finansiella nyckeltal fem år i sammandrag	67
Investeringsredovisning	68
Revisionsberättelse	70

Kommunalrådet har ordet

Vi kan se tillbaka på ett framgångsrikt år för 70-åriga Tibro kommun! Befolkningsutvecklingen är positiv, Mini-Zoo har återinvigts, vi förbereder för fler bostäder och vi är i startgroparna för byggnationen av en ny skola. Och inte minst, vi har ett fortsatt starkt ekonomiskt resultat. Det är viktigt inför de stora satsningar som planeras 2018 och de därpå följande åren.

Redan i början av året genomfördes Möbelriksdagen i SA Prims lokaler i Tibro. Ledande företag inom möbel- och inredningsbranschen, intressenter och beslutsfattare samlades. Det var första gången Möbelriksdagen arrangerades utanför Småland och jag är förstads tacksam över att detta kunde ske i Tibro!

Årets Stadskärna 2017 var en utmärkelse Tibro kommun satsade på att vinna. När det hela slutligen skulle avgöras var vi en av tre nominerade slutkandidater. Vi möttes av uppskattning och många var imponerade över vad vår lilla Skaraborgskommun lyckats åstadkomma, men tyvärr räckte det inte ända fram i konkurrensen med Kalmar och Västervik. Men vi blev en god tvåa!

Skolan har varit en flitigt diskuterad politisk fråga under året. Kommunfullmäktige beslutade i april att den första av två planerade F-6-skolor ska lokaliseras till Baggebolet och stå färdig inför höstterminen 2020. Baggeboskolan ersätter Smulebergsskolan och kommer att ha plats för cirka 500 elever. Skolbygget är ett viktigt steg i att säkerställa ändamålsenliga skollokaler. Våra grundskoleresultat är på väg uppåt. Det är med glädje jag noterar det aktiva arbete som pågår inom barn- och utbildningsnämnden med kvalitets- och utvecklingsfrågor. Ett långsiktigt arbete som bygger vår framtid!

Glädjande är också att Snickarvallens förskola stod klar under hösten. Tillskottet med 6 nya förskoleavdelningar innebär att kommunen i nuläget inte behöver använda tillfälliga lokal-lösningar för att tillgodose platsbehovet inom barnomsorgen.

En annan skolfråga var beslutet att komplettera det allmänna valet 2018 med en lokal folkomröstning angående framtiden för Fågelviksgymnasiet.

Mini-Zoo förtjänar att nämnas. Mini-Zoo vid folkparken är en populär anläggning, som varje år lockar tusentals barnfamiljer både från Tibro och kringliggande orter. Att renovera och utveckla Mini-Zoo är en viktig satsning, eftersom den lilla djurparken både genererar besökare och är en betydelsefull arbetsplats för många i behov av arbetsmarknadsåtgärder.

Allétorget har äntligen fått en ansiktslyftning! I många år har Allétorget varit en knölig parkeringsplats, men i och med ombyggnaden har det nu blivit lättare för besökare att på ett säkert sätt ta sig till och från sina fordon där.

Turbulensen inom socialförvaltningen under hösten är mindre trevlig att återge i en årsredovisning, men det är värt att framhålla

att kommunens förmåga att hantera särskilda händelser är god. Något som även visade sig vid den brand som drabbade Allégården natten till 26 januari 2018. Min förhoppning är att verksamheten inom socialförvaltningen successivt ska kunna återgå till det normala under 2018, så att vi ytterligare ska kunna utveckla den verksamhet som i grunden är väl fungerande när det gäller servicen till berörda kommuninvånare.

Det finns mycket positivt att se fram emot 2018, då vi bland annat inviger vårt nya äldreboende Bonargården och Tibrobyggens 38 nya lägenheter i kvarteret Örnen. Flera privata entreprenörer bidrar också till fler boendemöjligheter i kommunen.

Avslutningsvis vill jag rikta ett tack till alla förtroendevalda för ert engagemang i kommunen och våra bolag. Jag vill också framföra ett stort tack till samtliga anställda i kommunen och bolagen. Det är ert engagerade och uppskattade arbete som bidrar till att göra Tibro till en bra plats att leva och bo i.

A handwritten signature in black ink, which appears to read 'Rolf Eriksson'. The signature is fluid and cursive.

Rolf Eriksson (S)
Kommunstyrelsens ordförande

Bokslut 2017 i korthet

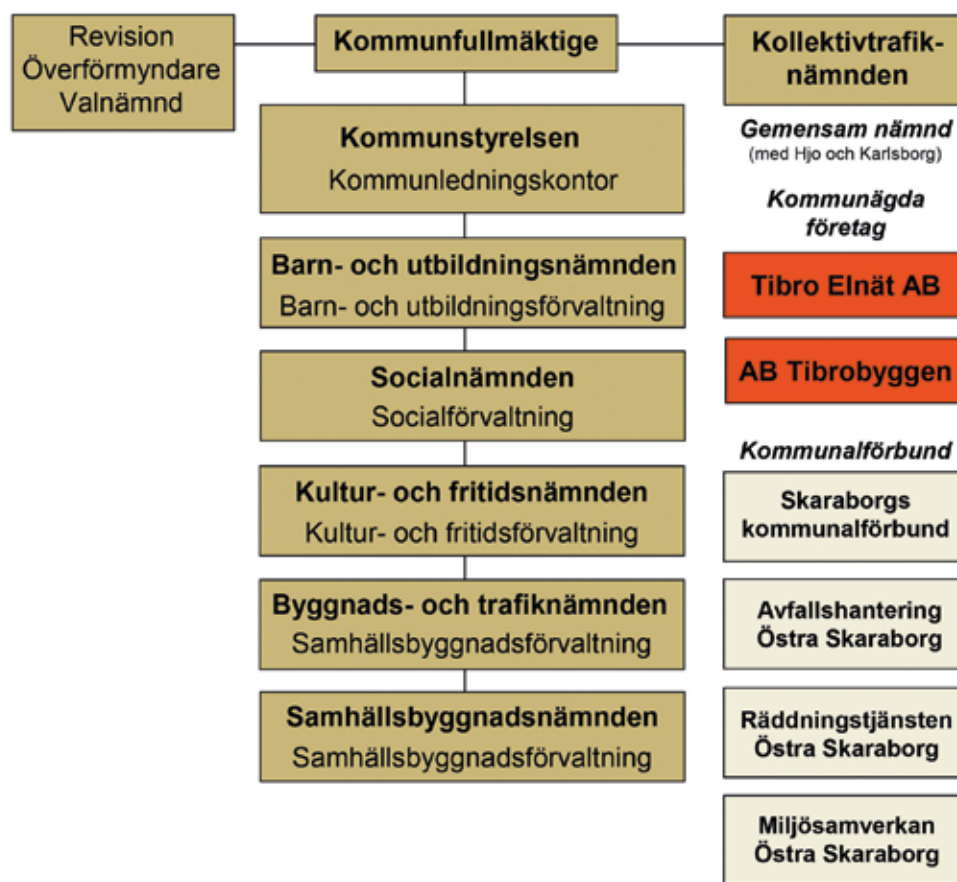
- Tibro kommuns resultat för 2017 är 33,9 mnkr, vilket är en positiv budgetavvikelse med 23,0 mnkr. Resultatet motsvarar 5,4 % av intäkterna från skatter och statsbidrag.
- Stora överskott inom nämndsverksamheten för barn- och utbildningsnämnden (16,5 mnkr), samhällsbyggnadsnämnden (6,4 mnkr), kommunstyrelsen (3,1 mnkr) och byggnads- och trafiknämnden (0,9 mnkr) ligger bakom det höga resultatet.
- Socialnämnden redovisar underskott med -8,4 mnkr. Skatter och generella statsbidrag visar överskott med 5,7 mnkr medan finansnetto visar underskott -4,3 mnkr.
- 2017 års nettoinvesteringar uppgick till 49,5 mkr. Mest medel, 22,1 mnkr, lades på den nya förskolan Snickarvallen. Total kostnad för byggnationen blev 33 mnkr jämfört med budgeterade 35 mnkr.
- Kommunens befolkning har under 2017 ökat med 40 personer till 11 110 invånare. Grunden för detta är ett stort positivt flytt-netto, +110, gentemot utlandet.
- Kommunfullmäktige har under året fattat beslutet att den första av de nya F-6-skolorna ska ligga i Baggeboområdet. Skolan ska vara klar till höstterminen 2020 och kostnadsberäknas till 205 mnkr.
- Under hösten 2017 har upprustningen av centrummiljöer fortsatt med en ombyggnad av Allétorget för 3,6 mnkr. Ombyggnationen kommer att fortsätta under våren 2018.
- De kommunala bolagen redovisar positiva resultat för 2017. Tibrobyggens resultat uppgick till 2,3 mnkr och resultatet för Tibro Elnät AB med koncern blev 1,2 mnkr.
- Tibro Energi AB genomför en omfattande utbyggnad av bredbandsnätet i kommunen. Under 2017 har 800 kunder anslutits och det totala antalet kunder uppgår vid årsskiftet till 2 100.

Måluppfyllelse 2017

I årsredovisningen presenteras de förväntade resultaten av arbetet med samtliga prioriterade mål och måluppfyllelsen relateras sedan till dem. I tabellen nedan redovisas samtliga prioriterade mål för 2017 och hur väl de bedöms ha uppfyllts. En beskrivning av vad antalet kommunvapen står för finns på sidan 7 och utförliga beskrivningar av alla mål, förväntade resultat, strategier och måluppfyllelse presenteras på sidorna 18-29 i förvaltningsberättelsen.

Prioriterade mål	Måluppfyllelse
Kommunfullmäktige	
Stärka Tibro som en attraktiv kommun för invånare och besökare	↑↑↑
Bidra till ett kreativt och nyskapande näringsliv	↑↑
Kommunstyrelsen	
Utveckla arbetet med integration av nyanlända och befintliga invånare i Tibro kommun	↑↑↑
Att ta Vision Tibro till nästa nivå	↑↑
Barn- och utbildningsnämnden	
Utveckla de strukturella förutsättningarna i förskolans verksamhet	↑↑
Utveckla verksamheten i grundskolan utifrån varje elevs behov och förutsättningar	↑↑
Verka för en bra gymnasieverksamhet för Tibros elever	↑↑
Socialnämnden	
Bygga framtidens äldreboende med större individuellt brukarfokus som bygger på förebyggande arbete, bibehållande av funktioner och en anpassad aktiv vardag	↑↑↑↑
De barn och ungdomar som får stöd från socialtjänsten ska uppleva bättre livskvalitet	↑↑↑
Kultur- och fritidsnämnden	
En rik fritid för alla	↑↑↑
Fortsatt utveckling av mötesplatsen Arena Fågelvik	↑↑↑
Utveckla ung kultur i Tibro	↑↑↑
Kollektivtrafiknämnden	
En likartad service, av god kvalitet, till uppdragsgivare och kommuninvånare	↑↑↑
Byggnads- och trafiknämnden	
Främja god bebyggd miljö och ge snabb service till medborgare och andra aktörer inom plan- och byggverksamheten	↑↑↑↑
Samhällsbyggnadsnämnden	
Att ta fram en långsiktig underhållsplan för flertalet av kommunens fastigheter. Planen ska ge underlag för planering, uppföljning och framtida budgetarbete	↑↑
Tibro kommuns kost ska vara näringsriktig, varierad och god och ge en minskad inverkan på miljön och klimatet	↑↑

Organisation och politiskt styre

Tibro kommuns organisation består av kommunstyrelsen, fem egna facknämnder samt en kollektivtrafiknämnd, som är gemensam med grannkommunerna Hjo och Karlsborg. Kommunen har två helägda bolag samt deltar i fyra kommunalförbund.

Tibro kommun bedriver verksamhet inom många områden och i olika driftsformer. Verksamheten leds av kommunfullmäktige, dess verkställande organ kommunstyrelsen, fem nämnder och bolagens styrelser. Verksamheten bedrivs i traditionell förvaltning, i aktiebolag, i en gemensam nämnd och i kommunalförbund.

Varje nämnd verkställer kommunfullmäktiges beslut. I de helägda kommunala aktiebolagen tillsätter kommunfullmäktige styrelse och respektive styrelse utser verkställande direktör. I de aktiebolag där kommunen inte har ägandemajoritet har kommunen representanter i styrelsen, vilka väljs av kommunfullmäktige.

Fördelning av mandat i kommunfullmäktige

Parti	KF 2015-2018
Socialdemokraterna	14
Liberalerna	5
Moderaterna	4
Sverigedemokraterna	4
Centerpartiet	3
Kristdemokraterna	3
Vänsterpartiet	1
Miljöpartiet	1

Ledamöter i kommunstyrelsen 2017

Socialdemokraterna: Rolf Eriksson, Améle Jaiem, Jan Hanna, Hans Dahm och Rasmus Hägg

Liberalerna: Alda Danial och Andreas Dahlborg

Moderaterna: PeO Andersson

Sverigedemokraterna: Åse Nicklasson

Centerpartiet: Anna-Karin Johansson

Kristdemokraterna: Maria Maric´

Ledamöter i kommunfullmäktige 2017

Socialdemokraterna: Rolf Eriksson, Anne-Marie Wahlström, Laila Neck, Per Gren, Jan Holm, Améle Jaiem, Daniel Larsson, Gunnel Johansson, Hans Dahm, Susanne Johansson, Thomas Carlsson, Jan Hanna, Rasmus Hägg och Devinia Larsson-Fatalla.

Liberalerna: Claes Jägevall, Alda Danial, Torbjörn Andersson, Ann Ohlsson och Inge Fransson

Moderaterna: PeO Andersson, Ove Emanuelsson, Kenth Wengholm och Per-Olof Qvick

Sverigedemokraterna: Stefan Eriksson, Åse Nicklasson, Ulrika Josefsson (politiskt obunden) och Inge Ekström (politiskt obunden)

Centerpartiet: Anna-Karin Johansson, Bengt Andersson och Stefan Grad

Kristdemokraterna: Maria Maric´, Peter Eclund och Orvar Andersson

Vänsterpartiet: Cecilia Welleman **Miljöpartiet:** Erik Lundgren

Målstyrningsmodell

Tibro kommun har en målstyrningsmodell som utgår från den vision som kommunen antog i samverkan med Tibros förenings- och näringsliv 2005. Styrande för målstyrningen i kommunen är också den boendestrategi och den näringslivsstrategi, som utvecklades med visionen som grund och fastställdes av kommunfullmäktige 2006.

Av visions- och strategidokumenterna framgår att alla som bor och verkar i Tibro tillsammans ska sträva efter att utveckla Tibro till:

- En boplats som lockar och inspirerar.
- En mötesplats för allas intressen.
- En innovativ mötesplats för världens inredare.

Kommunövergripande mål, nämndsmål och verksamhetsmål

Kommunfullmäktige antar årligen ett antal prioriterade mål, som ska vara vägledande för kommunens arbete det kommande året. För varje mål har fullmäktige fastställt ett antal strategier, som övergripande beskriver hur kommunen ska agera för att förverkliga målet samt ett antal förväntade resultat.

Nämnder, styrelser och verksamheter fastställer både egna prioriterade mål samt vilka åtgärder som ska vidtas för att de ska bidra till att kommunfullmäktiges mål förverkligas.

I kommunens årsredovisning redovisar kommunledning, nämnder och styrelser årligen måluppfyllelsen för de prioriterade målen.

Följande begrepp används i målstyrningsmodellen:

- **Mål** Prioriterade mål som det är särskilt fokus på.
- **Förväntat resultat** En beskrivning av hur vi mäter måluppfyllelsen.
- **Strategi** En beskrivning av de huvudsakliga tillvägagångssätt, som valts för att uppnå målet.
- **Måluppfyllelse** En redovisning av hur de prioriterade målen uppnåtts.

Utvärdering

Redovisningen av kommunstyrelsens och nämndernas verksamheter i årsredovisningen utgår från de mål och strategier som kommunfullmäktige antagit. Måluppfyllelsen för varje mål bedöms i en skala från ett till fyra. Värderingen redovisas med olika antal av Tibros kommunvapen. Ju fler kommunvapen desto bättre har verksamheten uppnått sina mål.

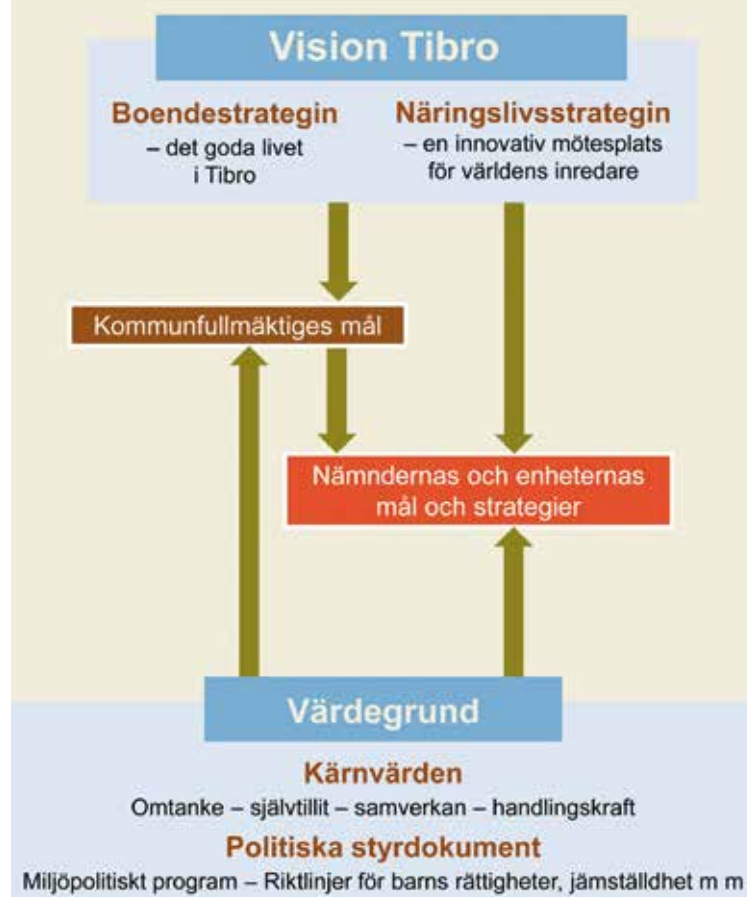
Så här redovisas nivån på måluppfyllelsen:

- ☐ Målet är inte uppnått
- ☐☐ Målet är delvis uppnått
- ☐☐☐ Målet är i huvudsak uppnått
- ☐☐☐☐ Målet är uppnått

Gemensam värdegrund

Under perioden 2010–2012 genomförde Tibro kommun ett omfattande varumärkesarbete, som resulterade i en ny sammanhållen plattform för Tibro kommuns kommunikation, en

Styrmodell för Tibro kommun

varumärkesplattform med en grafisk profil, en kommunikationsstrategi och en ny logotype. Inom ramen för varumärkesarbetet fastställdes Tibros gemensamma värderingar, vår värdegrund:

- **Jordnära och framtidsinriktad.** Vi vill utveckla det vi har och det vi kan.
- **Delaktighet och helhet.** Vi samverkar för att skapa förutsättningar för framtiden genom att tillsammans lyfta blicken och tillvarata våra möjligheter.
- **Äkthet, uppriktighet och ett väl utfört arbete.** Det vi gör, gör vi grundligt, hållbart och med stolthet.

Tibros värdegrund kan sammanfattas i fyra kärnvärden:

- Omtanke
- Självtillit
- Samverkan
- Handlingskraft

De strategier och riktlinjer som finns i Tibro kommuns politiska styrdokument ingår också som en del i kommunens gemensamma värdegrund. För att Tibro kommun ska uppfattas som trovärdig ska både uppsatta mål och all verksamhetsutveckling präglas av den gemensamma värdegrunden.

Tibros vision och värdegrund utgör ett samlat ramverk för all målstyrning i Tibro kommun.

Omvärldsanalys

I början av 2017 passerade Sverige 10 miljoner invånare. Även om befolkningstillväxten inte var lika stor som rekordåret 2016 (+144 136) så fortsatte befolkningen att öka kraftigt med 125 089 invånare och likt de senaste åren så är det huvudsakligen invandringen som är grunden till den stora ökningen. Födelseöverskottet uppgick till 23 444 personer medan invandringsöverskottet uppgick till 98 869 personer. Invandringsöverskottet minskade dock jämfört med 2016 års 117 127. Syrien är fortsatt det land där flest invandrare kommer ifrån. Dock minskade antalet invandrare från Syrien kraftigt under 2017, från 51 540 personer 2016 till 22 327 personer 2017. Sedan 1940-talet har Finland födda varit den största invandrargruppen i Sverige, men under 2017 passerades Finland av Syrien som det vanligaste födelselandet utanför Sverige. Vid årsskiftet 2017-2018 var 172 258 personer, eller 1,7 %, av Sveriges befolkning födda i Syrien. Totalt är 18,5 % av Sveriges befolkning födda utomlands.

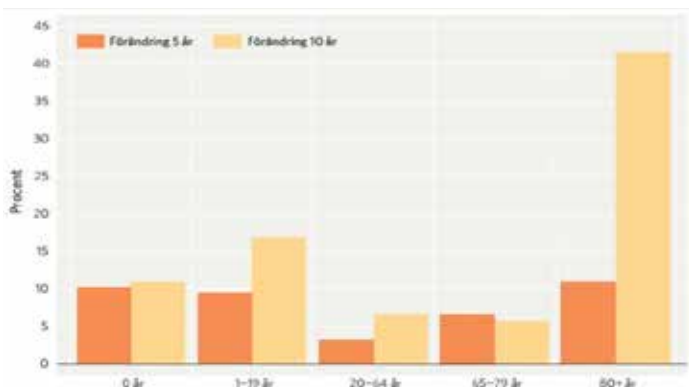
Precis som 2016 hade Sveriges samtliga kommuner ett invandringsöverskott. 226 kommuner ökade sin befolkning medan den minskade i 63. Tibros befolkning fortsatte att öka för 7:e året i rad och uppgick vid årsskiftet till 11 110 invånare. Ökningen, + 40 invånare, är dock betydligt lägre än de fyra närmast föregående åren då ökningarna legat mellan 81 och 116 personer. Inledningen av 2018 indikerar dock en fortsatt befolkningsökning under 2018. Tibros befolkningsökning vilar helt på invandringsöverskottet, +110 personer. Trots att invandringsöverskottet är så stort så innebär det en rejäl minskning jämfört med perioden 2014-2016. Födelsenettet är i princip noll (-3), vilket är något bättre än de två senaste åren som slutat cirka -20. Inrikes flyttnettet, -67, är på samma nivå som de tre senaste åren. (Källa: SCB)

Tabell 1: Tibro kommuns befolkningsutveckling, födelse- och flyttnetto

	2013	2014	2015	2016	2017
Befolkning årets början	10 673	10 754	10 864	10 980	11 070
Födelsenetto	-1	11	-17	-21	-3
Inrikes flyttnetto	8	-62	-71	-79	-67
Utrikes flyttnetto	74	161	204	190	110
Befolkning årets slut	10 754	10 864	10 980	11 070	11 110

Det har länge diskuterats att ökade kostnader för fler, och en större andel, äldre invånare innebär en utmaning för den kommunala ekonomin. Den stora invandringen har inneburit att många barn, ungdomar och människor som är i den ålder då man bildar familj har kommit till Sverige. Därför väntas även de åldersgrupper som tar del av förskola, grundskola och gymnasieskola öka framöver. Sveriges befolkning väntas fortsätta öka i snabb takt och inom en tioårsperiod uppgå till 11 miljoner invånare. En stor utmaning är sammansättningen av befolkningstillväxten, då grupperna av yngre och äldre växer snabbare än dem som är i yrkesverksam ålder.

Diagram 1: Utveckling i alla åldrar

Som en följd av denna utveckling ökar de demografiskt betingade behoven i kommunerna nu betydligt snabbare än tidigare. SKL:s bedömning för de kommande 10 åren är 1,4 % per år, vilket är cirka 1 % högre än t.ex. perioden 2000-2012.

Den snabba behovsutvecklingen under perioden 2013-2017 sammanföll dels med en konjunkturuppgång med ökade skatteintäkter, dels med ökade statsbidrag till följd av flyktingsituationen. Kommunerna, inklusive Tibro kommun, har därför klarat att redovisa bra resultatnivåerna hittills. De kommande åren ser dock ut att bli betydligt tuffare ekonomiskt med en konjunkturuppgång som nått sin topp, ökade behov samt höga investeringsnivåer inom kommunsektorn. Ytterligare en tydlig effekt av den ökande befolkningen är kommunernas höga investeringstakt.

Sveriges Kommuner och Landstings, SKL:s, bedömning är att den högkonjunktur som råder kommer stärkas ytterligare under 2018 främst baserad på ökad inhemsk efterfrågan. Bedömningen är att konjunkturen därefter återgår till ett normalläge och att tillväxttalen blir lägre efter 2018. En faktor som skulle kunna bidra till en mer utdragen högkonjunktur är om utvecklingen i omvärlden stärks påtagligt. Det finns i början av 2018 en del tecken på att världsekonomin generellt sett utvecklas starkt.

Arbetslösheten i Sverige har sjunkit ytterligare något under 2017 och i praktiken råder full sysselsättning för inrikes födda och andra väletablerade på arbetsmarknaden. Potentialen i svensk ekonomi är att i högre utsträckning få utrikesfödda i sysselsättning. Det är också i denna grupp som antalet personer i yrkesverksam ålder ökar de kommande åren. Inrikes födda i yrkesverksam ålder väntas tvärtom minska fram till 2025. Arbetslösheten inklusive personer i åtgärder i Tibro har minskat under året. Vid årsskiftet var 9,6 % arbetslösa, vilket är en minskning med 1,7 %. Minskningen är större än motsvarande siffror för riket och länet men arbetslösheten i Tibro ligger fortfarande klart över riket (7,5 %) och Västra Götalands län (6,5 %). I Tibro var 4,3 % öppet arbetslösa medan 5,3 % befann sig i arbetsmarknadsåtgärder. Att så många i Tibro befinner sig i åtgärder gör att den öppna arbetslösheten på 4,3 % inte skiljer sig så markant åt jämfört med riket (4,1 %) och länet (3,6 %). (Källa: Arbetsförmedlingen)

Ekonomisk analys

Viktiga händelser 2017

2017 års resultat om 33,9 mkr är näst efter 2016 års rekordresultat (56,8 mnkr) det högsta någonsin för Tibro kommun. Årets resultat innehåller inte stora engångsintäkter som 2016 års resultat. 2016 innehöll stora realisationsvinster som höjde finansnettot (överskott 10,3 mnkr) och stora överskott (totalt 21,9 mnkr) för kommunens boende för ensamkommande barn samt särskilt statsbidrag med anledning av flyktingsituationen. 2017 års resultat och positiva budgetavvikelse beror till stor del på utnyttjade anslag och bidrag inom framför allt samhällsbyggnadsnämndens och barn- och utbildningsnämndens ordinarie verksamhet. Barn- och utbildningsnämndens överskott beror till stor del på att dess verksamheter till följd av rekryteringssvårigheter inte hunnit eller kunnat utnyttja tilldelade statsbidrag från Migrationsverket fullt ut.

Kommunens bolag visar positiva resultat, AB Tibrobyggen 2,3 mnkr och Tibro Energi AB med koncern 1,5 mkr.

När det gäller den ekonomiska utvecklingen för kommunkonsernen kan följande händelser och utveckling lyftas fram som särskilt viktiga för det ekonomiska utfallet 2017 och framåt.

- I mars 2016 beslutade kommunfullmäktige att lägga ned gymnasieutbildningen vid Fågelviksgymnasiet. I april 2017 inkom efter namninsamling ett så kallat folkinitiativ om att genomföra en folkomröstning angående Fågelviksgymnasiets fortlevnad som ungdomsgymnasium i Tibro kommun. I september beslutade kommunfullmäktige genomföra en folkomröstning i samband med det allmänna valet 2018.
- I april beslutade kommunfullmäktige att den nya F-6-skolan ska placeras på Baggebolet och under hösten beslutade barn- och utbildningsnämnden att skolans namn blir Baggeboskolan. Byggstart är planerad till maj 2018 och skolan tas i bruk hösten 2020.
- Snickarvallens förskola färdigställdes under året och togs i bruk i oktober. Förskolan rymmer 6 avdelningar och kostade totalt 33 mnkr att färdigställa.
- Den starka befolkningsutvecklingen som inleddes 2011 har fortsatt och kommunens invånarantal ökade 2017 med 40 personer till 11 110. Tibro kommun har de senaste 7 åren ökat befolkningen med 550 personer vilket är drygt 5 %. Precis som de senaste åren baseras befolkningsstillväxten främst på på invandring. Både befolkningsökningen och flyttnettot mot utlandet har dock minskat avsevärt jämfört med åren 2014-2016 då ökningen i snitt var 105 invånare per år och flyttnettot gentemot utlandet var 185 personer per år.
- Verksamheten vid kommunens boende för ensamkommande barn, Luventus, har under året trappats ned avsevärt. Från att vid årets början haft cirka 40 barn har antalet sjunkit till 14 vid årsskiftet. Ändrade ersättningsregler har också påverkat möjligheten att ha personal anställd. Under året har därför personalen kopplad till boendet halverats. Verksamheten redovisar ett litet överskott (0,5 mnkr) för året.
- Under årets sista månader framkom omfattande kritik från personal mot socialförvaltningens ledning.

Händelsen blev massmedialt uppmärksammas och en omfattande arbetsmiljöutredning genomfördes. Med två chefer träffades överenskommelser om att avsluta anställningarna i Tibro kommun.

- Tibrobyggen har under 2017 fortsatt byggnationerna av kommunens nya äldreboende Bonargården (inflyttning februari/mars 2018) och de två närliggande punkthusen med totalt 38 lägenheter (inflyttning hösten 2018).
- I början av 2018, natten till den 26e januari, drabbades Tibrobyggen och kommunens äldreomsorg av en brand när äldreboendet Allégården eldhärjades. Ingen människa kom till allvarlig skada tack vare rådigt ingripande av kommunens vård- och omsorgspersonal. De ekonomiska följderna är vid årsredovisningens framtagande fortfarande oklara.

Modell för finansiell analys

Tibro kommun använder en finansiell analysmodell som benämns RK-modellen för att kartlägga och analysera resultat, utveckling och ställning. Målsättningen är att utifrån dessa parametrar identifiera finansiell status och därigenom försöka klargöra om Tibro har en god ekonomisk hushållning som föreskrivs i kommunallagen.

Den finansiella analysmodellen bygger på fyra perspektiv:

A. Resultat: Här görs en kartläggning av Tibro kommuns resultat och dess utveckling. Här redovisas även utveckling och finansiering av investeringar.

B. Kapacitet: Här redovisas vilken finansiell motståndskraft Tibro kommun har på lång sikt.

C. Risk: Under risk redovisas hur Tibro kommun är exponerad finansiellt. Här analyseras också borgensåtaganden och kommunens samlade pensionsskuld.

D. Kontroll: Med kontroll avses hur upprättade finansiella målsättningar och planer följs. En god följsamhet av budget är uttryck för god ekonomisk hushållning.

RESULTAT

Skatte- och nettokostnadsutveckling

Verksamhetens nettokostnad som andel av skatter och statsbidrag är ett viktigt nyckeltal då det visar om skatter och statsbidrag är tillräckliga för att finansiera den löpande verksamheten. Ett riktmärke är att nyckeltalet inte bör överstiga 98 %, vilket över tid ska ge utrymme för att skattefinansiera en normal investeringsvolym.

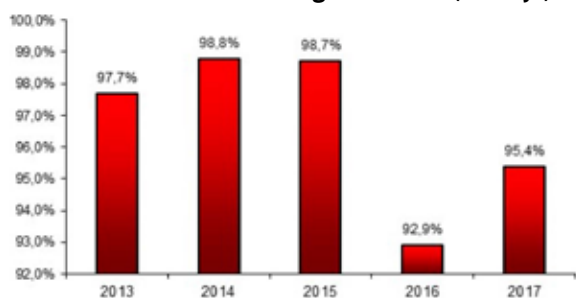
Då Tibro kommun har relativt stora finansiella omsättningstillgångar så har kommunen normalt ett positivt finansnetto. Marknadsvärdet av aktier och obligationer, som förvaltas av Söderberg & Partners, var vid årsskiftet 220,5 mnkr. Så länge dessa tillgångar finns kvar och de förväntas ge en rimlig avkastning så kan kommunen i motsvarande omfattning ligga över 98 % och ändå uppnå ett resultat om 2 % av skatter och statsbidrag.

Kommunen har under de senaste årens budgetarbete försökt att stegvis höja det budgeterade resultatet mot 2 % av skatter och statsbidrag. Tidigare har det budgeterade överskottet, oftast

6 mkr som motsvarar det ännu gällande finansiella resultatmålet, uppnått genom att nästan 100 % av skatteintäkterna fördelats ut till verksamheterna och att finansnettot då i princip kommit att motsvara det budgeterade överskottet.

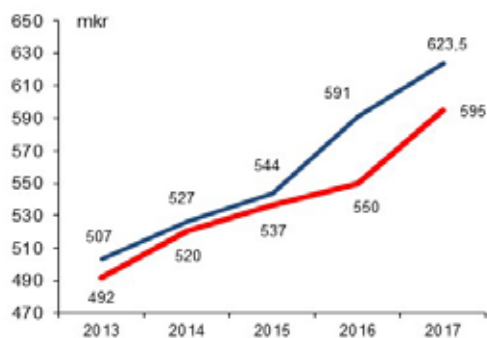
Om de stora investeringar som diskuteras i skollokaler med mera genomförs så kan finansnettot behöva sänkas i kommande budgetar. I sådana fall är det nödvändigt att en större del av resultatet genereras av att nettokostnadsandelen ligger under 100 % av skatter och statsbidrag.

Diagram 1: Nettokostnadernas andel (röd linje) av skatteintäkter och statsbidrag 2013–2017 (blå linje)

Under 2017 var nettokostnadsandelen 95,4 % jämfört med 92,9 % 2016. En betydande orsak till den låga nettokostnadsandelen 2016 var stora överskott hänförliga till statsbidrag avseende boenden för ensamkommande barn samt det extra generella statsbidraget som tilldelades med anledning av flyktingsituationen. 2017 finns inte sådana enstaka poster i samma utsträckning men outnyttjade statsbidrag för asylsökande elever från Migrationsverket inom barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområde bidrar till att sänka nettokostnadsandelen.

Diagram 2: Skatteintäkter och statsbidrag (röd linje) och verksamhetens nettokostnader (brun linje) 2013–2017

Verksamhetens nettokostnader ökade med 45,2 mkr (12,9 mkr) eller 8,2 % (2,4 %). Intäkterna sjönk med 33,2 mkr, kostnaderna steg med 11,2 mkr och avskrivningarna ökade med 0,8 mkr. Bakom den stora förändringen av intäkter ligger bland annat minskade intäkter avseende boendet Luventus med -21,9 mkr och lägre ersättningar från Försäkringskassan avseende personlig assistans med -3,0 mkr.

Kommunens intäkter kommer huvudsakligen från skatter och statsbidrag. Mellan 2016 och 2017 ökade de totala intäkterna från skatter, utjämningsystem och statsbidrag med 32,1 mkr (47,8 mkr) eller 5,4 % (8,8 %). Att ökningen är så stor beror bland annat på att kommunen gick från en marginell avgift (99 tkr) i kostnadsutjämningsystemet 2016 till att under 2017

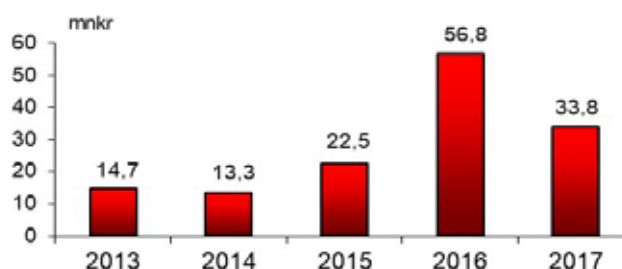
erhålla 8,4 mkr i bidrag. Kommunen har även erhållit så kallad byggbonus med 2,4 mkr 2017. En anledning till att intäkterna från skatter och generella statsbidrag ökar är befolkningsökningen. Den 1 november 2016 hade kommunen 119 fler invånare än ett år tidigare. Dessa 119 invånare innebar cirka 6,7 mkr i ökade intäkter 2017.

Årets resultat

Årets resultat 2017 uppgår till 33,9 mkr. Kommunen klarar därför sitt finansiella mål om att resultatet ska uppgå till minst 6 mkr. Det är 9:e året i rad som kommunen uppvisar ett starkt resultat som ligger över de 2 % (2017 motsvarande cirka 12,5 mkr) av skatter och statsbidrag som Sveriges kommuner och Landsting, SKL, satt upp som ett riktmärke för en långsiktig hållbar ekonomi. Tibro kommun har de senaste 5 åren haft ett resultat snitt om 28,2 mkr eller 5,1 % som andel av skatter och statsbidrag.

Resultatet är 23,0 mkr högre än budgeterade 10,9 mkr. Budgetavvikelsen är framförallt hänförlig till verksamhetens nettokostnad och nämndsverksamhet. Skatteintäkter, generella statsbidrag och finansnetto redovisar totalt ett överskott med 1,4 mkr. Barn- och utbildningsnämnden (16,5 mkr) och Samhällsbyggnadsnämnden (6,4 mkr) redovisar stora överskott gentemot budget medan Socialnämnden (-8,4 mkr) redovisar ett betydande underskott.

Diagram 3: Årets resultat, 2013–2017

Förvaltningsberättelsen ska innehålla en så kallad balanskravsutredning för att se om kommunen uppfyller lagkravet om minst ett nollresultat. Kommunen uppfyller balanskravet 2017 och har inga negativa resultat från tidigare år att återställa.

Balanskravsutredning, Tkr	
Årets resultat	33 885
Samtliga realisationsvinster	-496
Vissa realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0
Vissa realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0
Orealiserade förluster i värdepapper	0
Återföring av orealiserade förluster i värdepapper	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	33 389
Medel till resultatutjämningsreserv	0
Medel från resultatutjämningsreserv	0
Årets balanskravsresultat	33 389

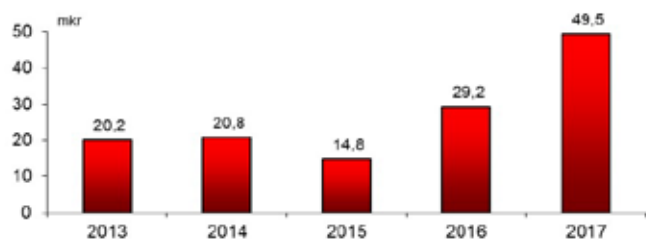
Investeringar

Investeringsbudgeten uppgick till 80,3 mnkr efter att 30,3 mnkr förts över från budget 2016. Utfallet blev 49,5 mnkr och av de 30,7 mnkr som inte nyttjats kommer cirka 25 mnkr att överföras till 2018 års investeringsbudget.

2017 års största investeringsprojekt var kommunens nya förskola Snickarvallen med 6 avdelningar. Totalkostnaden för projektet beräknas bli 33,0 mnkr, varav 22,1 mnkr belastar 2017 års investeringsutfall. Ett mindre belopp kommer att belasta 2018 års budget. Utöver den nya förskolan var de största investeringarna 2017 inom VA-verksamheten (4,9 mnkr), ny F-6-skola (3,9 mnkr), ombyggnationen av Allétorget (3,6 mnkr), asfaltering (3,3 mnkr samt utveckling av Mini-Zoo (2,1 mnkr 2017, totalt 4,5 mnkr).

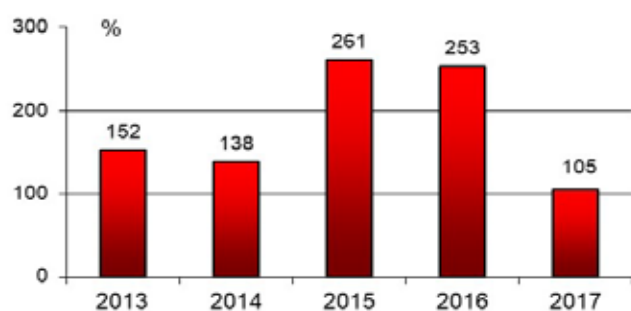
De projekt som kostat mindre än budget och där kvarvarande medel ej överförs är bland annat ny förskola (1,9 mnkr), outnyttjade inventarieanslag till barn- och utbildningsnämnden (0,8 mnkr) samt Allétorget (0,6 mnkr). Dessutom sänker obudgeterade anslutningsavgifter om 1,4 mnkr nettoinvesteringarna.

Diagram 4: Investeringar, 2013–2017

Självfinansieringsgrad av investeringar

Diagram 5: Självfinansiering av investeringar i %, 2013–2017

Ett av Tibro kommuns finansiella mål är att investeringarna ska självfinansieras, det vill säga att inga lån ska behöva tas upp för att betala investeringarna. Det höga resultatet gör att kommunen 2017 finansierat investeringarna fullt ut med egna medel. Det är den positiva budgetavvikelsen gällande resultatet som gör att full självfinansiering uppnås. I budget låg självfinansieringen på 58 % och kassaflödesbudgeten pekade på ett lånebehov om drygt 28 mnkr.

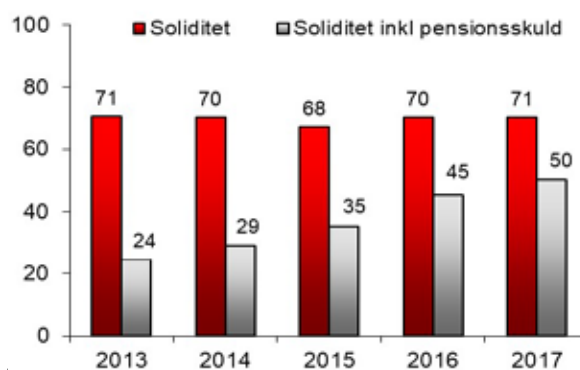
Investeringsvolymen kan variera mycket från år till år beroende på om större projekt genomförs eller ej. Därför ska målet om självfinansiering också ses över tid. Sett över den senaste 5-årsperioden så har kommunen klarat av att självfinansiera investeringarna både totalt och för varje enskilt år.

KAPACITET

Soliditet

Soliditet är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som är finansierade med egna medel. Ju högre soliditet desto lägre skuldsättning har kommunen.

Diagram 6: Soliditet 2013–2017 exklusive och inklusive ansvarsförbindelsen avseende pensioner

Det är framförallt det höga positiva resultatet som gör att soliditeten stärkts. Det egna kapitalet har ökat med 7,7 % medan balansomslutningen ökat med 7,3 %.

Kommunens soliditet är relativt stark och är cirka 20 procentenheter högre än snittet i riket. Detta visar att Tibro i grunden har en sund ekonomi.

Om även kommunens ansvarsförbindelse för pensioner intjänade till och med 1997 tas med som en skuld så uppgår soliditeten till 50 % (45 %). Förbättringen beror förutom på det positiva resultatet på att ansvarsförbindelsen sjönk med 4,4 mnkr. Noterbart är att soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen under perioden 2013–2017 ökat från 24 % till 50 %. 2013 var ansvarsförbindelsen som störst, 267,8 mnkr, och har sedan dess sjunkit med 30,7 mnkr till 237,1 mnkr.

Långfristiga skulder

Kommunen har sedan maj 2014 inga lån. Kommunens likviditet är fortsatt god och har stärkts under 2017. I budget 2018 finns i kassaflödesanalysen ett lånebehov om 84,3 mnkr men då den ingående likviditeten är drygt 59 mnkr bättre än budgeten så kan det bli så att upplåning för att finansiera den nya skolan kommer att påbörjas först 2019.

Kommunalskatt

Kommunens viktigaste finansieringskälla är kommunalskatten. En låg skattesats innebär en större möjlighet att möta ekonomiska utmaningar genom att öka intäkterna genom skattehöjningar. Skattesatsen i Tibro höjdes 2014 med 50 öre från 20,71 till 21,21 vilket är den nuvarande nivån.

Skattesatsen ligger i nivå med snittet (vägt medelvärde) i Västra Götaland. Inför 2018 har både kommunen och Västra Götalandsregionen (11,48 %) lämnat skattesatserna oförändrade.

RISK

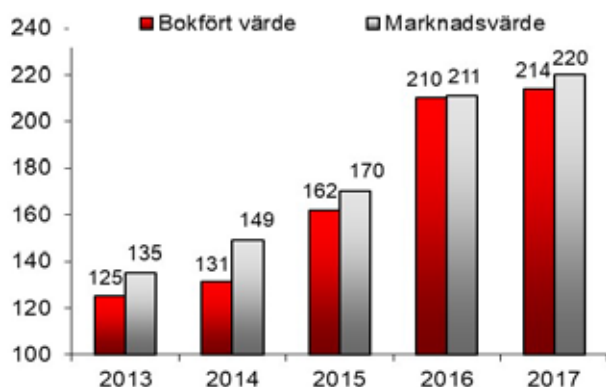
Likviditet

Kommunen har vid årsskiftet en mycket god likviditet och har genom outnyttjad checkkredit, möjligheterna till lån genom medlemskap i Kommuninvest och stora omsättningstillgångar placerade i värdepapper inga problem att bibehålla en mycket god betalningsförmåga. Kommunens kortfristiga betalningsberedskap är därför mycket god.

Likviditeten har under året stärkts, dels genom att investeringarna kunnat självfinansieras, dels för att fordringarna är lägre och de kortfristiga skulderna högre än vid föregående bokslut. Kommunens kassalikviditet har ökat med 31,8 mnkr till 89,2 mkr (57,4 mnkr). Kommunen har under året inte haft negativ ränta på koncernkontot hos banken.

Finansiella tillgångar och avkastning

Diagram 7: Finansiella tillgångar, 2013-2017

Tibro kommun har haft ett stort finansiellt kapital som förvaltas efter en av kommunfullmäktige fastställd kapitalplaceringspolicy. Eftersom kommunen över tid har finansierat sina investeringar med egna medel har kapitalet successivt ökat. Under 2015 reviderades placeringspolicyen grundligt och därefter sker en årlig uppdatering där normalportfölj, riskbegränsning och jämförelseindex alltid ska ses över.

Marknadsvärdet för placerade medel var vid årsskiftet 220,5 mnkr (211,2) medan bokfört värde var 213,9 mnkr (210,3). Marknadsvärdet utvecklades bra under våren, det föll under sommarmånaderna och steg sedan i september-oktober. Under 2017 ökade marknadsvärdet med 9,3 mnkr eller 4,4 %. Värdet utvecklades marginellt (-0,1 %) sämre än placeringspolicyens normalportfölj under året.

Avkastningen uttryckt som förändring av bokfört värde var lägre än vad kommunen budgeterat och främst till följd av detta visade finansnettot ett underskott med -4,3 mnkr jämfört med budget. Den realiserade vinsten uppgick vid årsskiftet till 6,5 mnkr eller 3 % av marknadsvärdet.

Borgensåtaganden

Kommunen fattade under 2015 beslut om att utöka den kommunala borgensramen för AB Tibrobyggen till 395 mkr. Tibrobyggen lånade redan 2016 upp medel för byggnationerna i kvarteret Örnen som pågått under 2017. I slutet av 2016 togs även beslut om att utöka borgensramen för Tibro Elnät AB och

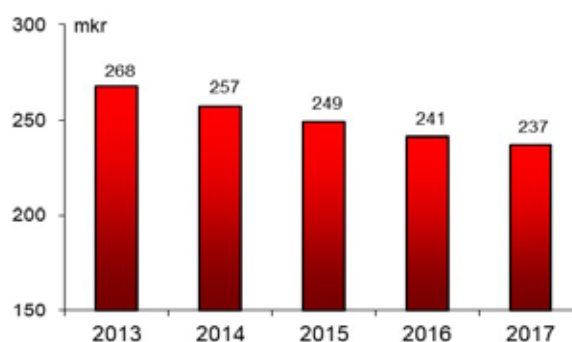
Bredband Östra Skaraborg som en följd av de stora investeringar i bredbandsnät som genomförs i kommunen. För att bolagens verksamhet ska vara konkurrensneutral tar kommunen ut en borgensavgift om 0,25 % på de faktiska lån som bolagen har upptagna med kommunala borgen. Under 2017 uppgick intäkten från dessa avgifter till 1,0 mnkr.

Kommunen har även gått i borgen för föreningarna Tibrobygdens Ridklubb och Tibro Tennisklubb. Borgensåtagandena för föreningar uppgår totalt till 1,3 mkr.

Aktuella borgensåtaganden, Tkr	2017	2016
AB Tibrobyggen	393 971	394 246
Tibro Elnät AB	25 000	5 000
Bredband Östra Skaraborg	1 000	500
Föreningar	1 311	1 362
Summa	421 282	401 108

Pensionsskuld

Diagram 8: Kommunens ansvarsförbindelse avseende pensioner intjänade före 1998

Tibro kommuns ansvarsförbindelse som avser pensioner intjänade före 1998 uppgick vid årsskiftet till 237,1 mkr (241,5). Minskningen beror på att ränte- och basbeloppsuppräknigen var lägre än de gjorda utbetalningarna. Enligt kommunal redovisningslag ska denna pensionsförpliktelse redovisas som ansvarsförbindelse. Pensionsförmåner intjänade från år 1998 redovisas över resultaträkningen och betalas i huvudsak löpande som en premie till KPA. Utbetalningar avseende pensionsförmåner intjänade före 1998 ska också redovisas som en kostnad.

Att kommunen återlånat medel innebär att medlen använts i verksamheten istället för att kommunen tryggt pensionerna genom särskild försäkring/placering.

KONTROLL

Prognossäkerhet

På kommunnivå sker kvartalsvisa prognosuppföljningar. Bokslutet för kommunen blev betydligt bättre än vad prognoserna under året visade. Den översta tabellen på sidan 13 visar budgetavvikelsen i de tre kvartalsprognoserna samt i bokslutet.

För andra året i följd så är prognossäkerheten inte tillfredsställande. Stora skillnader mellan prognoserna och slutligt utfall har

Tabell: Budgetavvikelse prognoser samt bokslut 2017

Styrelse/nämnd/förvaltning, Tkr	Avvikelse 1703	Avvikelse 1706	Avvikelse 1709	Avvikelse bokslut
Kommunfullmäktige	190	-270	-391	-279
Kommunstyrelsen	0	-5	1 162	3 093
Samhällsbyggnadsnämnd	0	25	3 400	6 402
Byggnads- och trafiknämnd	0	380	580	945
Barn- och utbildningsnämnd	0	380	968	16 518
Kultur- och fritidsnämnd	0	0	0	-14
Socialnämnd	-2 067	-1 449	-3 700	-8 391
Kollektivtrafiknämnd	135	140	102	40
Finansförvaltning	1 900	2 600	3 900	3 271
Summa, verksamhetens nettokostnader	-32	1 801	6 021	21 629
Skatteintäkter	975	475	950	2 215
Utjämnings-, statsbidrag och fastighetsavgifter	1 100	1 075	1 075	3 466
Finansiella intäkter	1 000	-2 350	-2 350	-4 663
Finansiella kostnader	-1 000	50	50	389
Årets resultat	1 708	1 051	5 746	23 035

funnits på alla nivåer; verksamhetsområden, nämndernas prognoser och kommunens totala prognos. Störst är problematiken gällande barn- och utbildningsnämnden som liksom 2016 redovisade tre kvartalsprognoser med liknande resultat men i bokslutet har en mycket stor avvikelse mot septemberprognosen. Liksom 2016 är för lågt prognostiserade statsbidrag en stor orsak till differensen. Även om det försvårat att Migrationsverket släpat med bedömning och utbetalning av sökta bidrag, 5 föreliggande kvartal gällande asylsökande elever betalades ut i november, så är felbedömningarna alltför stora. Totalt svarar statsbidragsintäkter för cirka 9,0 mnkr av budgetavvikelsen och cirka 6,0 mnkr i fö-rändring mellan septemberprognosen och bokslutet. Förutom statsbidragen är kraftigt missbedömda personalkostnader den stora anledningen till budget- och prognosavvikelsena inom barn- och utbildningsnämnden. Att i princip alla poster utvecklas till det bättre i bokslutet än vad som prognostiseras tyder också på en alltför stor försiktighet i antagandena när prognoserna görs.

Socialnämnden har en kraftigt negativ utveckling från septemberprognosen med ett underskott som mer än fördubblats fram till bokslutet. En viss koppling mellan felen i prognoserna och de ledningsproblem som under året framkom inom förvaltningen finns då underskottsprognoser från enhetschefer reviderats ned utan att åtgärder planerats, genomförts och följts upp.

Prognosarbetet har under 2017 varit ett gemensamt kontrollmoment för samtliga nämnder i internkontrollplanerna. Efter ett omfattande förarbete är kontrollerna genomförda i oktober men rapporterna och deras behandling i respektive nämnd är försenade och sker under våren 2018. Under 2018 är det viktigt att prognoserna ges extra uppmärksamhet inom alla nivåer av organisationen så att dessa blir tillförlitliga och förtroendet för dem återskapas.

Redogörelse över pensionsförpliktelse och pensionsmedelsförvaltning		
Tkr inkl. särskild löneskatt	2017	2016
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	8 814	8 255
Ansvarsförbindelse, d v s pensionsförpliktelse som inte tagits upp bland avsättningar	237 107	241 489
Finansiella placeringar avseende pensionsmedel	0	0
Återlånade medel	245 921	249 744

Ekonomistyrning

Under den senaste 5-årsperioden har gymnasieskolan varit kommunens stora problematik i ekonomistyrningen. Nedläggningsbeslutet 2016 gällande Fågelviksgymnasiet och tillskjutande av ett mycket stort engångsanslag (22 mnkr 2017 och 20,5 mnkr 2018) för att täcka ökade kostnader under avvecklingsperioden har tillfälligt löst budgetproblematiken. Kommunens enskilt viktigaste ekonomistyrningsfråga är fortfarande att kostnaderna för gymnasieverksamheten minskar kraftigt från och med höstterminen 2018, så att verksamheten kan finansieras inom ursprunglig ram utan nuvarande tillfälliga anslag.

Under 2017 så har socialnämndens ekonomi successivt tornat upp som ett allt större problem. Nämndens ökade underskott kan delvis förklaras av enstaka händelser och ärenden men ekonomistyrningen har inte varit tillfredsställande. Den internkontrollrapport som ska behandlas i nämnden våren 2018 pekar bland annat på behovet av tydligare förslag till beslut från förvaltningen och att nämnden behöver vara mer drivande och fatta konkreta beslut till följd av den negativa utvecklingen.

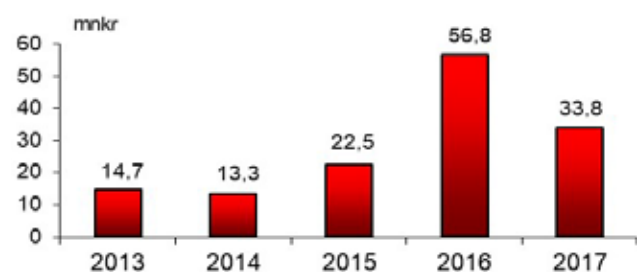
Finansiella mål

Tibro kommun har fastställt tre ekonomiska mål för att garantera fortsatt god balans i kommunens ekonomi. År 2016 har samtliga tre mål uppnåtts.

1. Årets resultat ska uppgå till 6,0 mnkr (Ja)

Årets resultat för Tibro kommun uppgår till 33,9 mnkr.

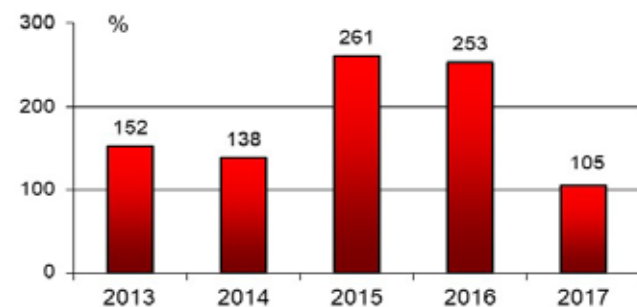
Diagram 1: Årets resultat 2013–2017

2. Investeringar finansieras med egna medel (Ja)

Årets investeringar är finansierade med egna medel. Kommunens nettoinvesteringar uppgick till 49,5 mnkr.

Diagram 2: Självfinansieringsgrad investeringar 2013–2017

Med anledning av de större investeringar som diskuteras i bland annat skollokaler så kan målet om egenfinansiering bli omöjligt att uppnå för enskilda år. En period med höga investeringsnivåer kan också kräva ett bättre resultat än 6 mnkr. I annat fall kan låneskulden öka alltför mycket samtidigt som soliditeten sjunker.

3. Taxefinansierad verksamhet ger minst nollresultat (Ja)

Samtliga tre taxefinansierade verksamheter (VA, fjärrvärme och renhållning) visar överskott 2017. Samtliga tre verksamhetsområden har upparbetat överskottet sedan ett par år tillbaka. I balansräkningen är dessa överskott bokförda som en skuld till respektive avgiftskollektiv.

Tabell 1: Ackumulerade resultat i taxefinansierad verksamhet 2013–2017

Ackumulerade resultat	2014	2015	2016	2017
VA- verksamhet	2 881	3 142	4 050	4 351
Fjärrvärme	5 378	6 830	7 057	8 882

Kommunens ekonomiska mål kommer att ses över. Målformuleringen avseende taxefinansierad verksamhet behöver ändras eftersom år med negativa resultat måste få förekomma om verksamheten ska gå +/- noll över tid.

Personalanalys

Redovisning av analys och personalnyckeltal

På grund av att kommunen införde ett nytt HR-system 2016 så saknades tillförlitlig statistik för 2016 års personalanalys. Det innebär att statistiska data för 2016 saknas i 2017 års personalanalys.

I några tabeller redovisas dock jämförande statistik från 2014 och 2015 för att få en bild över trenden i den redovisade statistiken.

Antal anställda

Tibro kommun har totalt 1056 anställda, vilket gör att kommunen är Tibros största arbetsgivare. Andelen kvinnor i kommunen är 81 % och andelen män är 19 %.

Tabell 1: Antal anställda

År	2014	2015	2016	2017
Anställda	955	1009	saknas	1056
Kvinnor, procent	81	82	saknas	81
Män, procent	19	18	saknas	19

Urval: Samtliga månadsavlönade enligt kollektivavtalet (AB) som är tillsvidare- eller visstidsanställda. En person med flera anställningar räknas endast en gång.

Socialtjänsten samt barn- och utbildningsförvaltningen har flest antal månadsanställda. Antal månadsanställda per förvaltning redovisas i tabell 2.

Tabell 2: Antal anställda per förvaltning

Förvaltning	2015	2017
Barn & Utbildning	407	432
Socialtjänsten	416	437
Samhällsbyggnad	116	122
Kommunledningskontoret	49	45
Kultur & Fritid	21	20
Totalt	1009	1056

Urval: Samtliga månadsavlönade enligt kollektivavtalet (AB) som är tillsvidare- eller visstidsanställda. En person med flera anställningar räknas endast en gång.

Årsarbeten

Antalet årsarbetare är 997 stycken och redovisas i tabell 3.

Tabell 3: Antal årsarbetare

	2013	2014	2015	2016	2017
Årsarbeten	931	927	958	saknas	997

Urval: Antal arbetade timmar motsvarar arbetstid enligt anställningsavtal plus övertid och fyllnadstid minus frånvaro. Inkluderar även tid utförd av timavlönade. En årsarbetare motsvarar 1 700 timmar.

Sysselsättningsgrad

Den totala medelsysselsättningsgraden i kommunen är 91 %. Kommunens kvinnor har en medelsysselsättningsgrad på 90,6 % och männen har en medelsysselsättningsgrad på 93,7 %.

Tibro kommun har som mål att tillgodose de anställdas önskemål om sysselsättningsgrad. Inom socialtjänsten har samtliga yrkesgrupper, förutom personliga assistenter och sjuksköterskor,

önskad sysselsättningsgrad. Övriga förvaltningar ser kontinuerligt över vilka anställda som önskar högre sysselsättningsgrad.

I det centrala kollektivavtalet mellan SKL och Kommunal, HÖK 16, har parterna kommit överens om en gemensam målsättning som innebär att heltid ska vara norm. Bland annat vill parterna kunna erbjuda attraktiva anställningar inom offentlig sektor och minska behovet av visstidsanställningar. Heltid som norm bedöms också bidra till ökad jämställdhet och framtida kompetensförsörjning då fler jobbar mer. En arbetsgrupp med chefer, HR-konsulter samt representanter från Kommunal har arbetat fram en plan för kommunens gemensamma arbete med att införa heltid som norm. Planen ska, enligt det centrala avtalet, följas upp årligen fram till 31 maj 2021.

Personalomsättning

Kommunens personalomsättning var under 2017 totalt 16 %. I statistiken ingår även anställda som bytt tjänst inom kommunen, d v s. intern rörlighet. Under 2017 fyllde 17 anställda 65 år eller mer. Inom den kommande tre årsperioden blir 9,8 % (85 st) av de anställda 65 år eller äldre. Det innebär att rekryteringsbehovet på grund av pensionsavgångar är fortsatt stort.

Tabell 4: Personalomsättning i % per förvaltning

Förvaltning	2015	2016	2017
Kommunledningskontoret	18,6	saknas	10,4
Kultur & Fritid	11,4	saknas	12,8
Barn & Utbildning	8,4	saknas	17,3
Socialtjänsten	8,3	saknas	17,2
Samhällsbyggnad	8	saknas	10,9
Totalt			16

Urval: Personalomsättning är antalet tillsvidareanställda som har slutat i förvaltningen under perioden/genomsnittligt antal tillsvidareanställda i förvaltningen.

Åldersfördelning

Andelen tillsvidareanställda i respektive åldersgrupp redovisas i tabell 5. Den största åldersgruppen är 50 år och äldre. Medelåldern hos kommunens tillsvidareanställda är 47 år. Medelåldern för både kvinnor och män är 47 år.

Tabell 5: Åldersfördelning tillsvidareanställda i % den 31 december respektive år

År	2014	2015	2016	2017
- 29 år	7	9	saknas	9
30-49 år	47	45	saknas	45
50 år och äldre	46	46	saknas	46

Urval: Samtliga månadsavlönade på kollektivavtal (AB), som är tillsvidareanställda. En person med flera anställningar räknas endast en gång.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron var 6,2 % 2017. Kvinnorna har högre sjukfrånvaro än männen. SKL sammanställer varje år sjukfrånvaron i Sveriges kommuner, den senaste är från 2016. Genomsnittet för riket var då 7,2 %, varav långtidssjukfrånvaron uppgick

till 48,6 %. Medelvärdet för kvinnors sjukfrånvaro uppgick till 8 % i riket totalt.

Av den totala andelen sjukfrånvarande i Tibro kommun är 48,4 % långtidssjukskrivna. Långtidssjukskrivning innebär att den anställda varit frånvarande på grund av sjukdom mer än 60 dagar. Lägst andel sjukfrånvaro och långtidssjukfrånvaro har den yngsta åldersgruppen upp till 29 år och den högsta sjukfrånvaron har åldersgruppen 50 år och äldre.

Tabell 6: Sjukfrånvaro i % av ordinarie arbetstid

2017	Totalt	- 29 år	30-49 år	50 år -
Kvinnor	7,6	6,1	6,6	7,6
Män	3,9	4,1	2,3	3,9
Totalt	6,2	5,6	5,8	6,8
Varav långtidssjukfrånvaro (> 60 dgr)	48,4	29,2	49	54,4

Urval: Samtliga anställda vikarier, feriearbetare och övrigt tillfälligt anställda ingår i underlaget enligt lagen om kommunal redovisning

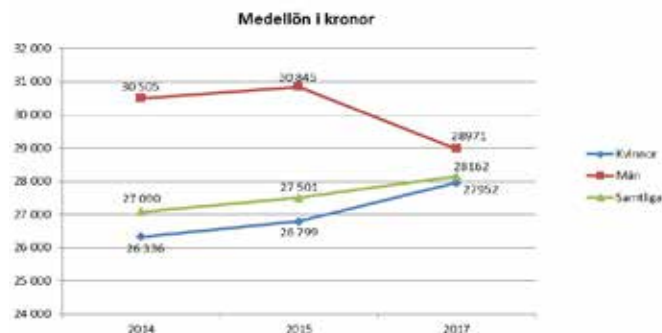
Sedan årsskiftet 2016-2017 genomför kommunen ett samverkansprojekt med Försäkringskassan och Närhälsan. Syftet med projektet är att sänka sjukfrånvaron i kommunen på grund av psykisk ohälsa. Projektets målgrupp är kvinnor i kontaktyrken som är sjukskrivna på grund av psykisk ohälsa. Projektet avser anställda medarbetare inom Tibro kommun. Projektet innebär även att skapa en arbetsmodell med hållbara strukturer mellan samverkande myndigheter och att kompetensöverföring därmed kan ske mellan de olika myndigheterna.

För att öka och förbättra kunskapen om hur kommunen som arbetsgivare ska agera vid sjukfrånvaro och rehabilitering har samtliga chefer genomfört utbildning i Försäkringskassans regelverk och kommunens rehabiliteringsriktlinje. Syftet med utbildningen var att ge kommunens chefer grundläggande kunskaper inom rehabiliteringsarbetets olika delar. Våren 2018 kommer samtliga skyddsombud i kommunen genomföra rehabiliteringsutbildningen.

Medellön

Den totala medellönen i Tibro kommun är 28 162 kr/månad. Jämfört med 2015 har männens medellön minskat och kvinnornas medellön har ökat.

Diagram 1: Medellön i kronor

Urval: Tillsvidareanställda, heltidslöner

Lönebildning och jämställdhet

Hösten 2017 genomfördes en arbetsvärdering av samtliga befattningar i Tibro kommun. Utifrån arbetsvärderingen har en lönekartläggning över jämställda löner sammanställts och analyserats. Arbetsvärderingen med handlingsplan blir klar våren 2018. Hösten 2018 kommer arbetsvärderingen att följas upp och vid behov revideras, samtidigt som lönekartläggningen genomförs för att kommunen aktivt ska verka för jämställda löner.

Arbetsmiljö och hälsa

Tibro kommuns företagshälsovård anlitas till främjande, förebyggande och rehabiliterande insatser. Främjande insatser fokuserar på friskfaktorer i arbetsmiljön, förebyggande insatser innebär fokus på tidiga signaler på ohälsa och rehabiliterande insatser fokuserar på att återställa arbetsförmåga genom anpassning av arbetsmiljö med mera på individnivå. Kommunen strävar efter att arbeta mer främjande och förebyggande och därmed minska behovet av rehabiliterande insatser.

2017 har företagshälsovården, Skaraborgshälsan, anlitas främst till förebyggande insatser. Jämfört med 2016 har de förebyggande och rehabiliterande insatserna ökat medan de främjande har minskat. Den kraftiga ökningen av rehabiliterande insatser beror framförallt på den ökade andelen långtidssjukskrivna, där arbetsgivaren använder företagshälsovården för genomförande av arbetsförmågebedömning. Arbetsförmågebedömningen är ett viktigt verktyg för att arbetsgivaren tydligare ska kunna avgöra vilken arbetsförmåga medarbetaren har i sitt nuvarande arbete.

Tabell 9: Nyttjad företagshälsovård via Skaraborgshälsan i % per insats*

Insats	2015	2016	2017
Främjande	29 %	21 %	5 %
Förebyggande	43 %	47 %	50 %
Rehabiliterande	28 %	32 %	45 %

*2015-års insatser avser genomförda aktiviteter från mars-juni pga att kommunens avtal med Skaraborgshälsan trädde ikraft 2015-03-01.

Kommunens hälsostrateg har anordnat utbildning för kommunens hälsoinspiratörer. Utbildningens innehåll var bland annat en genomgång av hälsoinspiratörens roll.

Den hälsostrategiska arbetsgruppen anordnade under 2017 en trivselkväll med guidade turer i Brittårdens bostadsområde samt en trivselkväll i Rankås fritidsområde.

En kommungemensam riktlinje för det hälsofrämjande arbetet har antagits. I samband med budgetprocessen inför 2018 års budget tillfördes medel för friskvårdsbidrag till kommunens medarbetare. Friskvårdsbidraget börjar gälla från 2018. Kommunfullmäktige beslutade om rökfri arbetstid, vilket därmed infördes i hela kommunen från 2017-09-01.

Kommunens riktlinje för fördelning av arbetsmiljöuppgifter har reviderats. Uppgiftsfördelningen beräknas beslutas och antas våren 2018. Samtliga nämnder har under hösten 2017 fått en presentation angående vad arbetsmiljöansvaret innebär och vikten av att fördela arbetsmiljöuppgifter i organisationen har betonats.

Ledarskap

Under 2017 genomfördes utbildningsprogrammet "Introduktion till ledarskap" tillsammans med Hjo och Karlsborgs kommuner. Utbildningen, som har genomförts två gånger tidigare, är en del av kommunens strategiska chefs- och kompetensförsörjning och ett led i att vara en attraktiv arbetsgivare. Genom utbildningen ges deltagarna möjlighet att få en inblick i ledarskap. Utbildningen förväntas bidra till intern rörlighet.

Tre ledarforum har genomförts med samtliga chefer i kommunen. Huvudsakliga teman har varit "Kommunikation och ledarskap" samt "Digitalisering, vad innebär den för oss i ledarskapet och för våra verksamheter?"

Samtliga chefer har, via kommunens ledningsgrupp, ett uppdrag att mötas i så kallade "lärgupper". Det innebär att chefer från olika verksamheter träffas regelbundet för erfarenhetsutbyte och reflektion om ledarskap. Syftet med lärgupperna är vidare att cheferna ska vara ett stöd, inspiration och bollplank för varandra i implementeringen och upprätthållandet av Tibro kommuns värdegrund.

Kompetensförsörjning

Kommunens HR-enhet har under hösten påbörjat förarbete avseende kommunens strategiska kompetensförsörjningsplan. Planen beräknas färdigställas och antas under 2018.

I samarbete med kommunerna Skövde, Tibro, Falköping och Mariestad har ett traineeprogram startats. Målgruppen för programmet är studenter som läser sista året på ingenjör- eller arkitektutbildning. Traineeprogrammet initierades utifrån ett stort rekryteringsbehov och målsättningen är bland annat att marknadsföra kommunal verksamhet för studenter.

Framtid

Den strategiska kompetensförsörjningen bidrar till att behålla kompetens och rekrytera ny kompetens i konkurrens med andra arbetsgivare. Kompetensförsörjningen ska säkerställa att verksamheterna utvecklas i enlighet med de politiska målsättningarna. Under 2018 kommer en kungörelse om kompetensförsörjningsplan att arbetas fram.

Enligt den kommunala sektorns centrala löneavtal ska lönebildning och lönesättning bidra till att arbetsgivaren når verksamhets mål. Lönen ska vara individuell och differentierad samt stimulera till förbättringar avseende verksamhetens effektivitet, produktivitet och kvalitet.

Kommunens arbete med att utveckla den aktiva lönepolitiken och den individuella lönesättningen fortsätter. Från 2018 inrättas en kommunövergripande budget för löneöversynen. Förslag på prioriterade löner tas fram av kommunens ledningsgrupp och förankras via personalutskottet.

Enligt diskrimineringslagen (2008:567) ska arbetsgivare arbeta med aktiva åtgärder. De ska omfatta arbetsförhållanden, bestämmelser och praxis om löner och andra anställningsvillkor, rekrytering och befordran, utbildning och övrig kompetensutveckling samt möjligheter att förena förvärvsarbete med föräldraskap.

Arbetsgivare ska ha också ha riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier. Kommunen behöver arbeta med att revidera, tydliggöra och implementera rutiner för de aktiva åtgärderna enligt diskrimineringslagens intentioner.

Mål- och kvalitetsuppföljning

Kommunfullmäktiges mål

Under 2017 startade och slutfördes flera framtidsinriktade byggprojekt av Tibro kommun. Den 29 september återinvigdes Tibros populära smådjurspark Mini-Zoo efter en omfattande renovering. Bland övriga byggprojekt märks bland annat upprustningen av den 100-åriga gamla bron och kvarnområdet vid ån Tidan, som uppmärksammades vid årets ljusvandring i oktober. Den 11-12 januari arrangerades Möbelriksdagen för första gången i Tibro och den 6 oktober var det 10-årsjubileum på den uppskattade mötesplatsen Äldrecentrum. Foto: Johanna Broo Asplund, Elof Andersson och Anna Stenberg

Arbetet med att stärka Tibro som en attraktiv kommun för både boende och besökare i linje med intentionerna i Vision Tibro har fortsatt 2017. Kommunen har haft en positiv befolkningsutveckling under året. Antalet invånare har ökat från 11 070 till 11 185.

Tibro kommun vill erbjuda spännande mötesplatser med trygghet, närhet, enkelhet och mångfald samt en välfärdsservice av hög kvalitet som gör att fler människor trivs och vill bo i Tibro. Kommunen arbetar också för att stödja en konkurrenskraftig handel och en positiv utveckling för näringslivet i Tibro, bland annat genom att driva ett antal företagsnätverk inom olika branscher. Målmedvetna satsningar görs för att motverka ungdomsarbetslöshet och utanförskap.

Kommunfullmäktiges två övergripande mål har varit styrande för årets arbete i kommunens verksamheter.

Mål 1: Stärka Tibro som attraktiv kommun för invånare och besökare där mångfald ses som en tillgång

Strategi:

- Skapa en trygg hemvist där mångfald är en tillgång.
- Verka för en hållbar tillväxt ur ekonomiska, sociala och miljömässiga aspekter.
- Skapa förutsättningar för livslångt lärande för alla Tibrobor.
- Fortsätta utveckla våra mötesplatser.

Förväntat resultat:

- Nöjdare och stoltare Tibrobor.
- Tibro kommun har tagit ytterligare steg mot att uppnå de lokala miljömålen.
- Tibros placering i SKL:s öppna jämförelse för grundskolan förbättras.
- Tydligare struktur i arbetet för vuxnas lärande.
- Insatser som motverkar utanförskap genomförs.
- Insatser som stödjer barns och ungas möjligheter till hälsosamma levnadsvanor genomförs.
- Fortsatt utveckling av intressanta områden och mötesplatser i Tibro.
- Fler besökare till Tibro.

Måluppfyllelse

Nöjdare och stoltare Tibrobor

2017 genomfördes Statistiska Centralbyråns, SCB:s medborgarundersökning i Tibro. I undersökningen rankar medborgare sin nöjdhet inom ett antal olika områden. Årets resultat visar på något lägre värden jämfört med 2015, men resultaten är i linje med snittet för samtliga 131 kommuner deltog i undersökningen 2017.

Tabell 1: Bedömning av Tibro som boendeort

Hur bedömer medborgarna kommunen som en plats att leva och bo på?			
År	2013	2015	2017
Nöjdhetsindex	60	60	58

Uppgift hämtad från SCB:s medborgarundersökning.

Tabell 2: Rekommendation att flytta till Tibro

Kan du rekommendera vänner och bekanta att flytta till Tibro?			
År	2013	2015	2017
Nöjdhetsindex	63	60	57

Uppgift hämtad från SCB:s medborgarundersökning.

Den 8 november lanserades kommunens nya webbplats. Webbplatsen fyller en viktig funktion när det gäller att göra den kommunala servicen så tillgänglig som möjligt för kommuninvånarna och synliggöra evenemang, mötesplatser samt möjligheterna att påverka de kommunala verksamheterna på ett konstruktivt sätt.

Lokala miljömål

Under 2017 har Tibro kommun inte antagit något nytt miljöpolitiskt program. Kommunen har dock tagit ytterligare steg mot att uppnå de befintliga miljömålen under året genom att fortsätta effektivisera energianvändningen och öka andelen förnyelsebar energi. Under 2017 ersattes oljepannan som tidigare värmt upp omklädningsrummen på Rankås fritidsområde med bergvärme. Gatubelysningen har kontinuerligt bytts ut till ledarmaturer. Cirka 130 armaturer har bytts ut under året, vilket lett till en besparing på 25 000 kWh.

Grundskola

Tibro kommun har förbättrat sitt resultat för grundskolan i SKL:s öppna jämförelser tre år i rad. 2017 hamnade Tibro kommun på plats 225 bland Sveriges 290 kommuner. Ett lyft med nio platser från föregående år.

Tabell 3: Öppna jämförelser SKL, grundskola, Tibro

År	2015	2016	2017
Placering	289	234	225

Vuxnas lärande

2017 fattades beslut om att inrätta ett kompetenscenter. Organisationen träder i kraft den 1 januari 2018 och en verksamhetschef är tillsatt. Dock har inte en plan för utvecklingen av kompetenscentret fastställts av barn- och utbildningsnämnden.

Integration – insatser mot utanförskap

Integrationsenheten har genom Kulturvän Tibro och Framtidens förening arrangerat femtiotalet aktiviteter. Dessa aktiviteter skapar olika former av mötesplatser för Tibroborna såväl nyanlända som etablerade.

Förutom projektet Kulturvän Tibro har en rad insatser gjorts under året i syfte att motverka utanförskap. Nedan följer exempel på sådana insatser:

- Anvisningsuppdraget från staten om att ge 7 nyanlända bosättning i kommunen har uppfyllts.
- barn- och utbildningsnämnden har inrättat en tjänst som samordnare för nyanländas lärande.
- Överenskommelse om förstärkt samverkan med Arbetsförmedlingen för nyanlända, Dua för nyanlända, har tecknats.
- Samverkansmöten med civilsamhället har genomförts.
- En utredning om bostadslösningar för nyanlända har genomförts.
- Praktiksamordningen för nyanlända har utvecklats.
- 8 kvinnor och 6 män inom etableringsuppdraget har påbörjat uppdrag som serviceassistenter i kommunen.

Uppföljning av genomförda folkhälsoinsatser - hälsosamma levnadsvanor för barn och unga

Med utgångspunkt i verksamhetsplanen för det lokala folkhälsoarbetet 2016-2017 har ett antal insatser genomförts, bland annat:

- Tibro har tillsammans med Hjo, Karlsborg och Tidaholm genomfört en konferens om FN:s Barnkonvention med anledning av att den väntas bli en lag 2018.
- Deltagit i kommunens Må Bra-dagar.
- Bidragit med medel till tryckning av antirök- och snuskort och trafiksäkerhetsmaterial för ungdomar.
- Arrangerat en föreläsning om kopplingen mellan fysisk aktivitet och psykisk hälsa.
- Påbörjat samverkansarbete i kommunen för ett hälsofrämjande arbete inom psykisk hälsa för asylsökande, ensamkommande barn och nyanlända.

Utveckling av mötesplatser i Tibro

Arbetet med utvecklingen av mötesplatser har fortsatt under 2017.

Tibro kom på en hedrande delad andraplats i tävlingen Årets stadskärna i Varberg den 17 maj. Tibros kommunalråd Rolf Eriksson tog emot diplom och blommor tillsammans med näringslivschefen Per Garenius, fastighetsägaren Peo Andersson och Jane Agerskov från Svensk Handel. Ansökan till utmärkelsen Årets stadskärna var ett sätt att synliggöra och bedöma kvaliteten på det omfattande utvecklingsarbete som Tibro kommun drivit tillsammans med Svensk Handel, fastighetsägarna, andra lokala företag och föreningslivet under hela 2000-talet. Foto: Christina Froh

I maj invigdes Näridrottsplatsen i Skattegården och familjecentralen Källan nyöppnade. Familjecentralen har haft cirka 500 besökare per månad.

Under sommaren erbjöds lovverksamhet för barn och unga i åldern 6-15 år.

Satsningen på att utveckla Rankås fritidsområde fortsatte under 2017. Ett 2,5 km-spår har gjorts iordning. I en ranking av motionsanläggningar i Sverige som gjordes av magasinet Spring rankades Rankås fritidsområde på femte plats.

Våren 2017 lämnade Tibro kommun in en ansökan om att utses till årets stadskärna tillsammans med Tibro Handel och fastighetsägarna. Ansökan var ett sätt att synliggöra och bedöma kvaliteten på det omfattande utvecklingsarbetet, som kommunen drivit med lokala företag och föreningar under hela 2000-talet i syfte att utveckla Tibro till en lockande och inspirerande boplats med mötesplatser för alla. Tibro var en av tre finalister i tävlingen, som avgjordes i Varberg den 17 maj. Västervik tog hem titeln "Årets stadskärna 2017", men Tibro kom på en hedrande, delad andraplats och lovordades för sitt långsiktiga och engagerade arbete.

Under 2017 genomfördes en omfattande renovering av smådjursparken Mini-Zoo, som är ett av kommunens största besöksmål. I parken finns numera fyra nya djurhus, en byggnad för foder- och ströförvaring samt en byggnad med ett nytt café, nya kundtoaletter och personalutrymmen. Parken har även försetts med nya staket, fågeldammen har fått en ansiktslyftning och ett par nya broar, som kommer att förbinda parken med en ny sommarhage och naturstig, har anlagts. Mini-Zoo nyinvigdes den 29 september och har sedan dess öppet året runt.

Under 2017 har en ny öppen verksamhet, Terassen, startat för målgruppen personer med psykiska funktionshinder och/eller missbruksproblematik.

Hösten 2017 byggdes Allétorget om som ett led i kommunens arbete med att skapa trygga miljöer i Tibro. I och med ombyggnationen har parkeringen blivit säkrare och försetts med ett nytt brett, bilfritt gångstråk med så kallade sinusplattor för synskadade samt nya träd.

Fler besökare till Tibro

Ett antal evenemang har genomförts under året och en av höjdpunkterna var UPPåNER-festivalen som arrangerades för sjätte gången den 2-3 juni. Arrangemanget toppades av kommunens och Tibrobornas hyllning av VM-hjälten och Tibrosonen Anton Strålman. Charlotte Perrelli och Lasse Holm var musikaliska dragplåster. UPPåNER bygger på ett gediget samarbete mellan flera olika parter. Uppskattningsvis besökte cirka 5 000 personer festivalen.

I oktober genomfördes den uppskattade Ljusvandringen för femte året i rad. Cirka 5 000 personer besökte Ljusvandringen, som denna gång tog sin utgångspunkt från den nyrenoverade tillika 100-årsjubilerande stenbron, som en gång gett Tibro dess namn.

Inredia har haft cirka 40 000 besökare under året i olika aktiviteter, arrangemang och restaurangbesök. Den första januari 2017 tog kommunen över driften av Inredia. Näringslivsbolaget InTibro AB och kommunen fortsätter att utveckla samarbetsformerna.

Äldrecentrum fortsätter att vara en populär mötesplats med många besökare. Under 2017 firades 10-årsjubileum. Besöksantalet fortsätter att öka.

Tabell 4: Antal besökare, Äldrecentrum

År	2015	2016	2017
Antal besökare	16 310	17 625	18 836

Mål 2: Bidra till ett kreativt och nyskapande näringsliv

Strategi:

- Bidra till ett inkluderade, hållbart och nyskapande näringsliv.

Förväntat resultat:

- I Svenskt Näringslivs ranking ska kommunen förbättra sin placering (2016: plats 70).
- I Handelns utvecklingsråds handelsindex ska kommunen förbättra sin placering (2015: 67).
- Fler nya företag etablerar sig i Tibro.
- En större andel av unga och utrikesfödda får anställning eller startar eget företag.

Måluppfyllelse:

Näringslivsranking

Varje år presenterar Svenskt Näringsliv en ranking av företagsklimatet i Sveriges 290 kommuner. Syftet är att visa var i landet det är bäst att starta och driva företag. Kommunen har tappat 81 placeringar i näringslivsrankingen.

Tabell 5: Näringslivsranking i Sverige

År	2014	2015	2016	2017
Placering	74	55	70	151

Tillsammans med Hjo och Tidaholms kommuner har Tibro genomfört SKL:s utbildning "Förenkla helt enkelt" under 2017. Det grundläggande perspektivet på arbetet är att fler och livskraftiga företag är en förutsättning för utveckling i kommunen och att alla som på något sätt företräder kommunen bidrar till företagsklimatet. Utbildningen är ett konkret exempel där kommunen målmedvetet arbetar för att förbättra företagsklimatet.

Under slutet av 2017 påbörjades framtagandet av ett nytt näringslivsprogram. I detta arbete ingår att fortsätta utveckla samverkansformerna mellan näringsliv och kommun.

Handelsindex

Handelsindex är ett mått på hur handeln i en kommun lyckats i konkurrens med andra kommuner. Ett handelsindex på 100 visar att det är lika stort utflöde som inflöde, det vill säga att det invånarna handlar i andra kommuner, kompenseras fullt ut av det som besökare handlar. Årets handelsindex ligger i nivå med tidigare års handelsindex. För dagligvaror är handelsindexet 76 och för sällanköp 56. Det genererar ett handelsindex på i snitt 66, vilket kan anses vara bra för en pendlarkommun av Tibros storlek.

Tabell 6: Handelsindex, Tibro

År	2015	2016	2017
Dagligvaror	78	77	76
Sällanköp	55	57	56
Total detaljhandel	67	67	66

Antal nätverksträffar och företagsbesök

Under året har det genomförts sju Tibrofrukostar med god upplutning. I snitt har frukostarna haft 55 deltagare. Syftet med frukostarna är att skapa goda förutsättningar för samverkan mellan näringslivet, kommunen och andra offentliga verksamheter samt sprida information och generera ny kunskap.

En rad branschspecifika nätverksträffar har också genomförts:

- Fyra nätverksträffar med Tibro Handel med ungefär 25 deltagare per tillfälle har ägt rum.
- Landsbygdsföretagen i de gröna näringarna har träffats vid fyra tillfällen med ett 35-tal deltagare i snitt.
- Fastighetsägarna har träffats fem gånger under året.

Kommunen genomför årligen strukturerade företagsbesök, som är väldigt uppskattade. Det är politiker och tjänstemän som genomför besöken tillsammans. Målsättningen var att hinna med fyrtio besök under året, vilken inte har nåtts. Ett 20-tal besök har genomförts.

Antal nya företag som etablerat sig i Tibro

Tibro har ett samarbete med Nyföretagarcentrum kring rådgivning i syfte att medverka till att fler nya företag startas i Tibro. Under året har 55 nya företag startats i Tibro. Nyföretagarcentrum har haft 20 rådgivningar till personer med affärsidéer.

Tabell 7: Antal nystartade företag i Tibro

År	2015	2016	2017
Nystartade företag	66	68	55
Rådgivning via Nyföretagarcentrum	29	18	20

Andel unga och utrikesfödda i arbete

Arbetet med att förbättra förutsättningarna för unga och utrikesfödda arbetslösa att ta sig in på arbetsmarknaden har utvecklats.

Arbetslösheten har minskat bland såväl unga som utrikesfödda. Dock behåller Tibro en hög arbetslöshet bland utrikesfödda, vilket delvis kan härledas till de senaste årens stora mottagande av nyanlända i kommunen.

Tabell 8: Andel arbetslösa, unga och utrikesfödda, %

År	2015	2016	2017
18-24 år	15,3	15,5	11,3
Utrikesfödda	39,8	42,9	39,9
Totalt	10,9	11,3	9,6

Nämndernas mål

Den 30 oktober 2017 bjöds det på en sagolik (!) invigning av den nya förskolan där mängder av små och stora sagofigurer var med om bandklippning, teater och glasskalas. Snickarvallens förskola var kommunens största investering 2017 och en viktig satsning för att nå målet att utveckla de strukturella förutsättningarna för en väl fungerande förskoleverksamhet. I maj var det nystart för en annan viktig verksamhet. Då öppnade Familjecentralen som har fått ett utökat uppdrag som innefattar familjer med barn och ungdomar i åldrarna 0-18 år. Byggnationen av kommunens nya äldreboende Bonargården fortskred enligt planerna. Här byggs ett hemligt boende som ger förutsättningar för en individanpassad verksamhet med stora möjligheter till en aktiv vardag, både inomhus och utomhus. Arbetet med att utveckla integrationen har också utvecklats under året. Bland annat arrangerades en välbesökt föreningsmessa inom ramen för Kulturvänprojektet. Foto: Emilia Frendegaard, Kerstin Larsson och Johanna Broo Asplund

Kommunstyrelsen

Mål: Utveckla arbetet med integration av nyanlända och befintliga invånare i Tibro kommun

Strategi:

- En handlingsplan kopplad till integrationsstrategin för Tibro kommun ska tas fram och beslutas.
- Kommunens olika verksamheter ska samverka i integrationsarbetet.
- Fokus på handläggningstider och åtgärder i etableringsprocessen.

Förväntat resultat:

- Följande ledtid i etableringsprocessen har kortats: Tid från ansökan till antagning till skola och SFI.
- Andelen som lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera har ökat.

Måluppfyllelse:

Integrationsfrågan är ett kommundemensamt ansvar av stor strategisk betydelse och har sin grund i Vision Tibro och strategin om den goda boendekommunen. Med utgångspunkt i integrationsstrategin 2016-2019 har en handlingsplan för perioden 2017-03-01-2018-02-28 tagits fram. I handlingsplanen har kommunens förvaltningar konkretiserat aktiviteter för att främja integrationsarbetet.

Tibro kommuns verksamheter samverkar i olika delar av integrationsarbetet. Samverkan sker även med myndigheter såsom Arbetsförmedlingen och Migrationsverket. Under 2018 har en överenskommelse om samverkan med Arbetsförmedlingen för nyanlända, Dua för nyanlända, tecknats för att stärka samverkan och påskynda nyanländas etablering. Arbetsmarknadsenheten har under 2017 arbetat med nyanlända kvinnor och män och deras möjligheter att komma i arbete eller praktik. Därutöver har kommunen jobbat med extratjänster, serviceassistenter. 14 av 34 tillsatta extratjänster har gått till personer inom etableringen, 8 kvinnor och 6 män. Under 2017 har en utredning gjorts för att ta reda på vilka val kommunen bör ta för att underlätta mottagandet och bosättningen av nyanlända

på kort och lång sikt. Utredningen har genomförts av konsultföretaget COWI.

En samordnare har under 2017 anställts inom barn- och utbildningsförvaltningen med uppdrag att ta fram rutiner och metoder för nyanlända förskolebarn, elever och vuxna elever. Arbetet fortskrider under första halvan av 2018. Svenska för invandrare, SFI, har under 2017 arbetat ner kötiderna och uppfyller nu målet på att SFI-plats erbjuds inom en månad från ansökan för dem inom etableringen.

Tabell 1: Andel som lämnat etableringsuppdrag och börjat arbeta eller studera

Ingångsvärde 2015	2016	2017		
23 %	19 %	27 %		

Under 2017 har integrationsenheten antagit en riktlinje om att nybesökstid ska erbjudas inom 14 dagar från det att kontakt har tagits med integrationsenheten. Endast 3 av 114 nybesökstillfällen har inte genomförts inom 14 dagar från det att kontakten togs.

Tabell 2: Nybesökstid inom 14 dagar från kontakt med integrationsenheten

2017
97 %

En brukarundersökning har genomförts bland nyanlända som tagits emot i kommunen de senaste 36 månaderna. Svarsfrekvensen var 34 %. Målsättningen var att minst 70 % skulle vara nöjda eller mycket nöjda med integrationsenhetens tillgänglighet, kvalitet och bemötande. Dessa mål har nåtts.

Tabell 3: Brukarundersökning nyanlända andel nöjda/mycket nöjda

Tillgänglighet		Kvalitet		Bemötande	
Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
100 %	96 %	95 %	96 %	97 %	94 %

Mål: Ta Vision Tibro till nästa nivå

Strategi:

- Medarbetarna ska känna ansvar för kommunens vision och värdegrund.
- Nya medarbetare känner sig välkomna till Tibro kommun.

Förväntat resultat:

- Riktlinjer för ledarskap samt medarbetarskap är implementerade och förankrade hos medarbetare och chefer.
- En tydlig rutin för introduktion av nyanställda ska vara framtagen.

Måluppfyllelse:

En kartläggning och analys av befintlig styrmodell har påbörjats under 2017. Grundläggande ramverk i styrmodellen är visionen och värdegrunden. Utifrån kartläggningen kommer fortsatt arbete att göras under 2018 kring möjligheter att mäta och följa upp arbetet.

Fokus har under 2017 legat på medarbetarskap och ledarskap när det gäller Vision Tibro för att stärka förankringen och fördjupa och utveckla visionen.

Ett utkast till riktlinje för medarbetarskap och ledarskap fanns framtaget sedan tidigare, dock var den inte antagen och beslutad. Kommunens ledningsgrupp har under 2017 beslutat att den föreslagna riktlinjen ska antas och beslutas i kommunens personalutskott under våren 2018. Riktlinjen ska ersätta tidigare beslutad ledarskapspolicy (2004-11-23).

Som ett led i arbetet med att medarbetarna ska känna ansvar för kommunens vision och värdegrund har det påbörjats ett arbete kring medarbetarsamtal.

HR-enheten har under 2017 fått utbildning i upplägg för medarbetarsamtal samt en coachande metod som kommunens chefer kan använda i medarbetarsamtalet. Ett förslag på utbildningsupplägg håller på att tas fram men har dock inte färdigställts under 2017. Utbildningsupplägget beräknas vara klart under våren 2018 och därefter utbildar HR-enheten kommunens chefer successivt. En reviderad mall för medarbetarsamtal finns framtagen och är publicerad i kommunens chefshandbok.

En rutin med checklista för introduktion av nyanställda finns framtagen och är publicerad i kommunens chefshandbok.

Barn- och utbildningsnämnden

Mål: Utveckla de strukturella förutsättningarna i förskolans verksamhet

Strategi:

- Analysera verksamheten enligt det löpande kvalitetssäkringsarbetet.
- Årlig politisk uppföljning av föregående års verksamhetsplaner för att förbättra kommande års budgetprocess.

Förväntat resultat:

- Anpassade lokaler.
- God arbetsmiljö.
- Antal barn per förskoleavdelning ska ej överstiga riksgenomsnittet.

Måluppfyllelse:

De barn och föräldrar som behöver plats inom förskolan får en plats inom fyra månader. Från augusti 2017 har antalet barn minskat med två barn/avdelning. Denna förändring är gjord för att ligga närmare riksnittet och följa nämndens ambition. Sänkningen innebär att det är max 20 barn/avdelning på syskonavdelningar och 14 barn/avdelning på småbarnsavdelningar. Detta kan jämföras med Skolverkets rekommendationer på 9-15 barn/avdelning på syskonavdelningar och 6-12 barn/avdelning på småbarnsavdelningar.

Den nya förskolan, Snickarvallen med sex avdelningar, invigdes i oktober 2017. Fyra avdelningar har öppnat och en femte avdelning öppnar i januari 2018. För att kommunen ska kunna erbjuda förskoleplatser inom fyra månader, måste avdelning sex öppnas i april-maj 2018.

Det är ett stort behov av utbildade pedagoger inom alla verksamheter. Andelen förskollärare har sjunkit med cirka 10 % på 4 år och ligger nu på knappt 60 %.

Mål: Utveckla verksamheten i grundskolan utifrån varje elevs behov och förutsättningar

Strategi:

- Vara en attraktiv arbetsgivare för pedagogisk personal.
- Utveckla analysarbetet med de nationella proven.
- Delta aktivt i nationella utvecklingsinsatser som Läslifftet.
- Årlig politisk uppföljning av föregående års verksamhetsplaner för att förbättra kommande års budgetprocess.

Förväntat resultat:

- Öka andelen godkända elever på de nationella proven i svenska/svenska som andraspråk och matematik i årskurs 3, 6 och 9.

- Öka andelen behöriga elever till nationella program i gymnasieskolan.

Måluppfyllelse:

Resultaten på nationella prov i årskurs 3 visar andelen elever som klarat samtliga delprov. Tibro kommun uppvisar något bättre resultat för 2017 jämfört med tidsperioden 2014-2016. Resultaten i Tibro kommun låg 2017 på ungefär samma nivå som i riket som helhet.

Resultaten på nationella prov i engelska och svenska i årskurs 6 är relativt svaga 2017. Tibro presterade tre procentenheter sämre än riket som helhet i ämnena svenska och engelska och fem procentenheter sämre i matematik.

Resultaten på de nationella proven i engelska och svenska i årskurs 9 är goda om man ser till andelen elever som fått provbetyg A-E. Tibroungdomarnas resultat i dessa ämnen är i nivå med riket som helhet. Resultaten på nationella prov i matematik i årskurs 9 är svaga 2017, vilket de även varit under tidsperioden 2014-2016.

Tabell1: Nationella prov, resultat

Årskurs	2014	2015	2016	2017
Åk 3 Matematik	55,8	77,8	73	64
Åk 3 Svenska och Svenska som andra språk	81,4	76,9	76,9	64
Åk 6 Engelska	85,3	95,2	93,5	90,5
Åk 6 Matematik	83	94,2	87,7	83
Åk 8 Svenska	92,1	93	93,1	90
Elever i åk 9 som uppnår kunskapskraven i alla ämnen, andel i %	60	64,7	71,6	69
Åk 9 Engelska	95	91,6	~ 100	99
Åk 9 Matematik	73	78,9	91,6	75
Åk 9 Svenska	94,5	~100	~100	100

Tabellen ovan visar resultatutvecklingen över tid gällande nationella prov i Tibro kommun. Viktigt att notera är att det är olika elever som gör proven varje år och att de nationella provens utformning kan variera något år från år.

Andelen elever som är behöriga till ett nationellt program ökade under perioden 2014-2016 för att återigen sjunka 2017. Vid en jämförelse med riket så kan noteras att resultaten gällande behörighet till ett nationellt program var ungefär som riksnittet fram till 2011. 2014 hade Tibro kommun lägst andel behöriga till ett nationellt program av alla Sveriges 290 kommuner. 2017 var 75,6 % av eleverna i årskurs 9 behöriga till ett nationellt program, vilket är cirka 7 procentenheter lägre än snittet i Sverige.

Andel elever som är behöriga till ett nationellt program på gymnasiet	2014	2015	2016	2017
Behöriga till naturvetenskaps- och teknikprogrammen	63,6	68,7	75,7	64,7
Behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel i %	68,2	75,7	81,7	75,6

Andel elever (%) i Tibro kommun som är behöriga till naturvetenskap- och teknikprogrammen respektive yrkesprogram under tidsperioden 2014-2017.

Detta innebär att om Tibro kommun hade presterat som snittet i Sverige hade åtta elever ytterligare varit behöriga till ett nationellt program på gymnasiet. Vilket också indirekt innebär att vi skulle ha åtta elever färre på introduktionsprogrammet. Vid omräkning till klassnivå, fiktiv klass med 25 elever, så är det två elever färre per klass som är behöriga till gymnasiet än snittet i riket.

Diagram 1:

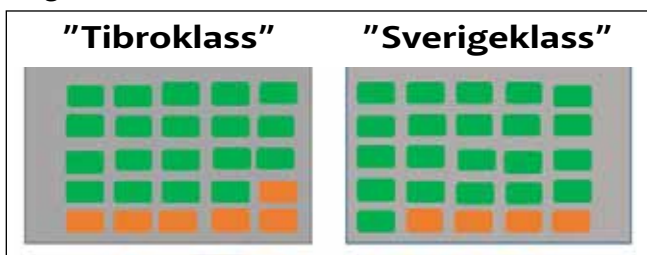

Illustration som visar två fiktiva klasser med 25 elever i varje klass. I Tibroklassen är det 19 av 25 elever som är behöriga till ett nationellt program på gymnasiet. I "Sverigeklassen" är det 21 av 25 elever som är behöriga till ett nationellt program på gymnasiet.

Läsåret 2016/2017 uppnådde 63 % av våra elever i årskurs 9 kunskapskraven i alla ämnen. De senaste fyra åren har 60-72 % av eleverna gjort det. Rikssnittet för andelen elever som når kunskapskraven i alla ämnen har legat på mellan 74-78 %. Om vi jämför en genomsnittsklass i årskurs 9 i Tibro med en genomsnittsklass i Sverige så är det tre elever färre per klass som når kunskapskraven i alla ämnen i en genomsnittsklass i Tibro jämfört med Sverige som helhet.

Diagram 2:

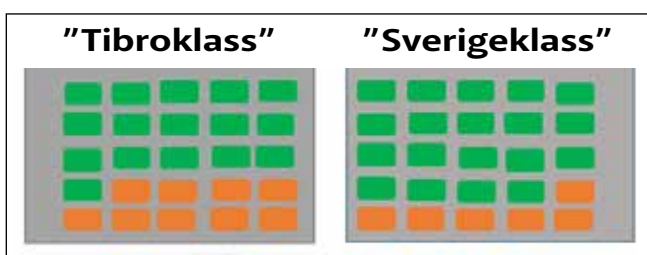

Illustration som visar två fiktiva klasser med 25 elever i varje klass. I Tibroklassen är det 16 av 25 elever som når kunskapskraven i alla ämnen. I "Sverigeklassen" är det 19 av 25 elever som når kunskapskraven i alla ämnen.

Ett treårigt samarbete – Samverkan för bästa skola – är inlett med Skolverket som kommer att stötta Tibro kommun i arbetet att i första hand höja målpuppfyllelsen på Nyboskolan. Fokus ligger framförallt på att förbättra lärarnas kompetens för att möta alla elevers behov i det dagliga pedagogiska arbetet. Utvecklingsarbetet kommer att kopplas ihop med framtidsgruppens tidigare arbete och övrig verksamhet kommer att vara delaktig i det fortsatta arbetet. Nulägesanalyser är genomförda på enhetsnivå och på huvudmannanivå. Problem och orsaker på respektive nivå är identifierade. Arbetet med att prioritera insatser är inlett. Inom kort kommer det att skrivas handlingsplaner, som visar vad som behöver utvecklas på Nyboskolan och i grundskolan som helhet. När handlingsplanerna är klara skriver Tibro kommun överenskommelser med Skolverket.

Det har gjorts resursförstärkningar i verksamheten. Från och med vårterminen 2017 har exempelvis antalet specialpedagoger och kuratorer ökat. Deltagandet på professionsdagen vid lärarutbildningen i mars 2017 var en åtgärd av flera för att locka blivande lärare till Tibro.

Tillsammans med övriga kommuner i Skaraborg har överenskommelser gjorts med Högskolan i Borås om att förlägga lärarutbildningar i Skövde. Lärarutbildning F-3 startade i januari 2018. Förhoppningen är att det ska bli lättare att rekrytera utbildade pedagoger framöver.

Mål: Verka för en bra gymnasieverksamhet för Tibros elever

Måluppfyllelse:

Efter att kommunfullmäktige beslutat att utveckla gymnasieskolans nationella utbildningar på Fågelviksgymnasiet har behovet av att revidera uppföljningen av gymnasieelevernas resultat blivit tydligt. Det gäller uppföljning i ett bredare perspektiv än hittills, där uppföljningen endast omfattat elever som gått/går på Fågelviksgymnasiet. Uppföljningen bör omfatta alla elever, oavsett vilken utbildningsort och gymnasieskola respektive elev väljer. I ett längre perspektiv handlar det om att ha goda kontakter med de huvudmän, vars skolor erbjuder utbildning för Tibros elever. Under kommande läsår är det här en del av det reviderade kvalitetsarbetet.

Arbetet med att utforma rutiner och upprätta kontakt med de berörda gymnasieskolorna har påbörjats, men det återstår fortfarande ett omfattande arbete för att resultatredovisningen ska kunna rapporteras till förvaltning och nämnd. Förvaltningen kommer under 2018 delta i ett arbete tillsammans med antagningskansliet för Utbildning Skaraborg för att ta fram underlag för hur uppföljningsrapporter ska skapas inom samverkansområdet.

Socialnämnden

Mål: Bygga framtidens äldreboende med ett större individuell brukarfokus som bygger på förebyggande arbete, bibehållande av funktioner och en anpassad aktiv vardag

Strategi:

- Skapa ett äldreboende i nära dialog med brukaren och dennes anhöriga.
- Skapa ett äldreboende fyllt av möjligheter till aktiviteter på olika nivåer, framför allt sociala.
- Anpassa äldreboendet efter den nya generationen äldre och deras önskemål.
- Skapa en hemlik och brukarnära organisation avseende service, kost och omvårdnadsinsatser.

Förväntat resultat:

- Att under 2017 iordninställa ett nytt äldreboende.

Måluppfyllelse:

Tibrobyggen tog beslut om att bygga ett nytt äldreboende i månadsskiftet september-oktober 2014 och första spadtaget till Bonargården togs den 1 september 2016. 2017 har inneburit ett intensivt arbete med det nya äldreboendet, med allt ifrån byggprocess till personalanskaffning. De första boendena kommer att flytta in under mars 2018. På Bonargården kommer det finnas en enhetschef, omvårdnadspersonal, sjuksköterskor, en arbetsterapeut, en sjukgymnast, en måltidsutvecklare och lokalvårdare. Varje boendeenhet består av tio lägenheter som har ett stort kök där omvårdnadspersonalen ska laga mat tillsammans med de boende samt ett allrum för samvaro. Matlagning på de fyra boendeenheterna är en viktig del för att nämndens mål ska kunna uppfyllas.

Gemensamhetsytor har prioriteras och finns i en rad olika former. Bonargården kommer att ha en samlingshall, servering för festligheter, en inglasad altan och en gymnasium. Gården kommer ha en fantastisk utemiljö med en sinnenas trädgård, boulebanor och utegym. På varje avdelning finns det tillgång till en lägenhet med ett extra rum som kan utnyttjas om behov av parboende uppstår. Socialtjänsten ska tillsammans med de enskilda som bor på Bonargården bygga upp en verksamhet efter deras behov och önskemål.

Mål: De barn och ungdomar som får stöd från socialtjänsten ska uppleva en bättre livskvalitet

Strategi:

- Myndighetsutövarna inom individ- och familjeomsorgen ska fortsätta sitt arbete med kvalitetssäkring vid både myndighetsutövning och utredningsarbete med fokus på rättssäkerhet med FN:s barnkonvention som grund. Berörd personal ska i diskussionsform bedöma innebörden av barnkonventionens artiklar och se vad dessa motsvaras av i lagen och i det dagliga arbetet i handläggning av barnavårdsärenden.
- Individ- och familjeomsorgen ska tillsammans med anhörigsamordnaren identifiera barn som är anhöriga till personer med missbruk eller psykiska funktionshinder. Dessa barn ska erbjudas behovsstyrda insatser.
- Verksamheten ska bygga på samverkan mellan 5 parter; barnavårdcentral, mödravårdcentral, Kultur & Fritid, Barn & Utbildning med socialtjänsten som huvudman.

Förväntat resultat:

- Att socialtjänsten bedriver en rättssäker handläggning av barnärenden.
- Att socialtjänsten ska bedriva god samverkan inom verksamheten.

Måluppfyllelse:

Under året har individ- och familjeomsorgens enhet för barn och unga haft utmaningar på grund av att två chefer har slutat inom verksamheten. Trots detta visar den inspektion som Inspektionen för Vård och Omsorg, IVO, genomförde hösten 2017 på god rättssäker handläggning.

En utveckling har skett av familjecentralens verksamhet, som nu ingår i öppenvård barn, och flera samarbetspartners har tillkommit under året. Dessutom är samarbetet mellan familjecentralen och elevvårdshälsan på väg att fördjupas.

Under 2017 fortsatte satsningen på sommarlovsaktiviteter för barn och ungdomar i åldrarna 6–15 år. Exempel på aktiviteter var en konsert med Djungelbandet i Tibroparken och möjlighet att prova bumperballs. Foto: Lukas Schmidt

Kultur- och fritidsnämnden

Mål: En rik fritid för alla

Strategi:

- Fortsatt satsning på att skapa mötesplatser för grupper och individer som riskerar att hamna i utanförskap.
- Ökad fokusering på verksamheter ur ett genusperspektiv.
- Fortsatt positiv dialog med föreningar, organisationer, enskilda och andra förvaltningar för att ytterligare öka möjligheterna till aktiviteter för ett gott liv i Tibro.
- I nära samverkan med brukarna fortsätta utvecklingen av våra fritidsområden.

Förväntat resultat:

- Ytterligare en mötesplats som bidrar till minskat utanförskap.
- Fler aktiviteter under skolans lov.
- Ökad samverkan mellan civilsamhället, enskilda personer och förvaltning för att få ett större utbud av aktiviteter som tilltalar fler grupper.
- Ytterligare spår som används under dagtid i Rankås.

Måluppfyllelse:

Genom statsbidrag har ett helt program med sommarlovsaktiviteter genomförts med flera nya aktiviteter för barn och ungdomar i åldern 6–15 år. Även satsningar för att få fler flickor att delta i verksamheterna har gjorts med bra resultat.

Under 2017 har utvecklingen av fritidsområdena fortsatt i samverkan med orienteringsklubben. Den lyckade satsningen resulterade i att fritidsområdet Rankås hamnade på en femte plats i en kartläggning av Sveriges bästa motionsspår. Under hösten togs ett 2,5 km spår i bruk som delvis har fått en ny sträckning och en ny grusbädd.

Inom förvaltningens samtliga enheter har det förts kontinuerliga diskussioner om såväl kort- som långsiktiga förändringar och

förbättringar. Kommunens kommunikation med civilsamhället och enskilda är på en fortsatt mycket hög nivå. Detta utgör en viktig plattform för att förbättra möjligheterna till en bra fritid för alla invånare inom Tibro.

Mål: Fortsatt utveckling av mötesplats Arena Fågelvik

Strategi:

- Aktiv medverkan i pågående utredningar om lokalers användning.
- Fokus på ett tydligare och mer konkret ställningstagande för att ytterligare stärka denna mötesplats.
- Inom Arena Fågelvik skapas en helhetssyn över området kring Fågelvik-Sportparksområdet-Biblioteket där både befintliga anläggningar och verksamheter samt behovet av nya innebär en ökad samordning och ett bättre resursutnyttjande.
- Underlaget blir en del i utredningen om framtida lokalanvändning inom Tibro kommun.

Förväntat resultat:

- Ett konkret beslut om den framtida användningen av Fågelviksgymnasiets lokaler.

Måluppfyllelse:

Förvaltningen deltog aktivt i arbetet med att ta fram beslutsunderlag till placeringen av Baggeboskolan. Det material som sedan tidigare tagits fram inom ramen för projektet Arena Fågelvik utgjorde grunden till underlagen som redovisades till projektgruppen och kommunfullmäktige. I materialet ingick samordning av fritidsgårdarna, sporthall, lokaler för kulturverksamhet och kansli lokaler för föreningar i Tibroidrottens nätverk.

Förvaltningen har även ingått i arbetsgrupperna som arbetat med utformningen av Baggeboskolan. Mycket energi har lagts på att påverka utformningen och utrustningen av skolans sporthall samt på att ta fram ett underlag för anläggandet av en klättervägg och en friidrottshall vid den nya skolan. Kommunfullmäktige fastställde under året att det inte finns något ekonomiskt utrymme för en klättervägg eller friidrottshall inom ramen för byggnationen

av Baggeboskolan. Förvaltningen har fått i uppdrag att ta fram ett förslag på en friidrottshall som byggs ihop med nuvarande sporthall. Detta projekt kommer att tas med i kommunens ordinarie budgetprocess framöver.

Mål: Utveckla Ung kultur i Tibro

Strategi:

- Stärka ungdomars identitet och ge en bra start i livet.
- I samverkan med offentliga, enskilda och privata aktörer samt föreningar/organisationer öka ungas möjligheter till kulturella aktiviteter med, för och av ungdomar.
- Projektet "We are Kultur (WAK)", som genomförs med Studiefremjandet, övergår till fast och regelbunden verksamhet.
- Ökat samarbete mellan kommunala nämnder och förvaltningar.
- En kommunal barn- och ungdomskulturplan tas fram och fastställs i kommunfullmäktige.
- Ungdomens Hus blir ett nav för att nå målet.

Förväntat resultat:

- De projekt som startats övergår i ordinarie verksamhet.
- Den kommunala barn- och ungdomskulturplanen blir ett levande dokument och riktmärkte för stärka Ung Kultur i Tibro.

Kollektivtrafiknämnden

Mål: En likartad service, av god kvalitet, till uppdragsgivare och kommuninvånare

Strategi:

- Göra en översyn av styrdokument, rutiner och arbetssätt samt föreslå och genomföra förändringar med syfte att förenkla och få en mer likartad service och ökad tillgänglighet. Ta fram rutiner på områden där sådana saknas.
- Genomföra informationsträffar med uppdragsgivande verksamhet för diskussion om förväntningar, uppdrag, rutiner och arbetssätt.
- Tydliggöra nämndens uppdrag och den service som kollektivtrafikkontoret erbjuder i skrift, exempelvis på samverkande kommuners hemsidor och intranät. Ta fram rutiner med checklista för nyanställd personal.

Förväntat resultat:

- Nämndens uppdrag och samverkansformer är kända av berörd verksamhet i respektive kommun.

Måluppfyllelse:

Under året har samverkan skett för att ytterligare förstärka Ungdomens Hus som en arena för Ung Kultur. Det har gjorts satsningar för att ha verksamhet för, med och av ungdomar.

Mötesplatser som biblioteket och Forum hade ett antal olika aktiviteter för yngre ungdomar med bland annat teatergrupper. Med en viss upprustning har Forum stor potential att utvecklas till en bra mötesplats för alla former av kulturverksamhet och scenkonst. En kommunal barn- och ungdomskulturplan har inte tagits fram utan skjuts till 2018.

Projektet "We are Kultur (WAK)" som startade under 2016 med målet att fortsätta i ordinarie verksamhet har inte genomförts. Förklaringen till detta är att de ungdomar som fanns under 2016 har flyttat från Tibro eller fått andra intressen. Detta resulterade i att det inte har varit tillräckligt många unga människor som engagerat sig i verksamheten. Några kulturarrangemang, främst spelningar, har genomförts på Ungdomens Hus och en bra grund för fortsatt utveckling har lagts.

- Dokumenterade rutiner och tydliga arbetssätt gentemot uppdragsgivare och kommuninvånare samt en kvalitetssäkrad och snabb introduktion av eventuella nya medarbetare.
- Enhetlighet i rutiner och arbetssätt.

Måluppfyllelse:

Under året har åtgärder genomförts för att göra nämndens uppdrag och samverkansformer mer kända i respektive kommun. Träffar har genomförts med uppdragsgivande verksamhet för diskussion om uppdrag och förväntningar samt om rutiner och arbetssätt. Detta arbete har gett resultat, men behöver fortsätta.

Åtgärder har också genomförts med fokus på enhetlighet i rutiner och arbetssätt gentemot uppdragsgivare och kommuninvånare, vilket har lett till förväntat resultat. Enhetliga mallar finns nu framtagna för ansökan, utredning och beslut och används inom skolskjutsområdet på ett likartat sätt.

Därtill har processer för myndighetsutövningen inom färdtjänst och skolskjuts definierats och dokumenterats, vilket tillsammans med andra åtgärder ger förutsättningar för en kvalitetssäkrad och snabb introduktion av nya medarbetare.

Byggnads- och trafiknämnden

Mål: Främja god bebyggd miljö och ge snabb service till medborgare och andra aktörer inom plan- och byggverksamheten

Strategi:

- Satsa på tillgänglig personal.
- Erbjud snabb och korrekt handläggning.
- Erbjud information, stöd och rådgivning i plan- och byggfrågor.
- Ha framförhållning i handläggning av ärenden.

Förväntat resultat:

- Få fler medborgare som är nöjda med handläggning och service vid byggnadsärenden.

Samhällsbyggnadsnämnden

Mål: Att ta fram en långsiktig underhållsplan för flertalet av kommunens fastigheter. Planen ska ge underlag för planering, uppföljning och framtida budgetarbeten.

Strategi:

- Under 2017 ska en underhållsplan tas fram för kommunens samtliga förskolor.
- Under 2017 ska fastighetssyn göras på samtliga fastigheter.

Förväntat resultat:

- Vid årskiftet ska det finnas underhållsplaner för kommunens samtliga förskolor.
- Vid årskiftet ska det finnas dokumentation från fastighetssyn för kommunens samtliga fastighet.

Måluppfyllelse:

Under året har fastighetssyn genomförts på samtliga förskolor. och även på en majoritet av kommunens fastigheter. Arbetet med underhållsplanen har påbörjats men hann inte slutföras under året.

Att målen inte uppnåddes under 2017 beror på tidskrävande underhåll och projekt, kombinerat med att det saknats personal under vissa perioder. Förvaltaren tillträdde sin tjänst i början av sommaren och har haft kort tid på sig att skapa rutiner samt starta underhållsåtgärder och projekt.

Måluppfyllelse:

Någon undersökning för att fastställa medborgarnas kundnöjdhet har inte genomförts under 2017. Förvaltningen har dock tagit emot väldigt få klagomål, vilket kan ses som en indikation på att arbetet bedrivs effektivt och i riktning mot det nämndsprioriterade målet.

190 bygg- och anmälningsärenden inkom under 2017, vilket är cirka 14 % fler än tidigare år. Förvaltningens handläggningstid är kort, cirka fyra veckor från kompletta handlingar till beslut.

Planberedskapen anses vara god. Under året antogs sju planer och fyra påbörjades.

Mål: Tibro kommuns kost ska vara näringsriktig, varierad och god, samtidigt som den ger en minskad inverkan på miljön och klimatet.

Strategi:

- Ta fram en kostpolicy för Tibro kommun under 2017.
- Utreda förutsättningarna och kostnaderna för matsedel, för att kunna erbjuda två rätter i kommunens skolmatsalar.

Förväntat resultat:

- Vid årskiftet ska det finnas en gällande kostpolicy för Tibro kommun
- Utredningen gällande två rätter i kommunens skolmatsalar är klar.

Måluppfyllelse:

Ett förslag till kostpolicy har tagits fram under året. Beslut om den ska fattas i kommunfullmäktige. På grund av ett prognostiserat ekonomiskt underskott har kostenheten fokuserat på att få budgeten i balans, vilket har gjort att nämnden medvetet avvaktat med att överlämna kostpolicy till kommunfullmäktige för antagande. Av samma anledning har det inte varit tidsmässigt möjligt att slutföra utredningen om tvårättersmeny.

Verksamhetsberättelse

Kommunfullmäktige

Den 24 april 2017 beslutade kommunfullmäktige att kommunens nya F-6-skola ska placeras vid Baggebolet vid Hörnebovägen och den 4 maj fastställde kommunen att NCC får uppdraget att planera och bygga den nya skolan ihop med Tibro kommun i ett partnersamarbete. På bilden ses projektchef Wiktor Krancher, inköpare Anders Fritzson, entreprenadingenjör Frida Elofsson, byggingenjör Ragnar Olsson, fastighetschefen Joakim Halaby, affärschef Carl-Johan Appelberg, projektledare Samuel Willner samt projekteringsledare Anders Kaiser Gustafsson. Foto: Christina Froh

Ordförande: Laila Neck, S

Uppdrag

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ. Fullmäktige består av 35 ledamöter som väljs vid allmänna val vart fjärde år. Info om mandatfördelning i Tibro 2015–2018 finns på sidan 6.

Viktiga händelser under året

Kommunfullmäktige har under året haft nio ordinarie sammanträden. Bland behandlade större ärenden märks, förutom årsredovisning, budget och delårsrapporter, bland annat;

- Placering av den nya F-6-skolan vid Baggebolet.
- Nytt hälso- och sjukvårdsavtal.
- Beslut om att genomföra en folkomröstning om ett ungdomsgymnasium i Tibro i samband med det allmänna valet 2018.

- Bostadsförsörjningsplan för Tibro kommun 2017–2020.
- Förändrade avgifter gällande felparkering.
- Beslut om trafikåtgärder i korsningen Fågelviksleden–Hörnebovägen.
- Antagande av nya Avfallsföreskrifter för medlemskommunerna i AÖS, Avfallshantering Östra Skaraborg.
- Antagande av riktlinjer om rökfri arbetstid för anställda och förtroendevalda i Tibro kommun.

Motioner som behandlats under året är bland annat:

- Motion om demokratiförankring genom skolresa till Auschwitz.
- Motion om barnomsorg inom förskolan på obekvämt arbetstid.
- Motion om bostadsbyggande i Tibro.

	Antal 2017		Antal 2016		Antal 2015	
	Inkomna	Besvarade	Inkomna	Besvarade	Inkomna	Besvarade
Motioner	7	22	26	14	16	12
Medborgarförslag	9	9	8	4	6	11
Frågor vid allmänhetens frågestund	1	1	7	7	-	-

- Motion om kameraövervakning vid skolor och stökiga platser.
- Motion om fritidsledare till kommunens äldreboenden.
- Motion om marknadsföring av allmänhetens frågestund.
- Motion om kulturcenter i Tibro.
- Motion om skolnära boende.
- Motion om tillstånd för insamling av pengar.

Kommunstyrelsen

Ordförande: Rolf Eriksson, S

Förvaltningschef: Kristina Lundgren

Uppdrag

Kommunstyrelsen ska enligt kommunallagen bereda och yttra sig i alla ärenden som tas upp i kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens totala ekonomi och utveckling och har också ett centralt uppföljningsansvar avseende kommunens verksamheter.

Kommunledningskontoret är kommunstyrelsens organ för ledning, tillsyn och samordning. Kommunledningskontoret ansvarar för övergripande utvecklingsfrågor och gemensamma funktioner som ekonomi, personal, kansli, IT, tillväxt och arbetsmarknad, kommunikation, integration, folkhälsa samt säkerhet. I förvaltningens uppdrag ingår strategisk planering, omvärldsbevakning och genomförande av kommunövergripande beslut samt projekt.

Viktiga händelser under året

- Kommunstyrelsen har beslutat om att inrätta ett kompetenscenter.
- Mini-Zoo har nyinvigts efter en omfattande upprustning.
- Extratjänster har införts i kommunen. 34 personer har anställts under året, 18 kvinnor och 16 män.
- Arbetet med att ta fram ett nytt näringslivsprogram tillsammans med näringslivet har påbörjats.
- En förstudie, finansierad av Europeiska socialfonden, ESF, kring möjligheterna att starta en branschskola inom möbel- och inredningsområdet har startat.
- En överenskommelse med Arbetsförmedlingen om samverkan kring nyanlända har tecknats.
- Tibro blev en av tre finalister i tävlingen "Årets stads-kärna 2017". Ansökan gjordes tillsammans med Tibro Handel och fastighetsägarna.
- En ny mobilanpassad kommunwebb, tibro.se och ett nytt intranät, Inredan, lanserades den 8 november.

Årets ekonomiska resultat

Kommunfullmäktige Kostnader, Tkr	Bokslut 2016	Bokslut 2017	Budget 2017	Avvikelse 2017
Kommunfullmäktige	2 564	3 014	2 735	-279

Kommunfullmäktige redovisar sammantaget ett negativt resultat för verksamhetsåret om 0,3 mnkr. Avvikelsen beror på högre arvodeskostnader till ställföreträdare än budgeterat.

- En ny chat lanserades på tibro.se för att öka möjligheterna till dialog med medborgarna och förbättra servicen gentemot dem.
- Under året har arbetet med den nya F-6-skolan, Baggeboskolan, tagit fart ordentligt. Det har bland annat beslutats om skolans placering och partnering-entreprenör (NCC) har upphandlats. Därutöver har projekteringen påbörjats tillsammans med berörda verksamheter.
- Utbildningsprogrammet "Introduktion till ledarskap" har genomförts med Hjo och Karlsborgs kommuner.
- Beslut har fattats om att genomföra en förstudie om kommunens lokaler.
- Ett nytt folkhälsoavtal har tecknats mellan Tibro kommun och Västra Götalandsregionen för perioden 2018-2021.

Ett omfattande näringslivsarbete med Tibrofrukostar, näringslivsbesök och nätverksträffar som grund pågår fortlöpande. Vid näringslivsgalan utsågs Förr & Nu till Årets företagare i Tibro. Utbildningen "Förenkla helt enkelt" har genomförts tillsammans med Hjo och Tidaholms kommuner för att förbättra servicen gentemot kommunens företagare. Utgångspunkten i utbildningen är att fler och livskraftiga företag är en förutsättning för utveckling i kommunen. För att ytterligare stärka och utveckla näringslivsarbetet har framtagandet av ett nytt näringslivsprogram påbörjats. Därutöver genomförde Tibro kommun två välbesökta föreläsningar med Renata Chlumska tillsammans med Tibro-företagens nätverk, Företagarna Skövde Tibro och InTibro på biograf Vintergatan den 22 november.

Den totala arbetslösheten har minskat i Tibro kommun. Minskningen har skett såväl bland unga som utrikesfödda. Inom området med arbetsmarknadsfrågor har flera olika steg tagits under året. Bland annat har beslut fattats om att inrätta ett kompetenscenter där arbetsmarknadsfrågor och utbildningsfrågor för vuxna knyts närmare varandra. I linje med detta har en överenskommelse tecknats mellan Tibro kommun och Arbetsförmedlingen kring nyanländas etablering. 34 personer har påbörjat en extratjänst i kommunen, 18 kvinnor och 16 män. Arbetsmarknadsenheten samordnar kommunens arbete kring extratjänsterna och har i uppdrag att hjälpa arbetslösa till ett

snabbare inträde på arbetsmarknaden. Särskilt fokus har lagts på nyanlända. Samverkan sker genom projektet Ung Arena 9.0 med nio kommuner i östra och norra Skaraborg kring unga mellan 15-24 år som har behov av få ett arbete eller börja studera. Projektet pågår fram till 2019.

Under året har 138 ungdomar i åldern 15-17 år erbjudits feriepraktik i kommunen på olika arbetsplatser. Samtliga ungdomar som söker en praktikplats får det.

Utvecklingen av en ny kommunwebb och ett nytt intranät startade redan våren 2016 med en förstudie. Själva webbprojektet, som har bedrivits i samverkan med kommunerna Hjo och Karlsborg, drogs igång i september och har pågått under hela året. Den nya kommunwebben och intranätet, som är en underwebb till tibro.se, har fått en ny, modernare design, navigeringsstruktur och siduppbyggnad, som är lika väl anpassad för dem som använder mobil eller surfplatta som för dem som använder dator. Designen är responsiv, vilket innebär att hemsidan anpassar sig till den skärm som den visas på. Ett viktigt mål med den nya webbplatsen har varit att underlätta kontakterna med såväl politiker som kommunala verksamheter. Det finns ett kontaktinformationsfält överst på alla sidor med kontaktuppgifter till kommunens kontaktcenter, den aktuella verksamheten och direkllänkar till kommunens synpunktsformulär och söksida. Sökfunktionen har förbättrats med en särskild kontaktsökfunktion och indexering av kommunalförbundens sidor, så att även de är sökbara via tibro.se. Webben har försetts med en chatfunktion som gör det möjligt att ställa frågor direkt till kommunens receptionspersonal. Alla blanketter och e-tjänster finns tillgängliga på samma plats och detsamma gäller all information om hur man som kommunmedborgare kan påverka kommunens verksamhet. Dessa sidor finns tillgängliga via rubriken "Påverkan, insyn och delaktighet", som nås direkt på startsidan. En annan nyhet på den nya webben är att det är betydligt enklare att publicera filmer. Det här är viktigt eftersom rörlig bild får en allt viktigare roll i all modern kommunikation.

Hösten 2017 genomfördes en arbetsvärdering av samtliga befattningar i Tibro kommun. Utifrån arbetsvärderingen har en lönekartläggning över jämförbara löner sammanställts och analyserats. Sammanställningen över lönekartläggningens resultat samt handlingsplan beräknas vara klar under våren 2018. Hösten 2018 kommer arbetsvärderingen att följas upp och vid behov revideras.

Kommunens HR-enhet har under hösten påbörjat ett förarbete avseende kommunens strategiska kompetensförsörjningsplan. Planen beräknas färdigställas och antas under 2018.

Kommunens mångfaldsarbete har under året fortskridit på ett framgångsrikt sätt. Integrationsenheten involverar olika samverkansparter i utvecklingsarbetet såväl internt som externt. Genom Kulturvän Tibro och Framtidens förening har den sociala integrationen ökat. Andelen som efter avslutad etablering har ett arbete eller studerar har ökat från 19 % till 27 % jämfört med föregående år.

Framtid

För att långsiktigt vara en attraktiv arbetsgivare krävs insatser för generations- och kompetensväxling. Den strategiska kompetensförsörjningen bidrar till att behålla kompetens och rekrytera ny

Den 8 november lanserade kommunen en ny extern webbplats och ett intranät med en modernare design, navigeringsstruktur och siduppbyggnad som är lika anpassad för dem som använder mobil eller surfplatta som dem som använder dator. Ett viktigt mål med den nya webbplatsen är att det ska vara lättare för kommuninvånarna att komma i kontakt med både politiker och kommunala verksamheter. Foto: Johanna Broo Asplund

kompetens i konkurrens med andra arbetsgivare. Kompetensförsörjningen ska säkerställa att verksamheterna utvecklas i enlighet med de politiska målsättningarna. Kommunens utveckling framåt bör också fokusera ytterligare på att skapa inkluderande och mångfaldsberikade arbetsplatser och därmed möta framtida kompetensbehov. Under 2018 kommer en kommungemensam kompetensförsörjningsplan att arbetas fram.

Digitaliseringen de senaste decennierna har varit snabb och haft stor betydelse för samhällsutvecklingen. Det är angeläget att ta vara på det förändringstryck som digitaliseringen ger och dra full nytta av möjligheterna bland annat för att klara välfärdens framtida finansiering och tillmötesgå människors förväntningar på väl fungerande och lättillgänglig kommunal service.

En fortsatt stor utmaning framöver blir arbetet med att förbereda organisationen för den nya lagstiftningen som träder i kraft i maj 2018 gällande behandling av personuppgifter, GDPR. Förändringen innebär bland annat högre krav på dokumenterade rutiner och arbetssätt. Därtill måste en särskild funktion som dataskyddsombud inrättas.

Tillsammans med Hjo och Karlsborg planerar Tibro kommun bilda ett gemensamt kommunarkiv, som en naturlig följd av den gemensamma arkivorganisationen i de tre kommunerna. På sikt kommer också nya utmaningar i form av planering för och införande av e-arkiv.

Det strategiskt viktiga integrationsarbetet fortsätter. Utmaningar som identifierats handlar bland annat om förebyggande arbete kring rasism, främlingsfientlighet, segregation samt sociala och ekonomiska klyftor i samhället.

Det påbörjade arbetet kring kommunens kvalitetsarbete kommer att fortsätta. Vägledande i arbetet är social hållbarhet. Näringslivsarbetet och arbetet med att förbättra företagsklimatet ska också fortsätta utvecklas.

Årets ekonomiska resultat

Kommunstyrelsen <i>Kostnader, Tkr</i>	Bokslut 2016	Bokslut 2017	Budget 2017	Avvikelse 2017
Kommunstyrelsen	11 370	11 403	12 265	862
Kommunledningskontoret	24 131	34 684	36 915	2 613
<i>varav Kommunledningen</i>	<i>13 069</i>	<i>14 720</i>	<i>16 075</i>	<i>1 355</i>
<i>varav Integration</i>	<i>12 230</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>varav luventus</i>	<i>-17 180</i>	<i>-496</i>	<i>0</i>	<i>496</i>
<i>varav IT-avdelning</i>	<i>5 439</i>	<i>10 063</i>	<i>10 525</i>	<i>462</i>
<i>varav Näringslivsenheten</i>	<i>3 244</i>	<i>4 832</i>	<i>4 910</i>	<i>78</i>
<i>varav Tibro Training Centre, TTC</i>	<i>1 792</i>	<i>474</i>	<i>870</i>	<i>396</i>
<i>varav Arbetsmarknadsenheten</i>	<i>3 305</i>	<i>3 401</i>	<i>2 990</i>	<i>-411</i>
<i>varav Kommunikationsenheten</i>	<i>2 232</i>	<i>1 690</i>	<i>1 545</i>	<i>-145</i>
Summa	35 501	46 087	49 180	3 093

Kommunstyrelsen och kommunledningskontoret redovisar sammantaget ett överskott med 3,1 mnkr.

Kommunstyrelsen redovisar ett överskott om 0,8mnkr som till stor del beror på att 0,4 mnkr av medel avsatta för oförutsedda händelser inte nyttjats samt att arvodekostnaderna har varit lägre än beräknat.

Kommunledningskontoret redovisar ett överskott med 2,6 mnkr som huvudsakligen beror med lägre kostnader för konsulttjänster än budgeterat samt att utbildningsinsatser som varit inplanerade kostade mindre eller uteblev helt. Lönekostnader inom vissa verksamheter är lägre än budgeterat till följd av bland annat föräldraledighet och sjukdom.

Till följd av förlorat avtal med Arbetsförmedlingen gällande arbetsmarknadsutbildningar budgeterades en nettokostnad för

Tibro Training Center, TTC, om 0,8 mnkr men på grund av lägre personalkostnader har överskottet stannat av vid 0,5 mnkr. Arbetsmarknadsenhetens budgetöverskridande med 0,4 mnkr beror till större delen på merkostnader i samband med renoveringen av Mini-Zoo och lägre ersättning för Ungdomscenter.

Kommunens boende för ensamkommande ungdomar redovisar ett överskott med 0,5 mnkr. Boendet omsatte 26,2 mnkr 2017. Antalet placerade barn var under de första kvartalen drygt 40 för att under kvartal fyra successivt minska till 14. Från den 1 april erhåller kommunen inte längre ersättning för tomma platser och från den 1 juli har även dygnersättningen sänkts med cirka 30 %. Till följd av det har boendet haft färre ungdomar och lägre ersättningsnivåer från Migrationsverket, vilket var orsaken till att personalstyrkan halverades under året.

Barn- och utbildningsnämnden

Den 30 oktober invigdes Snickarvallens förskola, en ny förskola med sex avdelningar. Det blev en invigning med barnen i centrum. Både barn och vuxna var utklädda till sagofigurer och det bjöds på bandklippning, barnteater, rundvandring och glasskalas. Foto: Emilia Frendegaard

Ordförande: Anne-Marie Wahlström, S

Förvaltningschef: Pähr Nyström

Uppdrag

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg, förskoleklassverksamhet, grundskola och grundsärskola. Nämndens uppdrag är också att utföra uppgifter inom gymnasieskola och gymnasiesärskola samt inom kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna, utbildning i svenska för invandrare och uppdragsutbildning inom vuxenutbildning. Nämnden ansvarar även för pedagogisk omsorg utförd av dagbarnvårdare samt för musikskola. Förvaltningen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige och kommunstyrelsen beslutat samt enligt bestämmelserna i nämndens reglemente. Nämnden ska ta initiativ till förbättring och utveckling av den egna verksamheten.

Viktiga händelser under året

Förskolan

En viktig händelse under året har varit öppningen av den nya förskolan Snickarvallen, som invigdes den 30 oktober. Fyra av avdelningarna öppnade den 2 oktober och tre av dessa avdelningar ersätter befintliga platser i provisoriska lokaler. Det är ett mycket

välkommet tillskott då det är 28 år sedan det byggdes en ny förskola i Tibro kommun. Nu behöver kommunen inte längre hänvisa till tillfälliga lösningar som varit nödvändiga under många år. Gruppstorlekarna på samtliga förskolor har minskat något under året och ligger närmare riksgenomsnittet, vilket är nämndens ambition.

Grundskolan

Öppna jämförelser för grundskola som ges ut av Sveriges kommuner och landsting, SKL, är både en bra värdeämätare för hur grundskoleverksamheten utvecklas i Tibro över tid och i jämförelse med andra kommuners grundskolor. I det sammanvägda resultatet för 2017 hamnar Tibro kommuns grundskola på plats 225 av Sveriges 290 kommuner. Tibro har förbättrat sig fyra år i rad. 2014 låg kommunen på plats 289. Grundskolan i Tibro kommun har även blivit mer ekonomiskt effektiv under de senaste fyra åren.

Resultaten för elever i Tibro kommun ser ut på följande sätt: 75,6 % av eleverna är behöriga att söka in till ett nationellt program på gymnasiet. Endast 64,7 % av eleverna var våren 2017 behöriga att söka till alla nationella program. Vidare så har 63 % av eleverna uppnått kunskapskraven i alla ämnen. Här är det stora skillnader mellan pojkar och flickor. 54,1 % av pojkarna (jämfört med riket 69,7 %) har nått kunskapskraven i alla ämnen.

72,4 % av flickorna (jämfört med riket 79,0 %) har nått kunskapskraven i alla ämnen.

Nämnden hade inför 2017 förstärkt budgeten för grundskolan med fem miljoner kronor. Merparten av de tillförda resurserna har använts för att återbesätta vakanta tjänster inom elevhälsan och ledningen, både lokalt och centralt. Inför 2018 har ingen ytterligare förstärkning gjorts, tvärtom har budgeten för grundskolan minskat på grund av det generella sparandet på 1 %.

Tibro kommun och Nyboskolan deltar under perioden november 2016–november 2019 i Skolverkets insats Samverkan för bästa skola. Satsningen riktas till skolor med låga kunskapsresultat eller en hög andel elever som inte fullgör sina studier, och som har eller bedöms få dåliga förutsättningar att förbättra resultaten på egen hand. Syftet med insatsen är att höja kunskapsresultaten och öka likvärdigheten. Deltagandet i insatsen har inneburit att förvaltningen har genomfört analyser på både Nyboskolan och på förvaltningsnivå. Genom deltagandet i Samverkan för bästa skola har Tibro kommun under två år framåt ett systematiskt externt stöd som är direkt kopplat till att utveckla kvaliteten i verksamheterna. Nämnden har varit delaktig genom att det i januari tecknades en överenskommelse mellan Tibro kommun och Skolverket. Nämndens arbetsutskott har också under hösten fått ta del av genomförda nulägesanalyser.

Trots bristande resurser uppfyller Tibro kommun de lagkrav som ställs på barn- och utbildningsnämnden. Skolinspektionen avslutade sin regelbundna tillsyn av Tibro kommun den 27/11 med bedömningen: "vid uppföljningen av tillsynen har inte framkommit annat än att Tibro kommun vidtagit tillräckliga åtgärder för att bristerna ska anses avhjälpda". Nämnden har fastställt fullföljda studier som sitt viktigaste mål för grundskolan. Den samlade bilden visar att verksamheten är på rätt väg, men att det återstår mycket arbete på alla nivåer och av alla inblandade för att grundskolan ska få goda resultat.

Gymnasie- och vuxenutbildning

Avvecklingen av ungdomsgymnasiet är inne i ett slutskede. De elever som går på gymnasieskolan kommer avsluta sina studier vårterminen 2018.

Under året har kommunen beslutat att placera arbetsmarknadsenheten, AME, under barn- och utbildningsnämnden. En ny organisation, Tibro Kompetenscenter, införs i januari 2018 som är en sammanslagning av vuxenutbildningen och arbetsmarknadsenheten. Centrumet ska vara en plats för livslångt lärande. En verksamhetschef för Tibro Kompetenscenter tillträdde den 21 september.

Framtid

Kompetensförsörjning är en av barn- och utbildningsnämndens viktigaste framtidsfrågor. Tillgången till behörig personal i nämndens verksamheter i sin helhet är sjunkande, precis som i landet i övrigt. Dock är andelen behöriga relativt hög i jämförelse med landets övriga kommuner. Behörigheten i grundskolan är utifrån förutsättningarna god.

Kommunen arbetar med en lokalrevision. I den processen kommer årskurs 6 att flyttas från Nyboskolan till tre F-5 skolor. Högstadiet kommer att bli en renodlad skola för årskurs 7-9 och det finns en tanke på att flytta verksamheten till Fågelviksgymnasiets lokaler. Vidare behöver det utredas var den nya enheten Tibro

Under hösten 2017 genomfördes flera workshops med pedagoger, servicepersonal och kultur- och fritidspersonal på Tibro kommun. Workshoparna har letts av arkitekter från Liljewall arkitekter och ska ligga till grund för den slutliga utformningen av Tibros nya F-6-skola, Baggeboskolan. Den bärande tanken med det här arbetssättet är skapa en skola som är uppbyggd på ett sätt som stödjer det pedagogiska arbetet och som uppfyller de behov som kommunen har på de nya lokalerna. Foto: Christina Froh

Kompetenscenter ska placeras, var Introduktionsprogrammet, IM, ska placeras och hur det ska organiseras. En viktig fråga för kommunen som helhet är också att skapa ett nav för fritidsverksamheten, musikskolan och föreningslivet.

Tibro kommun projekterar för Baggeboskolan, en F-6-skola med plats för 500 grundskoleelever inkluderat grundsärskola. Den nya skolan invigs hösten 2020.

De barn och elever som idag går i Tibro kommuns förskolor och skolor, kommer att vara yrkesverksamma till år 2070-2080. Digitalisering är och kommer i allt större utsträckning att bli landets, kommunens och olika skolförmeras största utvecklingsområde. Digitalisering handlar även till stora delar om demokrati och delaktighet. Förvaltningen behöver också arbeta med det för att använda kommunens resurser på ett mer effektivt sätt. Regeringen beslutade i oktober om en nationell digitaliseringsstrategi för skolväsendet.

Det är viktigt att förskolan bidrar till att utveckla och stimulera barnens sociala, språkliga och kognitiva färdigheter samt kompetenser, i syfte att förebygga framtida skolsvårigheter. Nämndens största utmaning är att utveckla kvaliteten så att alla elever lämnar grundskolan med fullföljda studier. Gymnasiebehörighet bör ses som en förutsättning för att en individ ska lyckas etablera ett självständigt liv. Därför är det av största vikt att Tibro kommun fortsätter sin strävan att få en större andel grundskoleelever att lyckas fullfölja sina studier och nå behörighet till gymnasieskolan.

Tibro Kompetenscenter börjar sitt arbete i januari 2018. Nämndens mål med verksamheten är att minska arbetslösheten och öka utbildningsnivån i Tibro kommun. Förvaltningen anser att det är mycket meningsfullt att inrätta ett kompetenscenter som stärker kvinnors och mäns möjligheter till arbete samt utveckling genom att ge förutsättningar för ett livslångt lärande.

Årets ekonomiska resultat

Barn- och utbildningsnämnden Kostnader, Tkr	Bokslut 2016	Bokslut 2017	Budget 2017	Avvikelse 2017
Nämnd	630	648	610	-38
Gemensamma resurser	11 002	12 501	12 924	423
Förskola	59 408	63 709	67 073	3 364
Grundskola	111 354	122 022	130 642	8 620
Gymnasieskola exkl. köp/försäljning av utbildningsplatser	42 255	33 447	37 420	3 973
Gymnasieskola köp/försäljning av utbildningsplatser (IKE)*	10 969	25 946	24 925	-1 021
Vuxenutbildning	7 206	7 944	9 141	1 197
Obalans i budget 2016 (Gymnasieverksamheten)	0	0	0	0
Summa	242 824	266 217	282 735	16 518

*Interkommunal ersättning (IKE) innebär ersättning för köp eller försäljning av utbildningsplatser kommuner emellan. Interkommunal kostnad uppstår då folk-bokförda Tibroelever väljer att studera på annan ort. Interkommunal intäkt uppstår när folkbokförda elever i andra kommuner väljer att studera i Tibro.

Ökade intäkter Tkr, jämförelse mot budget	Förskola	Grundskola	Gymnasiet	Vuxenutbildning	Summa
Asylintäkter Migrationsverket	404	2 314	2 909	0	5 627
Integrationsschablon, intern ersättning SFI	0	1 026	599	141	1 766
Statsbidrag Lågstadiesatsning, projekt SFI	0	1 084	0	732	1 816
	404	4 424	3 508	873	9 209

Barn- och utbildningsnämnden redovisar ett nettoresultat på +16,5 mnkr för verksamhetsåret 2017, vilket motsvarar en budgetavvikelse på 5,8 %. Nämnden har under året överskridit sin kostnadsram med -6,6 mnkr samtidigt som intäkterna uppgick till +23,1 mnkr mer än budget, vilket är anledningen till årets resultat. De ökade intäkterna avser tillfälliga och rörliga statsbidrag. Den enskilt största avvikelsen är ökade intäkter jämfört mot budget om +9,2 mnkr.

Nämndens och arbetsutskottets redovisade brist består av sammanträdesarvodet från hösten 2016 som blev utbetalda först under 2017.

Gemensamma resurser uppvisar en positiv budgetavvikelse, vilket är hänförligt till vakanser i lednings- och stabsfunktionen jämfört mot plan med +1,7 mnkr. Överutnyttjande för digitala läromedel avser ökade kostnader för hantering av Ipads och Officelicenser med -0,7 mnkr samt utbyte av föråldrade IT-enheter om -0,4 mnkr. Ledningen fick flera nya rektorer under året och budgeten för rektorsutbildning överskreds liksom kostnaderna för Lärarlif-tet med -0,2 mnkr.

Inom förskolan beror överskottet på osäkerheter kring budgeteringen av den nya förskolan Snickarvallen med +1,2 mnkr. Det rör antalet öppna avdelningar, bemanning vid flytten samt eventuella kostnadsförändringar av hyra, städ och kost. Uppsägningar, sjukskrivningar och vikarier med lägre löneläge har genererat +1,0 mnkr. Vakanta specialpedagogtjänster om +0,8 mnkr och ökade intäkter från Migrationsverket med +0,4 mnkr ökar verksamhetens behållning ytterligare. Ledningssidan har utökats med ytterligare en förskolechef under året och verksamheten har genomfört satsningar i pedagogiska inomhus- och utomhusmiljöer.

Grundskolan rapporterar totalt sett ett plusresultat på +8,6 mnkr men har avvikelser och utmaningar inom verksamheten. Ungefär

hälften av överskottet på +4,4 mnkr beror på ökade statsbidrag utöver budget. Det sammanlagda värdet på enheternas vakanser blev +2,1 mnkr vid årets slut. Detta är oroande då det är konkurrens om behöriga lärare och det finns en risk att kvaliteten i undervisningen påverkas. Verksamheten har utfört stora insatser för elever i behov av särskilt stöd under 2017. Lägre kostnader för skolskjutsar +0,6 mnkr, lärare vid grundsärskolan +0,7 mnkr och interkommunala ersättningar +0,8 mnkr bidrog till resultatet.

Gymnasiet visar ett underutnyttjande av budget på +2,9 mnkr. Ökade statsbidragsintäkter om +3,5 mnkr och lägre kostnader för lärare på nationella program med +1,9 mnkr är huvudsaken till överskottet. Köp av utbildningsplatser har ökat och försäljningen av platser minskat, vilket ger en negativ avvikelse med -1,0 mnkr. Därtill har kostnaderna för särskilt stöd för elever som går i annan kommun blivit större med -0,5 mnkr.

Vuxenutbildningens överskott är hänförligt till en vakans inom grundvux på +0,4 mnkr och ökade statsbidragsintäkter inom Svenska för invandrare med +0,8 mnkr. Syftet med SFI-projektet är att öka lärartätheten för att bättre möta elevernas behov av att komma i kontakt med det svenska språket i olika sammanhang.

Förvaltningen har varit mindre försiktig i sina intäktsprognoser än tidigare och har utifrån erfarenhet baserat dessa på att 70 % av ansökta bidrag erhålls. Trots detta är det här som differensen är som störst, och det beror på att antalet elever varit fler än prognostiserat, att utbetalningsnivån har legat betydligt högre än 70 % av ansökt belopp och att ersättningarna beslutas och betalas ut till kommunen i slutet av året. Utöver ökade intäkter, beror avvikelserna på vakanta tjänster som förvaltningen inte har lyckats återbesätta med +3,2 mnkr, obehöriga lärare inom gymnasiet med lägre löneläge om +1,9 mnkr och avsteg inom förskolan avseende personal och den nya förskolans driftskostnader med +2,2 mnkr.

Socialnämnden

Den 9 juni 2017 återöppnades Familjecentralen Källan. I och med återöppningen, som firades med glass- och tårtkalas, har målgruppen utökats till att omfatta alla familjer med barn i åldern 0-18 år. Öppettiderna har utökats liksom personalstyrkan och olika typer av samtalsstöd och gruppverksamhet erbjuds nu på den uppskattade mötesplatsen. Foto: Christina Froh

Ordförande: Bengt Andersson, C

Förvaltningschef: Mikael Ingsberg

Uppdrag

Människor kan av olika skäl ibland behöva stöd i sitt dagliga liv. En av Socialtjänstens viktigaste uppgifter är att se till att alla som bor eller vistas i Tibro får det stöd och den hjälp de har laglig rätt till för att kunna leva ett självständigt liv.

Ett av socialtjänstens viktigaste centrala uppdrag är att främja människors ekonomiska och sociala trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor och aktiva deltagande i samhällslivet. Socialtjänsten erbjuder stöd och verksamhet riktad till barn, ungdomar och föräldrar som under en period behöver extra hjälp på grund av ekonomiska bekymmer, problem med alkohol eller andra droger eller för att någon i deras närhet utsätts för våld eller andra former av övergrepp.

På grund av stigande ålder eller funktionshinder kan kommuninvånarnas förutsättningar förändras så att ett hjälpbehov uppstår. Socialtjänstens målsättning är att, om det är möjligt, försöka bistå med olika insatser för att möjliggöra att den enskilde kommuninvånaren kan leva ett så fritt och självständigt liv som möjligt. Socialtjänstens insatser kan bestå av hjälp i ordinarie boende i hemmet eller med omvårdnad och omsorg på ett särskilt boende.

Socialtjänsten har också i uppdrag att erbjuda anhöriga möjligheten att få stöd, hjälp och avlastning via anhörigstöd.

Verksamheten regleras bland annat i Socialtjänstlagen (SoL), Hälso- och sjukvårdslagen (HSL), Lagen om vård av missbrukare (LVM), Lagen om vård av unga (LVU), Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt Socialförsäkringsbalken.

Viktiga händelser under året

Socialtjänsten har under året skrivit ett avtal med regionen angående uppstart av vårdval inom rehabilitering.

Ansvar för bostadsanpassning har under året flyttats från Samhällbyggnadsförvaltningen till Socialtjänsten.

Under året har en sanering utförts av vägglöss på Bäckliden, som orsakade en mindre brand med röksanering till följd.

Under hösten har all personal tagit del av en halvdags föreläsning av inspirationstalaren Stefan Munck, som handlade om förhållningssätt och bemötande. Föreläsningen anordnades av anhörigstödet.

Äldrecentrum firade 10-årsjubileum med underhållning och mingel. Under året har de satsat mycket på det förebyggande arbetet, främst genom satsningen "balansera mera", som är en kampanj från Socialstyrelsen med syftet att förhindra fallolyckor.

Vård och omsorg

Under 2017 fortsatte arbetet med den nya demensorganisationen som verkligen har fokus på den demenssjuke Tibrobon och dennes anhöriga. Organisationen fortsätter att hitta nya utvecklingsområden. Målet med arbetet är att kontinuiteten i verksamheten ska vara bättre samt att personalen ska kunna följa varje vårdtagare på ett bättre sätt än tidigare.

Ett samarbete med Närhälsan har fördjupats genom den gemensamma vårdplaneringssjuksköterskan som arbetar både för kommunen och Närhälsan. Dennes uppdrag är att först och främst planera fortsatt vård efter en sjukhusvistelse, men även att utreda och bedöma varje patients behov av hälso- och sjukvård i hemmet samt vilken vårdgivare som är ansvarig för att tillgodose respektive patients behov. Samarbetet sker genom regelbundna vårdplaneringsmöten mellan en representant från Närhälsan och kommunens rehabenhet. Det nya arbetssättet kommer att underlätta implementeringen av den nya utskrivningslagen.

Den nya lagen som träder i kraft den 1 januari 2018, innebär en ny ordning i samarbetet mellan primärvården, regionen och kommunen, där primärvården kommer att ha ett tydligare ansvar än tidigare. Lagen innebär att kommunen är skyldig att ta emot en patient senast tre dagar (tidigare fem dagar) efter att ett sjukhus meddelat att en utskrivning är på gång, genom det gemensamma IT-systemet SAMSA. För att så långt som möjligt kunna vara förberedda på detta, har kommunen startat ett vårdplaneringsteam som träffas dagligen måndag till fredag, från och med årsskiftet. På dessa möten ska man gå igenom vilka patienter som ligger på sjukhus, vem som ska bli en fast vårdkontakt för respektive patient och vad denne ska ha för kontaktmän. På det sättet kan patienternas hemgång planeras och vårdplaneringsmöten genomföras med sjukhuset. I gruppen kommer det ingå en vårdplaneringssjuksköterska, som är gemensamt anställd av kommunen och primärvården, en arbetsterapeut, en fysioterapeut och myndighetshandläggare från kommunen samt en sjuksköterska från primärvården. Om teamet gör bedömningen att en patient kommer att ha ett långvarigt eller permanent hjälpbehov efter sin hemgång så är det kommunens hälso- och sjukvårdsenhet som blir den fast vårdkontakten efter överenskommelse mellan kommunen och primärvården.

Under 2017 har socialtjänsten anställt en hemvårdsläkare via Närhälsan som ansvarar för patienter inom den kommunala verksamheten. Fram till den 1 december har läkaren haft en delad tjänst som inneburit att han tjänstgjort 60 % i Tibro och 40 % i Karlsborg, men från och med årsskiftet tjänstgör läkaren enbart i Tibro. Hemvårdsläkarens främsta uppgift är att genomföra medicinska vårdplaner och läkemedelsgenomgångar för samtliga vårdtagare som är inskrivna i den kommunala hälso- och sjukvården. Detta medför kontinuitet och en ökad patientsäkerhet.

Under året har mycket arbete lagts ned kring byggandet av ett nytt äldreboende. I mars 2018 kommer inflyttning ske på Bonargården, som blir ett nytt omvårdnadsboende med 40 lägenheter fördelat på fyra enheter. I en lägenhet på varje enhet finns tillgång till extra rum om behov av parboende uppstår.

Socialnämnden har tidigare tagit beslut om och erhållit statliga medel för att införa arbetsmodellen Äldres behov i centrum, ÄBIC. ÄBIC innebär strukturerad dokumentation av äldre personers behov med användning av en internationell klassificering av funktionstillstånd, funktionshinder och hälsa, ICF. Syftet med ÄBIC är

att uppnå en högre rättssäkerhet genom likvärdig hantering av ansökningar, utredningar, planering och uppföljning. Modellen bidrar till att beskriva de sökandes behov på ett tydligare sätt, vilket möjliggör en lokalt behovsbaserad organisation och resursplanering. En enhetlig och entydig terminologi bidrar till minskad dubbeldokumentation och ger ett bättre beslutsunderlag för genomförandepersonal. Implementeringen av ÄBIC går att dra i gång, men på grund av begränsningar i verksamhetssystemet och brist på en verksamhetsadministratör så har arbetet inte kommit igång under 2017.

Individ- och familjeomsorg och myndighetshandläggning

Individ- och familjeomsorgen, IFO, är numera uppdelad i fem enheter: Enheten för barn och unga, vuxenheten, luventus, enheten för funktionsnedsättning och Familjecentralen. Den sistnämnda har varit en aktiv mötesplats och informationscentral för familjer med barn. På plats har flera olika aktiviteter och tjänster erbjudits, bland annat olika föräldrastödsprogram samt stödsamtal gällande föräldraskapet under perioden 0-18 år.

Riksdagen har tagit ett beslut om att spelmissbruk numera ska ingå i socialtjänstens ordinarie uppdrag.

Barnboendet Fjärilen kräver fortfarande ökade resurser. Efter besöket från Inspektionen för vård och omsorg, IVO, har LSS tagit fram ett åtgärdsförslag på bland annat ett insynsskyddat staket, handledning för personal och inköp av en buss för att skapa förutsättningar för miljöombyte.

Under 2017 har Karlsborgs kommun återigen visat intresse för att ha ett personligt ombud. På det sättet förbinder sig Tibro kommun att vara värdkommun för det personliga ombudet genom ett nytt avtal med kommunerna Karlsborg, Tidaholm och Hjo. Ett beslut har tagits av dessa fyra kommuner om att inte öka verksamheten med ytterligare en tjänst utan att arbetet ska skötas av de två ombud som finns idag.

luventus, ett HVB-boende för ensamkommande flyktingbarn, har under året stått inför nya utmaningar. På grund av ett kraftigt minskat mottagande av asylsökande ensamkommande barn, har verksamheten minskat från 3 till 2 boenden. Under hösten har luventus Centrumboendet gjorts om till ett stödboende och HVB luventus Villagatan har avvecklats. Till följd av det har totalt 15 årsarbetare blivit uppsagda. Fem personer har kunnat erbjudas omplacering till en annan tjänst. I stödboendet bor sju ungdomar som har bedömts ha en mognadsutveckling som ger dem möjlighet att sköta sitt eget boende med hjälp av personal som finns tillgänglig under delar av dygnet. På HVB luventus Brevikvägen har antalet barn minskat drastiskt under det sista kvartalet, på grund av beslut gällande asylärenden som Migrationsverket har tagit.

Framtid

Tibro kommun står inför stora utvecklingsbehov inom digitalisering och tekniska lösningar samt systemadministration. Digitala signeringslistor och avvikelsehantering inom all vår lagstiftning skulle ge möjlighet att dokumentera på plats. Detta skulle bidra till bättre kvalitet och patientsäkerhet samt spara tid för personalen. Detta förutsätter IT-stöd i form av en administratör eller samordnare som har den kunskap som krävs för att bedriva utveckling i verksamhetssystemet Treserva samt i digitalisering. För att kommunens boenden ska bli attraktiva i framtiden och kunna följa utvecklingen i digitalisering krävs förutom kunnig personal

Både inom- och utomhusmiljöerna på Bonargården har utformats med stor omsorg. Byggingenjören Ragnar Olsson, förvaltaren Peter Nordgren, enhetschefen Lena Johansson och Tibrobyggens VD Claes Jägevall, som här ses med Per-Erik Hedman från Anläggningsgruppen, är överens om att de har lyckats skapa ett omvårdnads- och trygghetsboende som är utöver det vanliga. Foto: Kerstin Larsson

även trådlös internetkoppling i verksamheterna. Nya utmaningar med framtidens välfärdsteknik måste börja tas på allvar, därför behöver kommunen titta på digitaliseringslösningar som bidrar till ökat oberoende och med trygghet, till exempel smarta larmlösningar.

Förra året tillsatte regeringen två utredningar för översyn av Socialtjänstlagen respektive Lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade. Förslag gällande detta väntas presenteras under hösten 2018.

Under 2018 kommer tjänsten som socialchef att utannonseras och en uppföljning av socialförvaltningsorganisationen göras.

Vård och omsorg

I mars 2018 ska inflyttning ske till det nya äldreboendet Bonargården. Gemensamhetsytor kommer att finnas i form av bland annat serveringsal, inglasad altan och gymnastiksal. Tanken är att verksamheten ska byggas upp tillsammans med de boende.

På grund av att vården flyttar hem i allt större utsträckning med kortare vårdtider på sjukhus, så kommer det ställas högre krav på kommunerna från och med årsskiftet. Det kommer bland annat att påverka sjuksköterskeverksamheten, rehabverksamheten och hemvården, vilket innebär att kommunen måste anpassa organisationen och skapa resurser för denna förändring.

Under 2018 finns det planer på att etablera en mindre grupp med undersköterskor med spetskompetens om hälso- och sjukvårdsinsatser. Denna grupp ska kunna bistå legitimerad personal för att underlätta planeringen av patientarbete och därmed öka kontinuiteten samt patientsäkerheten.

Personer med rehabiliteringsbehov kommer att ha en valmöjlighet då Tibro kommun planerar starta vårdval inom rehabilitering under våren.

2017 fördjupades samarbetet mellan Tibro kommun och Närhälsan för att förbättra och kvalitetssäkra vården till de Tibrobor som finns inom den kommunala vård- och omsorgsverksamheten. På bilden ses Närhälsans chef Carola Låstberg med enhetschefen Jenny Johansson, hemsjukvårdsläkaren Eric Bertholds och den gemensamma sjuksköterskan Ulla Axelsson. Foto: Christina Froh

Individ- och familjeomsorg

Det föreligger ökade kostnader för familjehem, särskilt i de fall då konsulentstödda familjehem används. Kostnaderna ser ut att vara bestående eftersom de barn som är placerade på det sättet idag är "uppväxtplaceringar".

Kostnaderna för försörjningsstöd väntas öka. Utanförskap för de mest utsatta grupperna kostar Sverige och Tibro stora belopp varje år. Grupperna utrikesfödda och personer med psykiska funktionshinder samt beroendeproblematik har svårt att etablera sig på arbetsmarknaden. Många människor riskerar att hamna i ett långt utanförskap både socialt och ekonomiskt.

Under 2018 kommer psykiatrin att vara i fortsatt fokus genom den nationella psykiatrisatsningen. I denna ingår missbruksområdet som en självklar del eftersom många människor har en samsjuklighet, det vill säga både ett missbruk och psykisk ohälsa. En lagändring är föreslagen i socialtjänstlagen som ställer krav på god kvalitet och ökad tillgänglighet inom missbruks- och beroendevården. Det innebär ett större fokus på samverkan med mera framöver.

Tidiga och förebyggande insatser i skolan och inom fritidsområdet med stöd av socialtjänsten bygger stabila strukturer som ska minska utanförskapet. Socialtjänstens kostsamma externa placeringar av barn och unga ska kunna hållas kvar på den nuvarande låga nivån. Idag sker placeringar av barn och unga endast då alla andra insatser är uttömda och då kommunens förvaltningar har bidragit med alla de resurser som finns att tillgå.

Barnboendet Fjärilen kommer att få ytterligare kostnader på grund av den planerade anpassningen av miljön.

Under våren kommer avvecklingen av HVB luventus Breviksvägen att påbörjas. Den ska vara slutförd den 1 juli 2018.

Årets ekonomiska resultat

Socialnämnden <i>Kostnader, Tkr</i>	Bokslut 2016	Bokslut 2017	Budget 2017	Avvikelse 2017
Nämnd	584	478	951	473
Gemensam administration	10 252	9 193	13 136	3 943
Individ- och familjeomsorg	42 183	47 101	44 364	-2 737
Vård och omsorg	130 720	137 706	132 960	-4 746
Funktionsnedsättning (LSS)	33 566	35 858	30 539	-5 319
Summa	217 305	230 340	221 950	-8 390

Socialnämndens resultat för 2017 medför ett underskott med -8,4 mnkr, vilket innebär att nämnden har överskridit budgeten med 3,8 %. Negativa budgetavvikelser redovisas inom individ- och familjeomsorg -2,7 mnkr, vård och omsorg -4,7 mnkr samt funktionsnedsättning -5,3 mnkr, vilket delvis kompenseras med överskott inom nämnd och gemensam administration, 4,4 mnkr. Verksamhetsområdet nämnd redovisar ett överskott om 0,5 mnkr till följd av att anslaget för oförutsedda kostnader inte har utnyttjats.

Gemensam administration redovisar ett överskott om 3,9 mnkr i enlighet med sparåtgärder under året. Dessa sparåtgärder är vakanshållning av tjänster inom staben 1,4 mnkr, ej fullt nyttjande av medel för personalens friskvård/rehabilitering 0,7 mnkr, överskott i budgeten för bostadsanpassningsbidrag 0,5 mnkr samt ett obudgeterat bidrag från boende för ensamkommande ungdomar gällande stabsresurser 0,5 mnkr.

Individ- och familjeomsorgen redovisar en negativ budgetavvikelse med -2,7 mnkr. Underskottet är hänförligt till placeringskostnader -3,7 mnkr och då främst gällande barn och ungdomar. Placeringar av barn och ungdomar budgeterades till 7,8 mnkr och utfallet blev 10,8 mnkr. Utfallet motsvarar 2016 års nivå, vilket betyder att budgeteringen har varit för låg i förhållande till de prognoser som fanns inför 2017. Nämndens strategi har varit att täcka underskottet med överskott inom gemensam administration. Lägre personalkostnader och högre statsbidrag än budgeterat avseende områdena myndighetshandläggare, öppenvårdsverksamhet och psykiatri genererar totalt ett överskott med 1 mnkr.

Vård och omsorg redovisar ett underskott på -4,7 mnkr. Underskottet är fördelat inom områdena demensorganisation -2,6 mnkr, hemvård -1,1 mnkr, samt särskilda boenden -1,7 mnkr. Demensorganisationen hade förhöjda kostnader för att det fanns risk för hot och våld inom verksamheten, vilket medförde extra personalkostnader med cirka 1 mnkr under året. Under

hösten fick Bäcklidens äldreboende problem med vägglöss och dessutom utbröt en mindre brand i samband med saneringen. Dessa åtgärder orsakade extra personal- och saneringskostnader om 0,6 mnkr. Hemvården har haft större behov av personal än budgeterat under året. Samtidigt var det brist på vikarier under semesterperioden, vilket ledde till omfattande kvalificerad övertid och fyllnadstid. Särskilda boenden (exkl. demensboenden) redovisar underskott gällande personalkostnader på -0,9 mnkr. Resterande del av underskottet -0,8 mnkr beror på att en plats har behövt köpas externt.

Funktionsnedsättning redovisar en negativ budgetavvikelse om -5,3 mnkr. Underskottet fördelar sig på gruppboenden -3,1 mnkr samt personlig assistans -1,9 mnkr. Inom gruppboenden ökade omvårdnadsbehovet hos flera boende, vilket medförde ett större bemanningsbehov. Personalschemana var inte anpassade för detta vilket ledde till höga övertidskostnader. Scheman har åtgärdats under hösten. Kommunens gruppboende har haft betydande kostnader för bemanning, anpassning av boendet samt utbildnings- och handledningsinsatser som är kopplade till ett ärende. Insatserna krävdes för att på bästa sätt kunna tillgodose en enskild vårdtagares omvårdnadsbehov enligt det som framkom vid tillsyn av Inspektionen för vård omsorg, IVO. Personlig assistans visar ett underskott, då ersättningen från Försäkringskassan inte täckt personalkostnaderna i den omfattning som budgeterats.

Verksamhetsområdet funktionsnedsättning har de senaste åren haft svag kontinuitet i ledningsorganisationen på grund av personalomsättning och omorganisation. Detta har påverkat ledningen och ekonomistyrningen negativt. Dessutom har svårigheter att rekrytera och behålla vikarier inneburit höga kostnader för "bredvidgång" och introduktion. Problem att bemanna har också inneburit ökade personalkostnader, då ordinarie personal fått täcka upp med fyllnadstid och övertid.

Kultur- och fritidsnämnden

Under sommaren genomfördes en mycket omfattande lovverksamhet för barn och ungdomar i åldern 6-15 år. Årets dagkolloversamhet hade ett rekordstort antal deltagare. Utvecklingen av Rankås fritidsområde fortsatte under året med anläggandet av ett nytt 2,5 kilometers-spår. I en kartläggning i juni utsågs Rankås till det femte bästa motionsspåret i Sverige. Foto: Towe Lindblom, Johanna Broo Asplund och Tobias Ekman

Ordförande: Jörgen Strende (S)

Förvaltningschef: Pelle Ekholm

Uppdrag

Kultur- och fritidsnämnden har det politiska ansvaret för all kommunal kultur- och fritidsverksamhet. Kultur & Fritid, nämndens förvaltningsorganisation, stödjer nämnden genom att initiera frågor, ta fram underlag för beslut och utveckla verksamheter utifrån de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige och nämnden fastställt.

Kultur & Fritid organiserar och ansvarar för kultur- och fritidsarrangemang och andra aktiviteter med prioritering mot barn och ungdom. I kommunen ska det finnas ett rikt utbud av film, konst, musik, teater och utställningsverksamhet samt idrotts- och motionsaktiviteter. Detta sker i samarbete med föreningar, organisationer och enskilda såväl inom som utom kommunen. Förvaltningen fördelar bidrag till föreningar och organisationer, förvaltar anläggningar inom verksamhetsområdet samt beslutar om upplåtelse och avgifter för dessa anläggningar.

Viktiga händelser under året

Under året har en mycket omfattande lovverksamhet för barn och ungdomar i ålderns 6-15 år genomförts med hjälp av Myn-digheten Stöd för ungdoms- och civilsamhällsfrågor, MUCF. Verksamheten har en mycket viktig funktion för många som inte har möjlighet att resa bort från Tibro under sommaren.

Före sommarlovet inleddes det socioekonomiska projektet i Britt-gården med en stor workshop för boende i området, med målet att få ett stort medskapande i projektet. Under hösten genomfördes aktiviteter med tema hantverk och slöjd samt olika "prova på-aktiviteter" med deltagare i varierande ålder.

Under sommarlovet hade simskolan och dagkollet ett rekorddeltagande som visar ett stort behov av den typen av aktiviteter. I simskolan har några grupper ordnats för deltagare med särskilda behov, vilket uppskattades mycket.

Rankås fritidsområde är en viktig plats för människors välbefinnande. Under det senaste året har kommunens satsningar uppmärksammas även utanför kommungränserna. I mitten av juni publicerades en kartläggning av Sveriges bästa motionsanläggningar. Rankås och Tibro hamnade på en hedrande femte plats

bland de 290 fritidsanläggningar som bedömts. Rankås rankades högst i Västra Götaland!

Utvecklingen av fritidsområden har fortsatt och Rankås har prioriterats. Ett 2,5 km motionsspår har gjorts iordning.

Utställningsverksamheten är fortsatt omfattande. Utställningsrådet har ett helhetsperspektiv över de utställningar som ska visas samt i vilka lokaler detta ska ske. På biblioteket har ung konst och "Kid-E-Lit & KLUB" visats. På Tibro museum visades en utställning om spel och utställningen "Hörnebo – snickeriets vagga". På Inredia presenterades en ny företagsutställning i samband med Möbeldagarna.

Verksamheten i Skattegården har utökats inom Samrådsgruppens ordinarie verksamhet. Det har pågått en kontinuerlig dialog med de närboende för att verksamheten ska utvecklas på ett så konstruktivt sätt som möjligt. På grund av personalbrist har det dock varit svårt att genomföra aktiviteter i området under senhösten.

Boken Klub Kiras och Luppes Bestiarium-Näckan är Tibros bidrag i projektet KASTIS, Kulturarv och spelteknologi i Skaraborg. I samband med presentationen av boken visades en utställning av underlaget till boken. Det genomfördes en workshop som var kopplad till projektet under utställningstiden, med många ungdomar som fick inblick i vad som ligger bakom boken.

Som en del i Må Bra-dagarna invigdes Näridrottsplatsen i Skattegården, som ett resultat av det socioekonomiska projekt som nu har övergått till en ordinarie verksamhet. Näridrottsplatsen har blivit en succé med många nyttjare, men det har förekommit en del störningar för boende i området. Detta synliggör ytterligare behovet av kommunens och civilsamhällets deltagande i området tillsammans med de boende för att få en ordentlig integration med ett minskat utanförskap.

I samband med UPPÅNER festivalen uppvaktades VM-medaljören i ishockey Anton Strålman. Inför flera tusen åskådare manifesterades Tibro som idrottskommun, något som Anton i allra högsta grad är en god ambassadör för.

Under året har åtta kommuner beslutat gå samman och införa ett gemensamt IT-system för alla bibliotek. I slutet av juni undertecknades det gemensamma avtalet om att införa KOHA, som är baserad på fri och öppen källkod. Detta innebär att alla användare hjälps åt att förbättra systemet och delar med sig till övriga nyttjare.

Årets ekonomiska resultat

Kultur- och fritidsnämnden Kostnader, Tkr	Bokslut 2016	Bokslut 2017	Budget 2017	Avvikelse 2017
Nämnd	2 243	2 177	2 473	296
Kultur	9 825	6 226	6 014	-212
Fritid	5 676	9 767	9 525	-242
Förebyggande	4 308	4 394	4 538	144
Summa	22 052	22 564	22 550	-14

Årets resultat visar en redovisning som överensstämmer med budget.

Den 2 juni uppvaktades Tibros egen ishockey-VM-hjälte Anton Strålman på Änplan av unga hockeyspelare i Tibro IK, Tibro IK:s ordförande Thomas Jonsson, Tibros kommunalråd Rolf Eriksson och en jublande storpublik med Tibrobor i alla åldrar. Foto: Christina Froh

Framtid

2018 kommer bli ett spännande år för Kultur & Fritid med många nya utmaningar som ska göra det ännu bättre att bo och leva i Tibro.

Under året kommer ett antal olika uppdrag att verkställas som planlades under 2017. Exempel på sådana uppdrag är att kultur- och fritidsnämnden ska ta över ansvaret för musikskolan från barn- och utbildningsnämnden. Det kommer att bli förändringar inom Ung Kultur och nämnden ska utreda möjligheterna att flytta över fotbolls- och friidrottsverksamhet från Snickarvallen till Sportparken. Dessutom fortsätter verksamheten inom Bibliotek Mellansjö, där Tibro är en av åtta kommuner.

En förstudie av framtida användning av Fågelviksgymnasiets lokaler, visar att det förhoppningsvis kommer bli en positiv utveckling när det gäller lokaler för fritidsgård, kulturlokaler och kanslilokaler för föreningarna inom Tibroidrottens Nätverk.

Kultur & Fritid kommer att få ta ett betydligt större ansvar för integrationen i samhället 2018.

Kollektivtrafiknämnden

Ordförande: Rolf Eriksson, S

Chef: Frida Blomqvist

Uppdrag

Kollektivtrafiknämnden är en gemensam nämnd för kommunerna Hjo, Tibro och Karlsborg och består av två ledamöter och två ersättare från vardera kommun. Nämndens uppdrag är att företräda kommunerna i samverkansfrågor gällande kollektivtrafikens utveckling. Samverkan sker framförallt med Västra Götalandsregionen som är ansvarig kollektivtrafikmyndighet och Västtrafik som planerar och utför trafiken. Viss allmän kollektivtrafik finansierar nämnden själv, genom tillköpsavtal med Västtrafik. I nämndens uppdrag ligger också myndighetsutövning gällande färdtjänst och riksfärdtjänst. Nämnden bistås av kollektivtrafikkontoret i Tibro kommun, som är värdkommun. På uppdrag av ansvarig nämnd i respektive kommun hanteras också frågor som rör verksamhetsresor. Exempel på sådana resor är skolskjutsar och resor i samband med socialtjänstens verksamhet.

Viktiga händelser under året

Kommunerna har en samverkansroll i arbetet med kollektivtrafikens strategiska utveckling. Under året har det gjorts en avstämning av det Regionala trafikförsörjningsprogrammet 2017–2020, där remissen har ställts till de fyra kollektivtrafikkommunerna i Västra Götaland. Vart fjärde år kommer avstämningen att ersättas med ett förslag till reviderat trafikförsörjningsprogram.

Kollektivtrafiknämnden tog under 2017 ett beslut gällande finansiering av tillköp för närtrafik på helger från och med tidtabellskiftet 2017-12-10.

Årets ekonomiska resultat

Kollektivtrafiknämnden Kostnader, Tkr	Bokslut 2016	Bokslut 2017	Budget 2017	Avvikelse 2017
Tibro kommun	1 035	1 585	1 625	40
varav trafik	592	1 034	1 011	60
varav administration	443	551	614	-23
Hjo kommun	1 126	1 173	1 674	501
varav trafik	683	622	1 060	438
varav administration	443	1 173	1 674	63
Karlsborgs kommun	1 101	1 514	1 874	360
varav trafik	661	963	1 260	297
varav administration	443	551	614	63

För att öka tillgängligheten för kollektivtrafiken i Karlsborgs tätort har regionbusslinjerna fått en ny start- och sluthållplats i tätortens norra del från och med tidtabellskiftet den 10 december. Det innebär att flera invånare har fått ett väsentligt bättre turutbud.

I början av året slutfördes två upphandlingar, dels gällande skolskjuts för Tibro kommun, dels gällande verksamhetsresor för kommunerna Tibro och Karlsborg med start efter sommaren.

Framtid

Arbetet med den årliga avstämningen av Regionens trafikförsörjningsprogram 2017–2020 kommer att genomföras under det kommande året. Programmet styr den strategiska inriktningen och vägleder Västtrafik i arbetet med att utveckla kollektivtrafiken.

Under 2018 kommer även regionfullmäktige i Västra Götalandsregionen att fatta beslut om ny zonstruktur för Västtrafik samt slutföra Västtågsutredningen som ska komplettera Västra Götalandsregionens "Målbild Tåg 2035" med mål om nya stationer.

Kollektivtrafikkontoret ska påbörja en upphandling gällande skolskjuts för Karlsborgs kommun.

Därtill kommer det krävas ett arbete med att anpassa organisationen till den nya lagstiftningen i form av Europeisk dataskyddsförordning och tillhörande svensk dataskyddslag, som i slutet av maj 2018 börjar gälla för behandling av personuppgifter.

Nämndens administrationskostnader är något lägre än budgeterat. Detta beror framförallt på lägre kostnader för löner och sociala avgifter till följd av en delvis outnyttjad tjänst under delar av året.

För den kollektivtrafik som finansieras genom så kallade tillköpsavtal med Västtrafik är årets kostnader lägre än budgeterat för Hjo och Karlsborg, men för Tibro är den i nivå med budget. Avvikelsen för Hjo och Karlsborg beror på att resandeökningen i flextrafiken och seniorkorten inte riktigt når upp till beräknad nivå. För färdtjänst och riksfärdtjänst redovisas ett bättre resultat än budgeterat för Hjo och Karlsborg, vilket också prognoserna under året visat. Resandet har under senare år minskat i kommunerna och trots årliga nedräkningar av budgeten för färdtjänsten är kostnaden även för 2017 lägre än förväntat. För Tibros del redovisas ett underskott gällande färdtjänsten, vilket beror på ökat resande för dem som dagligen reser till och från arbete eller utbildning.

Byggnads- och trafiknämnden

Två detaljplaner har antagits och vunnit laga kraft under 2017. En av dem var "Häggetorp 1:110", som projekteringsingenjör Jacob Ingelsson visar på bilden. Den detaljplanen ger möjlighet till fastighetsbildning och försäljning av 15 nya villatomter och ett mindre område för radhus eller ett mindre hyreshus vid Flygelvägen i Häggetorp. Foto: Christina Froh

Ordförande: Gunnel Johansson, S

Tf förvaltningschef: Joakim Halaby

Uppdrag

Samhällsbyggnadsförvaltningen fullgör byggnadsnämndens myndighetsansvar inom plan- och bygglovsverksamheten och trafikområdet. I nämndens budget finns också kommunens avgift till Miljösamverkan Östra Skaraborg, MÖS.

Plan- och bygglagen från 2011 reglerar mycket av nämndens myndighetsutövning.

Viktiga händelser under året

Antalet ansökningar om bygglov ökade under 2017. Totalt handlades 190 bygg- och anmälningsärenden. Kommunens planberedskap får anses vara god. Det har sålts 16 tomter, de flesta i Bråbacka men även några i Häggetorp. Därutöver är 8 tomter bokade.

Arbetet med bygglov och detaljplaner pågår ständigt. Två detaljplaner har antagits och vunnit laga kraft under året. En av dem var "Häggetorp 1:110, del av" som ger möjlighet till fastighetsbildning, försäljning av 15 nya villatomter och ett mindre område för radhus i Häggetorp. Den andra detaljplanen gäller Pionen 3" som möjliggör byggnation av ett nytt flerbostadshus på Ågatan.

Tabell: Statistik, byggnads- och trafiknämnden

År	2015	2016	2017
Antal bygg- och anmälningsärenden	160	167	190
Antal antagna detaljplaner	8	7	2

Under andra halvåret har arbetet med en detaljplan för del av kvarteret Pegasus påbörjats för att möjliggöra byggnation av lägenheter i en tidigare affärsbyggnad.

Framtid

Nämnden kommer att prioritera arbetet med planer och lokalisering av beslutade skolor framöver.

Undersökningar pågår som ska ligga till grund för framtagning av detaljplaner för områden där det kan byggas flerbostadshus eftersom det finns en efterfrågan på lägenheter bland medborgarna. I kvarteret Saturnus ska en ny plan påbörjas som möjliggör nya bostäder i området.

Till följd av pensionsavgångar under det kommande året räknar förvaltningen med att rekryteringsbehovet kan bli stort. Samverkan med grannkommuner kan bli aktuell för att lösa behovet av ny personal.

Årets ekonomiska resultat

Nämnden redovisar ett överskott på drygt 0,9 mnkr för 2017. Det stora intäktsöverskottet beror främst på bygglov och återbetalda kommunbidrag från Miljösamverkan Östra Skaraborg.

Byggnads- och trafiknämnden Kostnader, Tkr	Bokslut 2016	Bokslut 2017	Budget 2017	Avvikelse 2017
Nämnd	370	229	300	71
Fysisk detaljplanering	2 035	2 415	2 375	-40
Byggverksamhet myndighet	-1 275	-1 384	-650	734
MÖS	1 233	1 120	1 300	180
Summa	2363	2 380	3 325	945

Samhällsbyggnadsnämnden – skattefinansierad verksamhet

Under hösten 2017 fick Allétorget ett ordentligt lyft. Torget har försetts med snedställda parkeringsfickor, nya bergskörbärsträd har planterats och ett brett handikappanpassat gångstråk med sinusplattor för synskadade har anlagts. Foto: Thomas Harrysson

Ordförande: Per Gren, S

Tf förvaltningschef: Joakim Halaby

Uppdrag

Samhällsbyggnadsnämnden och dess förvaltning har såväl lagstadgade uppgifter inom vattenförsörjning, avloppshantering, fastighetsförvaltning, skötsel av gator och vägar som frivilliga verksamheter i form av energi- och klimatrådgivning, fastighets-service, fjärrvärme, fastighetsbildning, parkskötsel, mat till elever i skolor och förskolor, mat till boende i äldreboenden, kartor och inköp. Hyrda verksamhetslokaler samt investeringar och kapitaltjänstkostnader ingår också i förvaltningens ansvar och budget.

Samhällsbyggnadsförvaltningen fullgör vidare byggnads- och trafiknämndens myndighetsansvar inom plan- och bygglovsverksamheten och hanteringen av trafikfrågor.

Viktiga händelser under året

Samhällsbyggnadsnämnden har haft 9 sammanträden 2017. I september arrangerades en studieresa till Expo Vallastaden i Linköping tillsammans med byggnads- och trafiknämnden, kommunstyrelsens arbetsutskott, Tibrobyggen och andra fastighetsägare. Under resan fick deltagarna inspiration och fördjupad kunskap om stadsplanering samt samhällsbyggande.

Under första halvåret har förvaltningen inriktat sitt arbete på att planera, beställa och genomföra underhållsarbeten i kommunens fastigheter, gator och parker. På grund av att samhällsbyggnadschefen slutade i maj fick fastighetschefen tjänstgöra som tillförordnad samhällsbyggnadschef under året. En ny fastighetsförvaltare och två vaktmästare hade tillkommit på personalsidan.

Tibros skolor hade genomgått ett antal olika renoveringar under året. Inför årsskiftet 2018 har samtliga brandlarm kopplats bort från SOS Alarm och lagts över till Räddningstjänsten Östra Skaraborg, RÖS.

Tibro kommuns nya förskola Snickarvallen har färdigställt under året. Den togs i bruk i oktober. Projekteringen av Baggeboskolan har tagit fart och förvaltningen har en viktig roll i det arbetet. Fastighetsavdelningen har valt att driva projektet genom partnersamarbete med NCC.

Under våren och sommaren har ett stort arbete pågått med asfaltering i centrala delar av Tibro, samtidigt som även stenbron och vägbroar renoverats. Kommunens centrummiljö har fräschats upp med nya rabatter i cortenstål, dekorationssten och större blomurnor. Samhällsbyggnadsförvaltningen har även påbörjat renoveringen av Allétorget som beräknas vara färdig våren 2018.

Kostenheten har fått ett kostdatasystem som heter AIVO, som används för beställningar och näringsberäkningar inom Socialtjänsten. Kosten har stått inför stora utmaningar både ekonomiskt

Under året har den gamla stenbron och det intilliggande kvarnområdet samt även andra vägbroar renoverats. Kommunens nya förskola Snickarvallen har färdigställt och centrummiljön har fräschats upp med nya rabatter i cortenstål, dekorationssten och stora blomurnor. Foto: Kerstin Larsson, Thomas Harrysson och Magnus Hagebratt

och personellt på grund av att antalet portioner har ökat. Under hösten har ett nytt kök tagits i drift på Snickarvallens förskola.

Framtid

Samhällsbyggnad står inför stora och roliga utmaningar tillsammans med andra förvaltningar, inte minst för att kommunen ska bygga en ny grundskola. Förvaltningens organisation kommer att ha stor delaktighet i projektet. Målet är att rätt personer ska läg-

ga sin energi på att skapa en så bra skola som möjligt. Placeringen av den nya grundskolan leder till ändringar i infrastruktur, VA, parkering, vägar med mera.

Samhällsbyggnadsförvaltningen står även inför en stor utmaning verksamhetsmässigt eftersom ett antal tjänster kommer att behöva återbesättas. Det kan bli svårt att få kvalificerade sökande till vissa tjänster eftersom situationen är densamma i många kommuner.

Årets ekonomiska resultat

Samhällsbyggnadsnämnden skattefinansierad verksamhet Kostnader, Tkr	Bokslut 2016	Bokslut 2017	Budget 2017	Avvikelse 2017
Gemensamt	8 704	7 589	10 091	2 502
Gata och park	8 640	7 337	9 058	1 721
Fastigheter	-4 135	-2 332	-349	1 983
Bostadsanpassning	1 005	0	0	0
Kapitaltjänst	16 583	15 982	16 500	518
Kostenheten	800	322	0	-322
Summa	31 597	28 898	35 300	6 402

Samhällsbyggnadsnämndens verksamhet redovisar ett överskott på 6,4 mnkr för 2017.

Administrationen redovisar ett överskott på 2,5 mnkr. Den största orsaken till överskottet är hyror och Inredia, där de underhållsåtgärder som varit planerade inte har hunnits med (1,5 mnkr). Resterande del av överskottet beror på lägre personalkostnader än budgeterat (0,5 mnkr), på att den planerade sommarcykelvägen inte har renoverats och på att kostnaderna för externa konsulter blivit lägre än väntat.

Gata- och parkavdelningen redovisar ett överskott på 1,7 mnkr, som främst beror på de milda vintrarna som har medfört lägre kostnader för snöröjning (0,5 mnkr) än väntat. Under 2017 har två tjänster varit obesatta på parkavdelningen, vilket gav ett överskott på 0,7 mnkr. Resterande överskott beror på för högt budgeterade lönekostnader inom gatuavdelningen.

Fastighetsavdelningen gör ett överskott på 0,8 mnkr i underhållskostnader för kommunens fastigheter. Alla planerade underhållsåtgärder på driftsidan har inte kunnat genomföras, vilket dels beror på att det tillkommit ny personal som haft en upplärningsperiod, dels för att det funnits ett stort behov av investeringar i kommunens fastigheter. Resterande överskott beror på icke budgeterade momsättersökningar. Skogsavverkningen har gett ett överskott på 0,3 mnkr, vilket beror på att planerad skogsskötsel inte kunnat utföras i den väntade utsträckningen under hösten. De planerade åtgärderna kommer att utföras under 2018.

Kapitalkostnaderna är 0,5 mnkr lägre än budgeterat, vilket beror på att kommunen har haft en lägre investeringstakt än planerat.

Förvaltningens kostnader för administration har under året varit lägre än budgeterat, främst på grund av vakanser. Kostenheten redovisar ett underskott på 322 tkr, som beror på ökade livsmedelspriser och personalavgångar.

Affärsverksamhet

Under 2017 grävdes en ny avloppsledning ner från Söroset till Kylvanäs, så att sommarstugeområdet Söroset kunde anslutas till det kommunala avloppsledningsnätet. Tre nya pumpstationer har anlagts för att pumpa avloppet till Tibro. Tack vare projektet har cirka 125 fastigheter både kunnat ansluta sig till det kommunala vatten- och avloppsnätet. Foto: Johan Larsaeus

Verksamhet

Tibro kommuns affärsdrivande verksamheter består av vatten och avlopp (VA), fjärrvärme samt renhållning.

Fjärrvärme

Fjärrvärmens i Tibro är uppdelad på två aktörer. Kommunen ansvarar för leverans av värme till bostadsfastigheter och verksamheter i centrum medan Neova levererar till kunder i industriområdena. Kommunen köper biproducerad värme från Neova och säljer den vidare till sina kunder.

Viktiga händelser under året

Under 2017 har nya ledningar installerats till bland annat Tibrobyggens nya lägenhetshus i kvarteret Örnén och till nybygget i kvarteret Tallen. Ett byte av cirka 100 meter kulvert har också utförts eftersom det uppstått två läckor i fjärrvärmekulverten.

Framtid

Fjärrvärme anses vara ett bra värmealternativ och anslutningsgraden i utbyggda områden är god, vilket gör att det inte är tro-

ligt med många nya anslutningar framöver. I framtiden planeras fjärrvärme levereras till kommunens nya grundskola.

Årets ekonomiska resultat

Årets resultat för fjärrvärmeverksamheten är 1,8 mnkr, vilket skuldbokförs mot kollektivet. Lågt inköpspris på värme som köps in från Neova är orsaken till överskottet.

Renhållning

Kommunalförbundet Avfallshantering Östra Skaraborg, AÖS, ansvarar sedan drygt 15 år för renhållningen i Tibro. Verksamheten är helt avgiftsfinansierad. I direktionen för kommunalförbundet finns politisk representation från Tibro. Årliga träffar sker mellan tjänstemän inom AÖS och Samhällsbyggnad. Ansvaret för gamla tippar ligger kvar hos kommunen.

Viktiga händelser under året

Under året har det gjorts en anmälan om färdigställande av den gamla deponin i Ingelsby. Tippning är avslutad sedan länge och deponin har avslutats med avjämning och växtskikt.

Under hösten 2017 påbörjades arbetet med en vattenledning till Ransberg och Fagersanna. VA-chefen Mikael Jonsson klargör att projektet innebär att 170 fastigheter kan ansluta sig till det kommunala vattenledningsnätet. Foto: Kerstin Larsson

Årets ekonomiska resultat

Kommunen får årligen en summa per invånare från AÖS som ersättning för att återställa gamla deponier. Ersättningen ska också täcka kostnader för provtagning från nedlagda deponier. Resultatet för rehallningsverksamheten är 0,1 mnkr 2017.

VA-verket

Kommunens VA-verksamhet har sedan några år en gemensam organisation med grannkommunerna Hjo och Karlsborg. Verksamheten i Tibro omfattar cirka 15 mil ledningar, fem vattentäcker, ett reningsverk, en infiltrationsanläggning samt ett 15-tal pumpstationer.

Viktiga händelser under året

Under våren utfördes det en ny ledningstäckning från Kylvanäs till Söroset, en sträcka på cirka 6 300 meter. Tre pumpstationer har anlagts för att pumpa avloppet till Tibro. Tack vare den nya landningssträckan, har cirka 125 fastigheter kunnat ansluta sig till kommunalt avlopp och senare även kommunalt vatten. Under 2017 har kommunens VA-verksamhet byggt ut vatten och avlopp till cirka 25 fastigheter norr om Hönsa.

Under hösten har arbetet med en vattenledning till Ransberg och Fagersanna påbörjats, ett ledningsarbete som omfattar cirka 2 400 meter vattenledning. Detta projekt kommer att göra det möjligt för cirka 170 fastigheter att ansluta sig till kommunalt vatten.

På grund av en stor efterfrågan om anslutning till kommunens ledningsnät, står följande områden på tur: Karlshaga, Fröstorp och Sörsågen.

Affärsdrivande verksamhet Skuld till kollektiven	Bokslut 2017	Bokslut 2016
Vatten och avlopp	4 351	4 049
Fjärrvärme	8 882	7 057
Renhållningsverk	1 783	1 600
Summa	15 016	12 706

Resultaträkning VA-verksamheten, tkr		
	2017	2016
Intäkter	12 985	13 180
Kostnader	-11 054	-10 228
Avskrivningar	-1 695	-1 688
Verksamhetens nettokostnad	236	1 264
Finansiella intäkter	0	0
Finansiella kostnader	-236	-356
Årets resultat*	0	908

*Redovisas som en skuld/fordran till kollektivet.

Av samhällsbyggnadsförvaltningens gemensamma kostnader belastar 15 % VA-verksamheten.

Balansräkning VA-verksamheten, tkr		
	2017	2016
Tillgångar:		
Anläggningstillgångar	15 615	14 240
Omsättningstillgångar	0	0
Summa	15 615	14 240
Eget kapital och skulder:		
Eget kapital (skuld till VA-kollektivet)	4 351	4 050
varav årets resultat	301	908
Skulder	11 264	10 190
varav långa skulder	1 862	471
varav korta skulder	9 402	9 719
Summa	15 615	14 240

Framtid

Verksamheten gör bedömningen att utbyggnad av ledningar till fastigheter på landsbygden kommer att pågå flera år framöver. Efterfrågan på kommunal anslutning är stor och i nuläget finns inte någon möjlighet att möta dessa önskemål på en gång utan arbetet måste fördelas ut över tid.

För att klara av det ökade antalet anslutningar och möta kommande höjda krav på rening, kommer verksamheten att behöva göra en större uppgradering av kommunens reningsverk.

Årets ekonomiska resultat

VA-verksamheten redovisar ett överskott på 0,3 mnkr, vilket kan hänföras till att underhållskostnaderna på ledningsnäten varit lägre än budgeterat under 2017.

Kommunala bolag

Under året har byggnationen av ett nytt äldreboende med 40 lägenheter och tillhörande gemensamhetslokaler samt två flerbostadshus med totalt 38 lägenheter pågått i kvarteret Örnen. Äldreboendet är inflyttningsklart i mars och de två flerbostadshusen väntas kunna tas i bruk hösten 2018. Foto: Christina Froh

AB Tibrobyggen

VD: Claes Jägevall

Ordförande: Hans Dahm

Uppdrag

Bolaget ska i allmännyttigt syfte och med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip främja bostadsförsörjningen i Tibro kommun. Detta sker genom förvaltning av ägda flerbostadshus som innehåller både bostäder och lokaler. I bolagets verksamhet och uppdrag ingår också att i lämplig omfattning uppföra nya fastigheter för bostäder och lokaler. Verksamheten ska bedrivas enligt affärsmässiga principer.

Ägarförhållanden

AB Tibrobyggen ägs till 100 % av Tibro kommun.

Viktiga händelser

Upphandling av bolagets förvaltning har genomförts under året. Nytt förvaltningsavtal har tecknats med Riksbyggen för åren 2017–2021.

Under året har byggnationen av ett nytt äldreboende med 40 omsorgsbostäder med tillhörande gemensamma lokaler dragits igång i kvarteret Örnen. Projektet har en kostnadsram om 78,8 mnkr och planeras vara färdigställt i mars 2018. Hela anläggningen kommer att hyras av Tibro kommun för äldreomsorg. De som bor på äldreboendet på Fredsgatan kommer att flytta in i det nya äldreboendet när det är inflyttningsklart.

Uppförandet av två flerbostadshus i fyra våningar med totalt 38 bostadslägenheter har också påbörjats i kvarteret Örnen. Det projektet har löpt parallellt med äldreboendeprojektet och planeras bli klart för inflyttning hösten 2018.

Under året har bolaget också gjort omfattande åtgärder i kvarteret Brittgården. Bland annat har en ny entre gjorts för Brittgårdens äldreboende och det har genomförts underhåll av balkonger, byte av garageportar samt sedvanligt lägenhets- och lokalunderhåll.

Vidare har bolaget under året bidragit till finansieringen av en näridrottsplats i Brittgården med 0,4 mnkr. Bidraget påverkar bolagets redovisade resultat, men styrelsen ser stora samhällsekonomiska värden i tillkomsten av anläggningen. Genom att etablera en ny mötesplats skapas nya förutsättningar för människor att mötas och engagera sig i olika aktiviteter tillsammans.

Framtid

Under 2018 kommer de pågående byggprojekten att färdigställas och tas i drift. Vidare kommer de personer som står i bostadsköer att kontaktas för kontraktskrivning. Kommunens äldreomsorg planerar för inflyttning i Bonargården under mars 2018. Den löpande förvaltningen av fastighetsbeståndet kommer att fortsätta i samma omfattning som förra året.

Ekonomi

AB Tibrobyggens ekonomiska ställning är fortsatt god. Det är främst tre faktorer som bidrar till situationen:

- Efterfrågan på bostäder i Tibro är mycket stor, vilket innebär att vakanskostnaderna är minimala. Denna situation har varit rådande i flera år nu, och som kö-situationen ser ut så bedöms den fortsätta även under 2018–19.
- Låg inflation och ett extremt lågt ränteläge bidrar till ökad förmåga att utöka insatserna med periodiskt underhåll, vilket dels bidrar till att bolaget kan erbjuda attraktiva bostäder, dels få långsiktig värdetillväxt i bolagets fastigheter.
- Genomförd omstrukturering av företagets låneportfölj och möjligheten att finansiera bolaget med kommunal borgen via Kommuninvest.

Årets resultat före bokslutsdispositioner uppgår till 3,4 mnkr (2016: 2,6 mnkr) efter att resultatet belastas med 17,9 mnkr (2015: 17,7 mnkr) för periodiskt underhåll. Resultatet har också belastats med 0,4 mnkr för bidraget till näridrottsplatsen på Brittgården.

Bolagets underhållsåtgärder har under året varit mycket omfattande och långt högre än genomsnittet för de senaste fem åren. Styrelsen ser mycket positivt på att det är möjligt att underhålla befintliga fastigheter i nämnd omfattning i den befintliga ekonomin.

Bolaget räntekostnader har minskat i takt med hur ränteläget har utvecklats. År 2013 uppgick räntekostnaderna till 5,8 mnkr, 2014

till 5,1 mnkr, 2015 till 3,3 mnkr, 2016 till 2,1 mnkr och 2017 till 2,3 mnkr. Snitträntan exklusive borgensavgift uppgick 2017 till 0,34 %.

Den redovisade soliditeten är oförändrad och ligger på 9 %. Bolaget har ett fritt eget kapital på 21 mnkr. Balansomslutningen ökade till 464 mnkr från 457 mnkr för år 2016. Nettoomsättningen för 2017 var 61,8 mnkr (2016: 64,3 mnkr).

Tibro Elnät AB, Koncern

VD: Tord Toverland

Ordförande: Bengt Ferm

Uppdrag

Tibro Elnät AB tillhandahåller elnät inom ett område som innefattar tätorterna Tibro och Fagersanna samt omkringliggande landsbygd. Dotterbolaget Tibro Energi AB erbjuder tjänster för elhandel och bredband.

Ägarförhållanden

Moderbolaget Tibro Elnät AB, är helägt av Tibro kommun. Tibro Elnät AB äger i sin tur Tibro Energi AB och Tibro Energi AB äger 30 % i HjoTiBorg AB och 25 % i Bredband Östra Skaraborg AB, BÖS.

Viktiga händelser

Energiomsättning

Under 2017 har Tibro Elnät AB haft samma energiomsättning som 2016, 94 195 232 KWh mot föregående års 94 073 167 KWh. Förhoppningsvis håller Tibro Elnät samma nivå under 2018.

Investeringar och underhåll

Under året har arbetet med att förstärka och förnya elanläggningarna i Fagersanna fortsatt. Detta gäller både mellan- och lågspänningsnätet. Kabeln från Marhult till Spethult är nu klar och leveranssäkerheten har ökat betydligt för kunderna i Lakenäsområdet. Vidare har 250 elmätarbyten utförts, en uppgradering av fjärrkontrollanläggning har gjorts. Vidare har beslut fattats och beställning gjorts av ett nytt mätvärdeinsamlings-system.

Solcellsanläggning/mikroproduktion

Intresset för solceller och annan mikroproduktion är fortfarande låg inom koncessionsområdet. För närvarande finns 9 solcellsanläggningar.

Avbrott

Tibro Elnät AB har haft få oaviserade avbrott under året och bara två som rörde en mellanspänningsanläggning: Ett i centrala Tibro och ett i Fagersanna. I båda fallen handlade det om fel på en mellanspänningskabel. Fagersanna har haft ett aviserat totalavbrott när Vattenfall byggde om sin mottagningsstation.

Framtid

Tibro Elnät AB kommer att behöva reinvestera i elnätet mer än

tidigare. Många anläggningar börjar bli relativt gamla och en ny regleringsmodell från Energimarknadsinspektionen kommer att kräva investeringar i högre grad än tidigare.

Verksamhetsplan

Tibro Elnät AB ska verka för att vara en lokal infrastrukturbyggare med hög kvalitet och med kunden i fokus. Såväl elnät som bredbandsnät ska hålla hög standard med få avbrott och bolaget ska tillhandahålla tjänster av god kvalitet.

Ekonomi

Koncernens omsättning för 2017 uppgick till 79,5 mnkr (2016: 77,6 mnkr). Resultat efter skatt uppgick till 1,2 mnkr (2016: 1,9 mnkr).

Moderbolaget Tibro Elnät AB:s resultat uppgår till 1,0 mnkr (2016: 0,6 mnkr). Bolaget har ett fritt eget kapital på 3,8 mnkr (2016: 2,8 mnkr) och en soliditet på 49 % (2016: 58 %).

Tibro Energi AB

Uppdrag

Verksamheten omfattar inköp och försäljning av el, bredbandstjänster samt byggnation av optofibernät inom främst Tibro kommun. Bolaget tillhandahåller även drift samt underhåll på kommunens gatubelysningsanläggningar.

Ägarförhållanden

Tibro Energi AB ägs till 100 % av Tibro Elnät AB. HjoTiBorg AB är ett inköpsbolag som ägs av Tibro Energi AB 30 %, Hjo Energi Elhandel AB 30 %, Karlsborgs Energi Försäljning AB 30 % och Almnäs Elhandel 10 %.

Bredbandstjänster köps till viss del av Bredband Östra Skaraborg AB, BÖS, som ägs av Elhandelsbolagen i Tibro, Hjo, Karlsborg och Tidaholm till 25 % var. Tibro Energi AB äger även mindre andelar i Netwest AB och Kråkvind AB.

Viktiga händelser

Elhandel

Föregående år såldes 64 450 MWh och 2017 års försäljning har uppgått till 63 764 MWh. Orsaken till vikande försäljning är varmare väder under året.

Under året har en del kunder kommit tillbaka på grund av kampanjer och antalet kunder uppgår till 4 436 2017. Bolaget räknar med att fortsätta med den satsningen 2018 och hoppas på en fortsatt positiv trend när det gäller kundtillströmning.

Tibro Elnät AB arbetar fortlöpande med underhåll och utbyggnad av elnätet med målet att anläggningarna ska ha en hög standard med få avbrott. Foto: Tibro Elnät AB

Stadsnät

Bredbandsutbyggnaden har fortsatt under året med flera stora projekt. Ett av de större är Fagersanna med Ransberg. Jobbet har inte slutförts ännu och det kommer att fortgå under första kvartalet 2018 om vädret tillåter. Området runt Västanå är klart tillsammans med ett större landsbyggsprojekt i Grönhult med omnejd.

Totalt har cirka 800 kunder tillkommit till bolagets stadsnät under 2017. Det totala antalet uppgår nu till drygt 2 100, med möjlig uppkoppling mot fibernätet och snabb internetaccess.

Kraftstationen Brokvarn

Under året har Brokvarn fungerat tillfredställande. Kompletteringar har utförts i verkets programvara och ytterligare en nivå-givare har installerats för att effektivisera rensmaskinens arbete. Produktionen under 2017 har varit 380 300 MWh mot föregående års 237 400 MWh. Bolagets toppår hitills var 2012 med 591 MWh. Med mycket låga elcertifikatspriser och elpriser är lönsamheten fortfarande negativ.

Vindkraft

Vindkraftverken vid Åskekärr inom Kråkvind AB fortsätter att producera mindre än beräknat. En dramatisk händelse inträffade

under hösten då ett antal bultar gick av i infästningen för en vinge. Som tur var upptäcktes felet och kunde åtgärdas i tid innan risken för vingbrott blev stor. Detta medförde ett antal dagar utan produktion.

Personal och kundtjänst

För att vara Tibro Energi har personalomsättningen varit stor. Under året har en person gått i pension och en anställd har slutat för att påbörja en anställning i ett annat företag i branschen. En elmontör har återanställts till Anläggningsavdelningen och en elutbildad person direkt från skolan har fått en tidsbegränsad anställning.

Framtid

Tibro Energi ska verka för att vara ett lokalt elhandelsalternativ för kommunens invånare. Bolaget ska fortsätta sitt miljöengagemang och erbjuda kunderna miljöriktig energi samt vara det naturliga valet för kunder som önskar en nära kontakt.

Ekonomi

Tibro Energis omsättning för 2017 uppgår till 64,0 mnkr (2016: 60,0 mnkr). Resultatet för verksamheten är 0,3 mnkr (2016: 0,1 mnkr).

Kommunal verksamhet som utförs av kommunalförbund

Miljösamverkan Östra Skaraborg, MÖS

Uppdrag

Kommunalförbundet Miljösamverkan Östra Skaraborg, MÖS, ska i sitt arbete bidra till hållbar utveckling som syftar till att tillförsäkra dagens och morgondagens invånare en hälsosam och god miljö.

Kommunerna Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde och Tibro är medlemmar i kommunalförbundet. Förbundets område omfattar cirka 114 000 invånare och Miljönämnden ansvarar för tillsyn enligt miljöbalken för cirka 2 200 verksamheter och för livsmedelskontrollen av cirka 900 verksamheter. Förbundet styrs av en direktion som består av kommunstyrelsernas ordförande och vice ordförande i medlemskommunerna.

Medlemmarnas andelar i förbundet för 2017 beräknas utifrån befolkningens mängd per den 31 december 2014. Detta innebär följande fördelning: Falköping 28,8 %, Hjo 7,9 %, Karlsborg 6,1 %, Skövde 47,5 % samt Tibro 9,7 %.

Direktionen fattar beslut om budget, bokslut, direktionsriktlinjer och andra frågor av övergripande och styrande karaktär. Miljönämnden ansvarar för kommunernas tillsyn enligt miljöbalken samt livsmedelskontroll.

Verksamhet

Under 2017 genomförde Miljösamverkan 3 355 tillsyns- och kontrollinsatser. Tillsynen är i ett helhetsperspektiv genomförd på ett effektivt och ändamålsenligt sätt inom alla områden.

Under året har MÖS, i linje med miljönämndens mål om att tillsynen ska prioriteras med utgångspunkt från vattenstatus, genomfört tillsyn av bland annat små avlopp, fordonstvättar, dricksvattenanläggningar och lantbruk.

Kommunalförbundet har utfört tillsyn av sortering av förpackningar i samband med livsmedelskontroller hos livsmedelsanläggningar i medlemskommunerna.

Under året har Miljönämnden beslutat om en handlingsplan för arbetet med förorenade områden. Planen sträcker sig till och med 2020 och syftar till att öka åtgärdstakten så att MÖS kan uppnå miljökvalitetsmålet giftfri miljö.

MÖS har genomfört två informationsinsatser under året. En riktad till hushåll med råd om vedeldning och en om radonmätning i villor.

Resultat

MÖS visar ett resultatöverskott på 2,6 mnkr. Överskottet förklaras dels av lägre kostnader än budgeterat, dels av högre intäkter

Snabbfakta, mnkr	2017	2016
Balansomslutning	11,1	10,4
Årets resultat efter finansiella poster	2,6	1,9
Eget kapital	6,6	5,9
Summa skulder och avsättningar	11,1	4,4
Nettoinvesteringar	0	0,2
Antal anställda	42	40

än budgeterat. Kostnaderna understiger budgeten med 5,3 procent och intäkterna överstiger budgeten med 4,0 procent.

Kommunalförbundet hade per den 31 december 2017 ett eget kapital på 6,6 mnkr och eftersom direktionen har fattat beslut om att det egna kapitalet inte får överstiga 4 mnkr kommer 2,6 mnkr återbetalas till medlemskommunerna under 2018.

Framtid

Miljösamverkan Östra Skaraborgs kunder ställer allt högre krav på digitala lösningar samtidigt som verksamheten kan effektiviseras genom digitalisering. MÖS måste de kommande åren ta steg framåt i sin digitaliseringsresa.

MÖS kommer att ha ett fortsatt fokus på god ekologisk och kemisk status i tillsynen av grundvatten. Nya direktiv och utredningar från bland andra Havs- och vattenmyndigheten och Naturvårdsverket har fört upp frågan ytterligare på agendan.

Sveriges Kommuner och Landsting, SKL, arbetar med ett nytt förslag till miljöbalkstaxa. Arbetet beräknas vara klart i april 2018. Syftet är att förenkla och skapa likvärdighet.

Tillgången på miljöinspektörer bedöms inte vara lika stor som efterfrågan i framtiden. Det blir således en utmaning för Miljösamverkan att rekrytera personal framgent.

Livsmedelsverket föreslår att en modell med efterhandsbetalning, där avgift tas ut efter utförd kontroll, blir obligatorisk för kontrollmyndigheterna.

Det senaste årets många fall av livsmedelsfusk visar att krafttag behövs mot fusk, och livsmedelskontrollen måste ha ett ökat fokus på den här typen av bedrägerier.

Räddningstjänsten Östra Skaraborg, RÖS

Uppdrag

Räddningstjänsten Östra Skaraborg är ett kommunalförbund med sju medlemskommuner: Skövde, Mariestad, Hjo, Tibro, Töreboda, Karlsborg samt Gullspång. Inom RÖS geografiska område ska förbundet ansvara för räddningstjänst och förebyggande brandskydd enligt lagen om skydd mot olyckor, LSO, samt tillståndsgivning och tillsyn enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor, LBE. Uppdraget är att förhindra och begränsa olyckor, förbereda och genomföra räddningsinsatser, vidta åtgärder efter olyckor och medverka i samhällets krishantering. Tilldelad ekonomi och resurser i övrigt utgör grundfundamentet i verksamheten. RÖS ska i samverkan med andra öka insikten och förståelsen för vikten av att förebyggande åtgärder vidtas i syfte att förebygga och identifiera möjliga risker samt olyckor.

Verksamhet

2017 har verksamheten genomförts i enlighet med fastställt handlingsprogram.

Myndighetsutövningen i form av tillsyner har fortsatt att minska i omfattning till följd av ett förändrat arbetssätt och personalvakanser. Följden av detta blir färre hanterade ärenden.

Antalet insatser under året motsvarar i stort sett föregående år. 2017 larmades räddningstjänsten till 1 593 larm och 2016 till 1 535 larm. Den i särklass största andelen larm utgörs av trafikolyckor. En fortsatt ökning av trafikolyckor kan konstateras.

Brand i byggnad har minskat under året. Åtta personer har tyvärr omkommit till följd av olyckor under året.

Pensionsavgångarna fortsätter. Rekrytering av deltidspersonal inom RÖS geografiska område fortsätter att vara en prioriterad uppgift. Tendens finns att det även blir svårare att rekrytera heltidspersonal. Det gäller även kategorin brandingenjörer. Förbundets operativa ledningsförmåga har fortsatt stärkts genom prioriterad stabsutbildning.

Arbetet med säkerställande av övningsfältet i Hasslum i Skövde har fortsatt. Under 2017 har övnings- och utbildningsverksamhet kunnat bedrivas i planerad omfattning.

Ekonomi har i huvudsak löpt enligt plan. Resultatet för året visar på ett överskott på 1 873 tkr. Det ekonomiska resultatmålet, ett nollresultat, är uppnått.

Framtid

I det korta perspektivet kommer stor kraft att läggas vid att skapa möjligheter till ett fortsatt nyttjande av övningsfältet vid Hasslum. I det längre perspektivet fortsätter arbetet med att analysera och skapa förutsättningar för en fortsatt långsiktig utveckling av räddningstjänsten. Från och med 2018 och framåt bedöms begränsningar i att lösa uppgiften uppstå om nuvarande givna ekonomiska ramar fortsatt kommer att gälla. Personalförsörjning kommer att vara ett prioriterat område.

Avfallshantering Östra Skaraborg, AÖS

Verksamhet

Avfallshantering Östra Skaraborg, AÖS, är ett kommunalförbund som ansvarar för den kommunala renhållningsskyldigheten i de nio medlemskommunerna Falköping, Gullspång, Hjo, Karlsborg, Mariestad, Skövde, Skara, Tibro och Töreboda.

Det kommunala fastighetsbolaget AB Tibrobyggen slutförde under 2017 införandet av matavfallssortering för sina hyresgäster. Matavfall är känsligt för felsorteringar eftersom restprodukten ska återföras till kretsloppet. Problemet med felsorteringar är särskilt tydligt vid flerbostadshus, där många lägenhetshushåll använder gemensamma behållare för sitt matavfall. Sorteringen vid Tibrobyggen fastigheter fungerar överlag bra men har också utmaningar i likhet med andra flerbostadshus.

Under året har även 52 privata fastighetsägare (inkl. bostadsrättsföreningar) till flerbostadshus bjudits in till informationsträffar inför start av matavfallssortering för hyresgästerna. Privata fastighetsägarna har hela 2018 på sig att starta denna sortering.

Under året har en kundundersökning genomförts i AÖS medlemskommuner. Resultatet av undersökningen visar att hela 83 procent av kunderna är nöjda eller mycket nöjda med avfallshantering.

Resultat

Resultatet för 2017 visar ett underskott med -8,8 mnkr, vilket är bättre än det budgeterade resultatet på -13 mnkr. Den ekono-

miska ställningen i AÖS är fortsatt god med ett eget kapital om 55 mnkr. Det egna kapitalet minskar dock i stadig takt alltefter som kostnaderna ökar och därmed det negativa resultatet. För att klara det finansiella målet om en soliditet på 35 procent behöver intäkterna öka. Under ett par års tid framöver kommer tarbehövsökningar att bli nödvändiga för att få ekonomin i balans och fortsatt klara målet samt kunna upprätthålla en god finansiell ställning.

Framtid

Under 2018 genomförs en upphandling av ny entreprenad för tömning av enskilda avlopp, vilket troligtvis kommer ge ökade kostnader under 2019. Fler Grönt kort-anläggningar planeras och 2018 är måläret för införande av insamling av matavfall, vilket innebär att en hel del flerbostadshus kommer starta sortering under året.

Införandetakten för matavfallssortering kommer att öka under de två år som återstår innan målet ska vara uppfyllt, vilket innebär att kostnaderna kommer fortsätta öka. När matavfallssortering är införd i samtliga kommuner stabiliseras kostnadsnivån. Insamlingsverksamheten är i nuläget underfinansierad och justeringar i taxan kommer på sikt att vara nödvändiga för att öka intäkterna och möta kravet på en budget i balans.

Redovisningsprinciper

Tibro kommun följer den kommunala redovisningslagen, men saknar en fullständig dokumentation av redovisningssystemet som lagen i 2 kap 8 § föreskriver.

Rådet för Kommunal Redovisning, RKR, har till uppgift att utveckla god redovisningssed i kommuner och landsting och lämnar rekommendationer i redovisningsfrågor. Kommunen följer i stort dessa rekommendationer.

Anslutningsavgifter

Anslutningsavgifter för vatten, avlopp och fjärrvärme skuldbokförs för att sedan intäktföras successivt i takt med investeringens avskrivningstid. I balansräkningen redovisas denna post under långfristiga skulder.

Bidrag till infrastrukturella investeringar

Enligt rekommendation 6.2 ska medfinansiering av infrastrukturella satsningar från kommuner tas upp i balansräkningen med en avskrivningstid på max 25 år alternativt redovisas som en kostnad i resultaträkningen.

I bokslut 2014 redovisades Tibro kommuns framtida medfinansiering av E20 som en kostnad i resultaträkningen. Tibros finansiering, 6 mnkr, antogs vid bokslutet 2014 med indexuppräknings slutligen uppgå till drygt 7 mnkr. Detta belopp har bokförts som en övrig avsättning. Det skuldbokförda beloppet har inte reviderats i bokslutet 2017. Index har hittills utvecklats i en lägre takt men osäkerhet om slutligt utbetalningsdatum och kommande indexutveckling gör att kommunen tillämpar en försiktighetsprincip och ej reviderar ner åtagandet.

Investeringsbidrag

Investeringsbidrag redovisas som en långfristig skuld och återförs under anläggningens nyttjandeperiod.

Materiella anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar har i balansräkningen upptagits till anskaffningsvärdet efter avdrag för planenliga avskrivningar. Färdigställda investeringar aktiveras och läggs upp som en tillgång i balansräkningen.

Till investeringar räknas kapitalvaror som kostar mer än ett basbelopp. Köp av datorer och annan IT-utrustning betraktas som en driftskostnad (reinvestering).

Från och med räkenskapsåret 2014 ska materiella anläggningar delas upp i separata komponenter om skillnaden i nyttjandeperiod är väsentlig mellan anläggningens olika delar. Enligt RKR:s rekommendation 11.4 har komponenterna i allmänhet olika långa nyttjandeperioder och skrivs därför av separat. Återanskaffning av en komponent ska anses vara anskaffning av en ny anläggningstillgång.

Rekommendationen anger även att äldre, större anläggningar ska delas upp i komponenter. När det gäller kommunens större befintliga verksamhetslokaler så är det främst skollokaler med låga bokförda värden. Tibro kommun kommer inte dela upp dessa i komponenter då bedömningen är att det i nuläget inte skulle påverka redovisningen väsentligt.

Från och med 2016 har komponentredovisning tillämpats av planerat underhåll på fastigheter. Från 2017 har även investeringar avseende planerat asfaltsunderhåll komponentindelas. Tibro kommun använder sig av följande komponenter för fastigheter:

Fastigheter	År
Mark	0
Markanläggning	30
Stomme	80
Stomkomplettering	30
Yttertak (tätskikt och avvattning)	30
Fasad (ytbeklädnad, fönster, dörrar)	25-35-50-80
Inre ytskikt	20
El, tele, hiss, ventilation	25
Teknik	15
Värme och sanitet	40
Storkök	20

Tabellen nedan visar kommunens komponenter för gata; kategorier av anläggningar samt komponenternas andel av anskaffningsvärdet och avskrivningstid. Någon komponentfördelning görs inte gällande gatubelysning, trafiksignaler, lekplatser eller parker.

Gata		Andel	År
Huvudgata	Väggkropp	80 %	0
	Slitlager	20 %	15
Lokalgata	Väggkropp	80 %	0
	Slitlager	20 %	40
Gång- och cykelväg	Väggkropp	90 %	0
	Slitlager	10 %	40
Parkering	Väggkropp	80 %	0
	Slitlager	20 %	40
Torg	Väggkropp	60 %	0
	Slitlager	40 %	40

För övriga investeringar tillämpas följande avskrivningstider:

Inventarier	10 år (alt 5 år)
Arbetsmaskiner	10 år (alt 5 år)
Transportmedel	5 år (alt 10 år)

Pensionsskulden

Uppgifter avseende pensionsskulden återfinns både i balansräkningen och utanför denna enligt den så kallade blandmodellen.

Kommunens samlade pensionsskuld uppgick till 245,9 mnkr den 31/12 2017. Under avsättning finns 8,8 mnkr redovisat. Som ansvarsförbindelse finns upptaget de pensionsförpliktelser som har intjänats före 1998. Åtagandet uppgår till 237,1 mnkr i bokslutet 2017.

Tibro kommun följer rekommendation 2.1 om särskild avtalspension och visstidspension, som säger att avsättningen och ansvarsförbindelsen även ska omfatta förtroendevaldas pensioner.

Redovisning av leasingavtal

RKR har i rekommendation nummer 13.1/2006 behandlat redovisning av leasingavtal. Man skiljer på två typer av leasingavtal, finansiella och operationella. Ett finansiellt kan sägas motsvara ett köp av ett objekt medan ett operationellt motsvarar hyra av objektet. Syftet med klassificeringen är att ge en rättvisande bild av leasingavtalet.

I rekommendationen anges att ett leasingavtal med en avtalstid på högst tre år får redovisas som ett operationellt leasingavtal oavsett om det annars följer kriterierna för ett finansiellt avtal. Leasingavgiften för operationella leasingavtal (exklusive avgifter för service, försäkring och underhåll) fördelas linjärt över leasingperioden.

Kommunen har ingen förteckning över aktuella leasingavtal. Vid årsskiftet finns inga för ekonomiavdelningen kända finansiella leasingavtal.

Särredovisning av den avgiftsfinansierade verksamheten

Den avgiftsfinansierade VA-verksamheten ska, enligt den VA-lag som började gälla 2007, redovisas i en särskild resultat- och balansräkning. Av tilläggsupplysningar ska det framgå hur huvudman "fördelat kostnader som varit gemensamma med annan verksamhet som huvudmannen drivit".

I bokslut 2013 lyftes det ackumulerade resultatet avseende VA ur det egna kapitalet och redovisades istället som en skuld till VA-kollektivet i balansräkningen. Tanken är att över- och underskott avseende VA-verksamheten ska jämnas ut över en treårsperiod.

Från och med bokslutet 2014 redovisas även det ackumulerade resultatet från fjärrvärme- och renhållningsverksamheten som en skuld/fordran i balansräkningen. Resultatet har tidigare redovisats som en specificerad del av det egna kapitalet. Även för dessa verksamheter är det tänkt att över- och underskott ska jämnas ut över tid.

Sammanställd redovisning (Koncernen)

Den sammanställda redovisningen upprättas enligt den kommunala redovisningslagen kapitel 8. Redovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden. Med förvärvsmetoden menas att vid förvärvstillfället förvärvat eget kapital i kommunala bolag eliminerats, varefter intjänat kapital räknats in i koncernens eget kapital.

Utgångspunkten för koncernredovisningen är balans- och resultaträkningarna för kommunen och koncernbolagen. Interna mellanhavanden mellan de ingående enheterna i koncernen elimineras i allt väsentligt. Att sedan dra samman kommunen och företagens räkenskaper till en redovisningsenhet kallas konsolidering.

Kommunens samlade verksamhet

Kommunen har förändrat innehållet i årsredovisningen något och har försökt närma sig kraven i RKR:s rekommendation 8.2 om sammanställd redovisning. Rekommendationen innehåller bland annat omfattande krav på redovisningen av kommunens samlade verksamhet. Fortsatt utveckling kommer att ske för att förbättra denna redovisning.

Semesterlöneskuld

Tibro kommun köper hanteringen av löner från Skövde kommun. I september 2016 driftsattes de nya personalsystemen Medvind och HR+. Införandet har präglats av stora problem och vid bokslut 2016 kunde inte löneenheten leverera något underlag gällande semesterlöneskulden. Skulden räknades då upp med 5 % baserat på löneökningar, ökat antal anställda och en försiktighetsprincip. Sent i processen med bokslut 2017 levererades listor gällande semesterlöneskulden per 171231. Dessa visade på en ökning med 36 % jämfört med listorna per 151231 från det tidigare personalsystemet. Motsvarande listor för Skövde kommun och Grästorps kommun visade på ökningsgrad. Ökningen har bedömts som orimlig med tanke på utvecklingen av löner och antalet anställda. Skövde kommun meddelade att de inte hann utreda förändringen innan Tibro kommun behövde stänga bokföringen avseende 2017. I bokslutet för 2017 har skulden per 171231 därför bedömts utifrån 2015 års bokslut och till denna nivå har 13 % lagts till för löneökningar och ett ökat antal anställda. Kalkylen är gjord utifrån försiktighetsprincipen. Om upp-bokning skett enligt underlaget från Skövde kommun skulle semesterlöneskulden öka med 6,5 mnkr och kommunens resultat för 2017 försämrats med motsvarande belopp.

Sjukfrånvaro

I årsredovisningen ska uppgifter om årets sjukfrånvaro framgå. Sådana uppgifter finns inte tillgängliga för 2016. Bakgrunden är omfattande problem med det nya lönesystem som Skövde kommun, som är Tibros leverantör av lönehanteringsjänster, infört under hösten 2016.

Schablonersättning flyktningsmottagande

Den ersättning som kommunen erhåller för kommunplacerade flyktingar, så kallad schablonersättning, periodiseras så att ej nyttjade statsbidrag skuldbokförs och används för integrationsverksamhet även efter bidragsåret. Detta är en avvikelse från god redovisningssed som föreskriver att bidraget ska intäktföras det år som det erhålls. Per 171231 så uppgår det skuldbokförda belopp till 19,3 mnkr (17,5 mnkr).

Resultaträkning

	Not	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2017	2016	2017	2016
Verksamhetens intäkter	1	219 634	252 851	316 072	346 793
Verksamhetens kostnader	2	-796 321	-785 084	-870 791	-862 594
Avskrivningar	3	-17 983	- 17 217	-32 777	-29 459
Verksamhetens nettokostnader		-594 670	-549 450	-587 496	-545 260
Skatteintäkter	4	437 215	416 884	437 215	416 884
Generella statsbidrag och utjämning	5	186 315	174 563	186 315	174 563
Resultat före finansiella poster		28 860	41 997	36 034	46 187
Finansiella intäkter	6	5 987	15908	437 215	16 291
Finansiella kostnader	7	-960	-1086	186 315	-3 287
Resultat efter finansiella poster		33 887	56 819	36 034	59 191
Extraordinära intäkter		0	0	0	0
Extraordinära kostnader		0	0	0	0
Skatt		0	0	-1 259	-545
Uppskjuten skatt, enligt årsredovisn.		0	0	228	-339
Uppskjuten skatt, obeskattad reserv		0	0	-102	-310
Årets resultat		33 887	56 819	37 709	57 997

Balansräkning

	Not	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2017	2016	2017	2016
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar		0	0	0	0
Materiella anläggningstillgångar	8	284 385	253 382	723 063	588 062
Finansiella anläggningstillgångar	9	12 221	12 178	12 089	12 240
<i>varav mark, byggnader och tekniska anläggningar</i>		270 505	238 561	684 209	554 838
<i>varav maskiner och inventarier</i>		13 878	14 821	38 854	33 224
Summa anläggningstillgångar		296 606	265 560	735 152	600 302
Omsättningstillgångar					
Exploateringsmark	10	15 047	16 212	15 047	16 212
Förråd m m.	11	226	157	1 665	2 202
Fordringar	12	59 114	78 647	69 888	74 559
Kortfristiga placeringar	13	213 925	210 342	282 185	361 563
Kassa och bank	14	89 155	57 364	111 825	87 358
Summa omsättningstillgångar		377 467	362 723	480 610	541 895
Summa tillgångar		674 073	628 283	1 215 762	1 142 197
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Eget kapital	15	475 828	441 943	558 233	520 524
varav årets resultat		33 885	56 819	37 709	57 997
Avsättningar					
Avsättningar till pensioner	16	8 814	8 255	8 814	8 255
Övriga avsättningar	17	7 060	7 060	13 313	13 312
Summa avsättningar		15 874	15 315	22 127	21 567
Skulder					
Långfristiga skulder	18	6 803	5 778	428 358	401 302
Kortfristiga skulder	19	175 566	165 247	207 946	198 804
Summa skulder		182 369	171 025	636 304	600 106
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		674 073	628 283	1 216 664	1 142 197

Ansvarsförbindelser avseende pensionsförpliktelser
Övriga ansvarsförbindelser

Not 20
Not 21

Kassaflödesanalys

	Not	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2017	2016	2017	2016
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		33 885	56 819	37 709	57 997
Justering för ej likviditetspåverkande poster	22	20 347	17 798	31 829	33 879
Minskning av avsättningar p g a utbetalningar		0	0	0	0
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		54 232	74 617	69 538	91 876
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	12	19 533	-16 636	5 837	1 073
Ökning/minskning kortfristiga placeringar	13	-3 583	-48 506	79 378	-181 927
Ökning/minskning förråd, varulager och exploateringstillg.	10,11	-69	332	537	-299
Ökning/minskning kortfristiga skulder	19	10 319	-1 594	13 642	-3 612
Kassaflöde från den löpande verksamheten		80 432	12 010	168 932	-92 889
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i immateriella anläggningstillgångar		0	0	0	0
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar		0	0	0	0
Investering i materiella anläggningstillgångar		-50 213	-29 231	-168 993	-69 334
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		1 615	4 003	1 615	2 235
Investering i finansiella anläggningstillgångar	9	-43	0	-43	-1
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		0	0	400	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-48 641	-29 228	-167 021	-67 100
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån		0	0	22 831	150 608
Amortering av långfristiga skulder		0	0	0	0
Ökning av långfristiga fordringar		0	0	-275	-400
Minskning av långfristiga fordringar		0	0	0	0
Minskning av avsättningar p g a utbetalningar		0	0	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		0	0	22 556	150 208
Årets kassaflöde					
Årets kassaflöde		31 791	-17 025	24 467	-9 781
Likvida medel vid årets början	14	57 364	74 389	87 358	97 139
Likvida medel vid årets slut	14	89 155	57 364	111 825	87 358

Noter

Not 1 Verksamhetens intäkter	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2017	2016	2017	2016
Försäljningsintäkter	11 963	11 458	11 963	11 458
Taxor och avgifter	49 931	51 924	49 931	51 924
Hyror och arrenden	10 694	9 490	10 694	9 940
Bidrag	113 021	129 723	113 021	129 723
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	32 841	46 440	32 841	46 440
Exploateringsintäkter	688	170	688	170
Realisationsvinster	496	3 647	496	3 647
Övriga intäkter	0	0	93 438	93 941
Summa verksamhetens intäkter	219 634	252 851	316 072	346 793

Not 2 Verksamhetens kostnader	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2017	2016	2017	2016
Löner och sociala avgifter	-494 688	-475 105	-494 688	-475 105
Pensionskostnader	-31 917	-29 870	-31 917	-29 870
Inköp av anläggnings- och underhållsmaterial	-4 961	-10 617	-4 961	-10 617
Bränsle, energi och vatten	-11 457	-11 280	-11 457	-11 280
Köp av huvudverksamhet	-71 971	-65 082	-71 971	-65 082
Lokal- och markhyror	-22 195	-24 695	-22 195	-24 695
Övriga tjänster	-73 815	-83 881	-73 815	-83 881
Lämnade bidrag	-32 324	-33 130	-32 324	-33 110
Realisationsförluster och utrangeringar	-242	-1 342	-242	-1 342
Bolagsskatt	0	0	-638	-638
Övriga kostnader	-52 751	-50 102	-126 583	-126 974
Summa verksamhetens kostnader	-796 321	-785 084	-870 791	-862 594

Not 3 Avskrivningar	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2017	2016	2017	2016
Avskrivning immateriella tillgångar	0	0	0	0
Avskrivning byggnader och anläggningar	-15 496	-14 742	-25 177	-25 326
Avskrivning maskiner och inventarier	-2 490	-2 475	-6 298	-4 133
Nedskrivningar	0	0	-1 302	0
Summa avskrivningar	-17 983	-17 217	-32 777	-29 459

För uppgift om avskrivningstider, se avsnittet redovisningsprinciper på sidan 54.

Not 4 Skatteintäkter	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2017	2016	2017	2016
Preliminär kommunalskatt	438 889	418 687	438 889	418 687
Preliminär slutavräkning innevarande år	585	454	585	454
Slutavräkningsdifferens föregående år	-2 259	-2 257	-2 259	-2 257
Summa skatteintäkter	437 215	416 884	437 215	416 884

SKL:s prognos för årets avräkningslikvid -204 kr/invånare
Antal invånare 2016-11-01: 11 074
 Prognos enligt SKL i bokslut 2016 -206 kr/invånare
 Slutavräkning enligt SKL -153 kr/invånare
 Att korrigera 2017 53 kr/invånare
Antal invånare 2015-11-01: 10 955

Not 5 Generella statsbidrag och utjämning	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2017	2016	2017	2016
Inkomstutjämningsbidrag	143 120	137 091	143 120	137 091
Kommunal fastighetsavgift	18 626	18 471	18 626	18 471
Bidrag för LSS-utjämning	976	2 556	976	2 556
Generella bidrag från staten	0	0	0	0
Tillfälligt statsbidrag, mottagning flyktingar	12 903	16 919	12 903	16 919
Kostnadsutjämningsavgift	8 427	-99	8 427	-99
Strukturbidrag	0	0	0	0
Regleringsbidrag/avgift	-108	-375	-108	-375
Bygglov	2 374	0	2 371	0
Summa generella statsbidrag och utjämning	186 315	174 563	186 315	174 563

Not 6 Finansiella intäkter	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2017	2016	2017	2016
Vinst värdepapper	4 181	12 958	4 235	12 958
Aktieutdelningar	29	1 471	29	1 471
Ränteintäkter	0	5	219	5
Övriga finansiella intäkter	63	1 474	63	1 857
Överskottutdelning Kommuninvest	675	0	675	0
Borgens koncernbolag	1 039	0	1 039	0
Summa finansiella intäkter	5 987	15 908	6 260	16 291

Not 7 Finansiella kostnader	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2017	2016	2017	2016
Förlust värdepapper	-627	-718	-627	-718
Räntekostnader	-25	-31	-1 364	-1 348
Ränta på pensionsavsättningar	-179	-70	-179	-70
Övriga finansiella kostnader	-129	-267	-1 282	-1 151
Summa finansiella kostnader	-960	-1 086	-3 452	-3 287

Not 8 Materiella anläggningstillgångar	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2017	2016	2017	2016
Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Anskaffningsvärde	518 450	427 257	1 016 784	967 952
Ackumulerade avskrivningar	-247 945	-233 696	-332 575	-412 189
Ackumulerade nedskrivningar	0	0	0	0
Bokfört värde	270 505	238 561	684 209	554 838
<i>Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar. För tillämpad avskrivning, se avsnittet Redovisningsprinciper.</i>				
Maskiner och inventarier				
Anskaffningsvärde	27 327	26 981	62 908	48 386
Ackumulerade avskrivningar	-13 449	-12 161	-24 054	-15 162
Ackumulerade nedskrivningar	0	0	0	0
Bokfört värde	13 878	14 821	38 854	33 224
<i>Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar. För tillämpad avskrivning, se avsnittet Redovisningsprinciper.</i>				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Redovisat värde vid årets början	472 257	448 458	961 575	930 919
Investeringar	48 562	26 328	62 563	40 580
Anskaffningsvärde av avyttringar och utrangerade anläggningstillgångar	-2 859	-2 127	-5 254	-4 472
Nedskrivningar	0	0	0	0
Återförda nedskrivningar	0	0	-2 100	0
Ingående avskrivningar	-233 696	-219 462	-427 892	-406 286
Avskrivningar	-15 493	-14 694	-24 077	-25 279
Ackumulerade avskrivningar av avyttringar och utrangerade anläggningstillgångar	1 244	460	1 417	2 259
Överföring från/till annat slag av tillgång	490	0	490	-7 244
Övriga förändringar	0	-402	117 487	24 361
Bokfört värde vid årets slut	270 505	238 561	684 209	554 838
Maskiner och inventarier				
Redovisat värde vid årets början	26 981	23 658	57 042	39 315
Investeringar	1 392	3 386	7 068	9 225
Anskaffningsvärde av avyttringar och utrangerade anläggningstillgångar	-1 202	-63	-1 202	-154
Nedskrivningar	0	0	0	0
Återförda nedskrivningar	0	0	0	0
Ingående avskrivningar	-12 160	-9 727	-23 818	-18 407
Avskrivningar	-2 472	-2 464	-4 544	-4 121
Ackumulerade avskrivningar av avyttringar och utrangerade anläggningstillgångar	1 184	30	1 184	121
Överföring från/till annat slag av tillgång	155	0	3 124	7 244
Övriga förändringar	0	0	0	0
Bokfört värde vid årets slut	13 878	14 821	38 854	33 224

Not 9 Finansiella anläggningstillgångar	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2017	2016	2017	2016
Aktier och andelar i dotterbolag	2 400	2 400	0	0
varav Tibro Elnät AB	1 000	1 000	0	0
varav AB Tibrobyggen	1 400	1 400	0	0
Övriga aktier och andelar	43	0	2 311	2 062
Långfristiga fordringar	0	0	0	400
Medlemsinsats Kommuninvest	9 778	9 778	9 778	9 778
Redovisat värde vid årets slut	12 221	12 178	12 089	12 240

Not 10 Exploatering	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2017	2016	2017	2016
Bråbacka	1 100	2 392	1 100	2 392
Balteryd	3 626	3 626	3 626	3 626
Anderstorp	3 405	3 405	3 405	3 405
Södra centrum	2 772	2 772	2 772	2 772
Häggetorp Serenadgatan	1 557	1 230	1 557	1 230
Övrigt	2 587	2 788	2 587	2 788
Redovisat värde vid årets slut	15 047	16 213	15 047	16 213

Not 11 Förråd m m.	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2017	2016	2017	2016
Kommunledningskontoret - Profilprodukter	226	157	226	157
Förråd - övrigt	0	0	1 439	2 045
Redovisat värde vid årets slut	226	157	1 665	2 202

Not 12 Fordringar	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2017	2016	2017	2016
Kundfordringar	11 598	9 987	14 237	8 899
Statsbidragsfordringar	9 422	8 786	9 422	8 786
Skattefordringar	0	924	907	1 433
Förutbetalda kostnader/upplupna intäkter	38 094	53 950	44 861	55 074
Övriga kortsiktiga fordringar	0	5 000	461	367
Redovisat värde vid årets slut	59 114	78 647	69 888	74 559

Not 13 Kortsiktiga placeringar	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2017	2016	2017	2016
Aktier och andra värdepapper, bokfört värde	213 925	210 342	282 185	361 563
Aktier och andra värdepapper, marknadsvärde	220 457	211 165	288 717	362 386
Orealiserad kursvinst	6 532	823	6 532	823

Not 14 Kassa och bank	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2017	2016	2017	2016
Kassa	87	91	87	91
Bank	89 068	57 273	111 738	82 267
Kassa och bank	89 155	57 364	111 825	87 358

Not 15 Eget kapital	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2017	2016	2017	2016
Eget kapital	475 828	441 943	558 233	520 524

Not 16 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2017	2016	2017	2016
Specifikation avsatt till pensioner				
Särskild avtals-/ålderspension	0	0	0	0
Förmånsbestämd/kompletterande pension	7 093	6 643	7 093	6 643
<i>varav ålderspension</i>	6 795	6 352	6 795	6 352
<i>varav pension till efterlevande</i>	298	291	298	291
Summa pensioner	7 093	6 643	7 093	6 643
Löneskatt	1 721	1 612	1 721	1 612
Summa avsatt till pensioner	8 814	8 255	8 814	8 255
Antal visstidsförordnanden				
Politiker	0	0	2	2
Tjänstemän	0	0	0	0
Avsatt till pensioner (exkl. löneskatt)				
Ingående avsättning	8 255	6 494	8 255	6 494
Nya förpliktelser under året	744	1 741	744	1 741
<i>varav nyintjänad pension</i>	418	1 738	418	1 738
<i>varav ränta och basbeloppsuppräknig</i>	179	70	179	70
<i>varav ändring av försäkringstekniska grunder</i>	0	0	0	0
<i>varav pension till efterlevande</i>	0	49	0	0
<i>varav övrig post</i>	147	-116	147	-116
Årets utbetalningar	-295	-324	-295	-324
Förändring av löneskatt	109	344	109	344
Summa avsatt till pensioner	8 813	8 255	8 813	8 255
Aktualiseringsgrad	98%	98 %	98%	98 %
Överskottsmedel i försäkringen	4142	3 154		
Summa avsättningar till pensioner	8 814	8 255	8 814	8 255

Not 17 Övriga avsättningar	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2017	2016	2017	2016
Avsättning E20*	7 060	7 060	7 060	7 060
Avsättning skatter, obeskattad reserv	0	0	1 647	1 545
Avsättning skatter, enligt företagens årsredovisning	0	0	4 606	4 707
Övriga avsättningar	0	0	0	0
Summa övriga avsättningar	7 060	7 060	13 313	13 312

*Avsättning E20 avser Tibro kommuns framtida medfinansering av E20. Förväntat utbetalningsår 2018.

Not 18 Långfristiga skulder	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2017	2016	2017	2016
Lån i banker och kreditinstitut	0	0	421 548	396 424
Förutbetalda intäkter som ska regleras över flera år:				
Investeringsbidrag	1 352	1 460	1 352	560
Återstående antal år (vägt snitt)	6	12	6	12
Anslutningsavgifter	5 452	4 318	5 432	4 318
Återstående antal år (vägt snitt)	13	15	13	15
Summa långfristiga skulder	6 803	5 778	428 358	401 302

Not 19 Kortfristiga skulder	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2017	2016	2017	2016
Kortfristiga skulder till kreditinstitut/kunder	0	0	0	0
Leverantörsskulder	45 186	44 830	55 539	53 037
Moms och punktskatter	2 606	2 700	2 606	2 700
Personalens skatter, avgifter och löneavdrag	7 806	7 840	7 806	7 840
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	104 780	97 056	126 807	122 406
Skuld VA-kollektivet	4 351	4 049	4 351	4 049
Skuld Fjärrvärmekollektivet	8 882	7 057	8 882	7 057
Skuld Renhållningskollektivet	1 783	1 600	1 783	1 600
Övriga kortfristiga skulder	172	115	172	115
Summa kortfristiga skulder	175 566	165 247	207 946	198 804

Not 20 Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulder och avsättningar	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2017	2016	2017	2016
Ingående ansvarsförbindelse exkl. löneskatt	194 341	200 325	195 117	201 246
Aktualisering	613	848	613	848
Ränteuppräknig	1 869	1 816	1 869	1 816
Basbeloppsuppräknig	3 906	1 104	3 906	1 104
Nyintjänande	0	-199	0	-199
Ändringar av försäkringstekniska grunder	0	0	0	0
Övrig post	-595	-950	-680	-1 095
Årets utbetalningar	-9 320	-8 603	-9 320	-8 603
Summa pensionsförpliktelser	190 815	194 342	191 505	195 117
Löneskatt	46 292	47 147	46 459	47 335
Utgående ansvarsförbindelse inkl. löneskatt	237 107	241 489	237 964	242 452

Not 21 Övriga ansvarsförbindelser	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2017	2016	2017	2016
Borgensåtaganden				
AB Tibrobyggen	393 971	394 246		
Tibro Elnät AB	25 000	5 000		
Bredband Östra Skaraborg	1 000	500	1000	500
Summa borgensåtaganden, kommunala bolag	419 971	399 746	1000	500
Tibrobygdens Ridklubb	677	717	677	717
Tibro Tennisklubb	634	645	634	645
Summa borgensåtaganden, föreningar	1311	1 362	1 311	1 362
Summa borgensåtaganden	421 282	401 108	2 311	1 862

De kommunala bolagen har efter beslut i kommunfullmäktige generella borgensramar att hålla sig inom. Upptagna belopp avser nyttjad borgen per 31/12 2017. AB Tibrobyggens borgensram är 406 000 tkr jämte därpå löpande räntor och kostnader. Tibro Elnät AB:s borgensram är 35 000 tkr. Bredband Östra Skaraborg AB:s borgensram är 2 000 tkr jämte därpå löpande räntor och kostnader.

Tibro kommun har i februari 2013, enligt beslut KF 573, ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 288 kommuner som per 2017-12-31 var medlemmar i Kommuninvest har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnda borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Tibro kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2017-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 342 483 929 tkr och totala tillgångar till 349 243 746 tkr. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 466 484 tkr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 475 466 tkr.

Not 22 Ej likviditetspåverkande poster	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2017	2016	2017	2016
Av- och nedskrivningar	17 983	17 217	32 777	29 459
Avsatt till pensioner	558	1 761	559	1 761
Övriga avsättningar	0	0	0	0
Förändring långfristiga periodiseringar	2 299	1222	0	0
Upplösning bidrag till statlig infrastruktur	0	0	0	0
Realisationsvinster	-496	-3 647	0	-40
Övriga, ej likviditetspåverkade poster	3	1 245	1 507	2 699
Summa kortfristiga skulder	20 347	17 798	34 843	33 879

Driftredovisning

Verksamhet, belopp i Tkr	Bokslut 2017	Budget 2017	Avvikelse (tkr)	Avvikelse %
Kommunfullmäktige	-3 014	-2 735	-279	-10,2
Kommunstyrelsen	-46 087	-49 180	3 093	6,3
Barn- och utbildningsnämnden	-266 217	-282 735	16 518	18,1
Byggnads- och trafiknämnden	-2 380	-3 325	945	28,4
Kollektivtrafiknämnden	-1 585	-1 625	40	2,5
Kultur- och fritidsnämnden	-22 564	-22 550	-14	-0,1
Samhällsbyggnadsnämnden	-28 898	-35 300	6 402	18,1
Socialnämnden	-230 341	-221 950	-8 391	-3,8
Summa nämndsverksamhet	-601 087	-619 400	18 314	
Finansförvaltningen	6 371	3 100	3 271	
<i>varav PO-pålägg</i>	39 397	39 000	397	
<i>varav pensionskostnader</i>	-38 617	-37 000	-1 617	
<i>varav semesterlöneskultsförändring</i>	-2 261	-1 250	-1 011	
<i>varav förändring upplupna löner</i>	2 656	-500	3 156	
<i>varav reavinst/realförluster</i>	535	0	535	
<i>varav internränta</i>	4 200	4 825	-625	
<i>varav övrigt</i>	461	-1 975	2 346	
Justering för poster som ingår i finansnetto	45	0	45	
Verksamhetens nettokostnader	-594 671	-616 300	21 629	
Skatteintäkter och generella statsbidrag	623 530	617 850	5 680	
Finansnetto	5 026	9 300	-4 274	
Resultat efter finansiella poster	33 885	10 850	23 035	
Extraordinära poster	0	0	0	
Årets resultat	33 885	10 850	23 035	

Finansiella nyckeltal fem år i sammandrag

Kommunkoncern	2013	2014	2015	2016	2017
Årets resultat, mkr	20,2	16,5	28,8	58,0	37,7
Balansomslutning, mkr	770,4	867,2	936,0	1 142	1 216

Tibro kommun	2013	2014	2015	2016	2017
Antal invånare	10 754	10 864	10 980	11 070	11 185
Antal anställda, årsarbeten	931	927	958	-*	997
Skattesats**	20,71	21,21	21,21	21,21	21,21
Skatteintäkter och generella statsbidrag, mkr	503 603	526 723	543 635	591 447	623 531
Årets resultat, tkr	14 690	13 334	22 464	56 819	33 885
Årets resultat, % av skatter och bidrag	2,9	2,5	4,1	9,6	5,4
Nettoinvesteringar, mkr	20,2	20,8	14,8	29,2	49,5
Soliditet, %	71	70	68	70	71
Soliditet inklusive ansvarsförbindelse pensioner, %	24	29	35	45	50

* Problem vid implementering av nytt HR-system medför att det korrekta antalet anställda per 2016-12-31 inte kan tas fram.

** Den 1 januari 2012 genomfördes en skatteväxling på 43 öre med Västra Götalandsregionen i samband med att ansvaret för kollektivtrafiken lämnades över från kommunen till regionen.

Tibrobyggen AB	2013	2014	2015	2016	2017
Nettoomsättning, tkr	47 314	61 742	62 939	64 316	63 431
Årets resultat efter finansnetto, tkr	2 408	1 132	4 342	2 582	3 441
Årets resultat efter skatt, tkr	966	546	1 714	884	4 591
Soliditet, %	16	12	13	9	9
Antal lägenheter	481	743	743	743	743
Vakansgrad	5	5	3	3	3

Tibro Elnät AB, koncern	2013	2014	2015	2016	2017
Nettoomsättning, tkr	78 112	73 325	72 290	77 625	79 576
Årets resultat efter finansnetto, tkr	5 878	3 353	3 836	2 498	1 559
Årets resultat efter skatt, tkr	4 570	2 606	2 974	1 904	1 215
Soliditet, %	46	47	44	51	49
Energiomsättning, GWh	98,6	89,3	88,9	94,1	94,2

Investeringsredovisning

Investering, belopp i Tkr	Utfall	Budget	Avvikelse
Skattefinansierad verksamhet:			
Ny förskola, Snickarvallen	22 071	24 284	2 213
Ny grundskola	3 930	7 000	3 070
Centrummiljö Allétorget	3 646	6 000	2 354
Cirkulationsplats, väg 49-väg 201	155	5 000	4 845
Mark/cykelväg Karlsborgsbanan	0	5 000	5 000
Fastigheter, planerat underhåll	3 557	3 900	343
Asfaltering	3 300	3 300	0
Inventarier nytt boende kv. Örnen	95	2 500	2 405
Mini-Zoo	2 122	2 134	12
Gata/park	491	1 900	1 409
Gestaltningprogram	1 104	1 849	745
Bråbacka asfaltstoppling m.m.	645	1 200	555
Exploatering	327	1 255	928
Infartsskyltar	0	1 096	1 096
Cirkulationsplats, Häggetorpsleden-Bang. - Ö. Långg.	979	1 050	71
Stenbron Brostigen	678	1 000	322
Övriga investeringar*	2 893	4 804	1 911
Summa skattefinansierat	45 995	73 272	27277
Avgiftsfinansierad verksamhet:			
VA-verksamhet	3 513	7 000	3 487
Summa investeringar	49 508	80 272	30 764

Den ursprungliga investeringsbudgeten för 2017 uppgick till 49,5 mnkr. Till detta lades 30,3 mnkr av outnyttjade medel från 2016 års budget som överfördes. Den totala investeringsbudgeten slutade därmed på 80,2 mnkr.

Årets nettoinvesteringar uppgick till 49,5 mnkr. 45,9 mnkr avsåg skattefinansierad verksamhet och 3,5 mnkr avsåg avgiftsfinansierad verksamhet.

Arbetet med gestaltningprogrammet fortsatte under 2017 med en budget om 1,8 mnkr. Under året skedde en fortsatt förbättring med rabatter i kortenstål på olika ställen samt nya blomsterkuber till järnvägsövergången (0,2 mnkr). En stor upprustning av kvarnområdet vid stenbron gjordes genom att renovera kvarnresterna, bygga nya sittplatser och nya räcken (0,9 mnkr).

Inför stenbrons 100-årsjubileum gjordes en omfattande renovering för 0,7 mnkr. Arbetet har inneburit att alla stenar riktats och att det gamla räcket har bytts ut mot ett nytt som är designat i gammal stil från tidigt 1900-tal. Bron invigdes för första gången 1917 och detta har man velat återskapa.

Under våren 2017 har VA-verksamheten förbrukat 4,9 mnkr till utbyggnad av överföringsledning från Kylvanäs till Söroset,

en sträcka på 6,3 km. Som en del av denna investering har tre pumpstationer byggts för pumpning av avloppsvatten som gör det möjligt för 125 fastigheter att ansluta sig till kommunalt avlopp.

En stor ombyggnad av Allétorget för 3,6 mnkr har pågått under hela hösten och kommer att fortsätta under våren 2018. Arbetet omfattar nytt dagvatten, asfaltering, parkeringsplatser och en bred mittgång.

Fastighetsavdelningen har under 2017 gjort underhållsåtgärder för 3,3 mnkr. Det omfattar bland annat en ombyggnation av Nyboskolans lektionssalar för hemkunskap och fyra omklädningsrum i sporthallen.

Arbetet med Mini-Zoo fortsatte under 2017 med en budget om 2,1 mnkr. Under året har det byggts fyra hus till djur, ett hus för foder och redskap samt en större byggnad för personal och besökare. I personalbyggnaden finns ett café samt toaletter för gästerna. Vidare har samtliga gångar iordningsställt och djurhållningen har försetts med nya staket. Grillplatser och andra övriga ytor har fått en uppräschning. Plank och staket mot parken har satts upp, vilket ger Mini-Zoo en tydligare avgränsning. Därtill har Mini-Zoo fått en ny entré, som gör inramningen av parken ännu bättre.

Utveckling av Mini-Zoo

Under 2017 genomfördes en omfattande renovering av smådjursdjurparken Mini-Zoo, som är ett av kommunens största besöksmål. I parken finns numera fyra nya djurhus, en byggnad för foder- och ströförvaring samt en byggnad med ett nytt café, nya kundtoaletter och personalutrymmen. Parken har även försetts med nya staket, fågeldammen har fått en ansiktslyftning och ett par nya broar, som kommer att förbinda parken med en ny sommarhage och naturstig, har anlagts. Mini-Zoo nyinvigdes den 29 september och har sedan dess öppet året runt.

Total kostnad: 4,5 miljoner kronor, varav 2,4 miljoner 2016 och 2,1 miljoner 2017

Ny förskola, Snickarvallen

Förskolan Snickarvallen togs i bruk i början av oktober efter en byggtid på ett år. Den officiella invigningen ägde rum den 30 oktober. Den nya förskolan har sex avdelningar och har byggts med ett antal särskilda hållbarhetskriterier i fokus. Bland annat har förskolan fått ett sedumtak, d v s ett tak med levande växter som takbeläggning.

Total kostnad: 33 miljoner kronor, varav 22,1 miljoner 2017

Upprustning av Allétorget

I augusti påbörjades upprustningen av Allétorget. Torget har försetts med nya brunnar och ledningar för dagvatten och nya träd. Parkeringsytan har fått en ny, mer trafiksäker utformning med snedställda parkeringar och ett brett, bilfritt gångstråk med ett ledstråk av sinusplattor för synskadade. Ombyggnationen fortsätter våren 2018.

Total budget: 5,4 miljoner kronor, varav 3,6 miljoner 2017

Upprustning av stenbron och kvarnområdet

Under 2017 har det genomförts en rejäl renovering av den 100 år gamla stenbron och den intilliggande kvarnruinen. Det gamla broräcket har bytts ut mot ett nytt svart räcke, som har fått en design som för tankarna till tidigt 1900-tal. Bron invigdes 1917 och det har kommunen velat återskapa.

Inom ramen för projektet har de gamla träbroarna mellan fastlandet och den lilla ön i ån ersatts av broar i betong. Kanalväggarna har förstärkts med ett nytt betonglager. De nya broarna och kanalväggen mot parkeringen och gräsytan har försetts med svarta rörräcken. Turbinerna har tagits bort. Den befintliga stenmuren vid fikaplatsen har renoverats, och fikaplatsen har försetts med nya bänkar och ett nytt golv.

Total kostnad: 1,6 miljoner kronor

Revisionsberättelse

Revisorerna i Tibro kommun

1(2)

Kommunfullmäktige

Revisionsberättelse för år 2017

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse och nämnder och genom utsedd lekmannarevisor den verksamhet som bedrivits i kommunens företag.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De har också ansvar för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen och god revisionsd i kommunal verksamhet och genomförts inom ramen för erhållet anslag och med den inriktning som vi ansett behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Vi har löpande informerat oss om och prövat ansvarsutövandet via genomgång av protokoll och handlingar, granskningar av delårsrapport och årsredovisning samt nämndernas internkontrollarbete. Vi har därutöver haft möten med nämndrepresentanter och i förekommande fall skaffat oss faktainformation från tjänstemän.

Årets resultat redovisas till 33,9 mnkr (56,8 mnkr år 2016) vilket är 23 mnkr mer än budgeterat och nästan 28 mnkr mer än fastställt finansiellt ekonomiskt mål på 6 mnkr. Balanskravet uppnås och inga underskott från tidigare år finns att återhämta. Årets resultat kan framförallt förklaras av stora överskott inom nämndverksamheten för barn och utbildningsnämnden (16,5 mnkr), samhällsbyggnadsnämnden (6,4 mnkr), kommunstyrelsen (3,1 mnkr) och byggnads- och trafiknämnden (0,9 mnkr). Socialnämnden redovisar däremot ett underskott på -8,4mnkr. Skatter och generella statsbidrag visar överskott med 5,7 mnkr medan finansnetto visar underskott -4,3 mnkr.

Tibro kommun har ett förvaltad finansiellt kapital med ett marknadsvärde som vid årsskiftet uppgick till 220,5 mnkr (211,2 mnkr föregående år) Kommunens bolag redovisar också positiva resultat vilket innebär att **kommunens samlade verksamhet bedöms ha en god ekonomisk ställning.**

I föregående årsredovisning d v s år 2016 framkom i årsredovisningen stora brister i prognosarbetet och det framgick då att det var en prioriterad uppgift att utveckla rutiner som säkerställer prognoser med bättre tillförlitlighet. Vi noterade också detta i den då aktuella revisionsberättelsen. Som framgår av den nu aktuella årsredovisningen kan vi konstatera fortsatt stora prognosavvikelser som visar att man fortfarande inte säkerställt prognoser med bättre tillförlitlighet. Det gäller inte minst inom barn och utbildningsnämnden. **Vi är kritiska till att bristerna i prognosarbetet kvarstår** och ser det som angeläget att kommunstyrelsen nu verkligen ser till att rutinerna säkerställs. Tillförlitliga prognoser är en viktig förutsättning för god styrning inom nämnderna och kommunstyrelsen såväl som för styrningen av kommunen som helhet.

Vi bedömer att kommunstyrelsen och nämnderna bedrivit verksamheten på ett i huvudsak ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Som framgått ovan måste dock de ekonomiska prognoserna förbättras. För socialnämnden noterar vi framförallt det ökande underskottet under året och inom Barn och utbildningsnämnden noterar vi framförallt den låga måluppfyllelsen avseende kunskapskraven inom grundskolan.

Vi bedömer att räkenskaperna i huvudsak är rättvisande men som framgår av redovisningsprinciperna i årsredovisningen så görs avvikelse från god redovisningssed avseende ersättning flyktningmottagning. Avvikelsen innebär att årsredovisningen inte ger en rättvisande bild av årets resultat men föranleder inte några synpunkter från vår sida på att ändring ska göras i aktuell årsredovisning. **Vi anser emellertid att kommunstyrelsen till kommande år ska förändra tillvägagångssättet och följa god redovisningssed.**

Vi bedömer att arbetet med den interna kontrollen fortsatt att utvecklats och där flertalet nämnder nu följer antaget reglemente men att det fortfarande finns en del brister. I den uppföljning vi gjort av 2017 års internkontroll får vi bl a svar att socialnämnden inte haft någon beslutad och rapporterad internkontroll och således inte tillämpat kommunens antagna reglemente. Vi ser också att beslutade internkontrollområden inte alltid utförs och avrapporteras. Vi anser också att samtliga nämnder inkl. kommunstyrelsen ska, som reglementet anger, dokumentera den väsentlighet – och riskanalys som enligt reglementet ska utgöra underlag för internkontrollplanen. Vi vill också poängtera vikten av att alla rapporterar sin internkontroll på det sätt reglementet anger.

Vi bedömer att de finansiella målen uppnås och redovisas på ett riktigt sätt i årsredovisningen. För verksamhetsmålen anges 57 % som uppnådda eller i huvudsak uppnådda och resterande 43 % som delvis uppnådda. Med ledning av vad som framgår i årsredovisningen kan vi för flera av målen inte göra någon bedömning men vi ser dock inget som motsätter den bedömning som ges. För att underlätta bedömningen av måluppfyllelsen menar vi att det skulle vara bra om man på ett mer strukturerat sätt följde upp och redovisade i förhållande till målens angivna förväntade resultat.

Vi tillstyrker att kommunens årsredovisning godkänns.

Vi tillstyrker att ansvarsfrihet beviljas för styrelse, nämnder och enskilda ledamöter i dessa organ inklusive överförmyndaren.

Tibro kommun 2018 - 03- 15

Jan-Erik Olausson

Eva-Maj Johansson

Ronny Wennerström

Gunnar Hägg

Kristina Häljestam

Till revisionsberättelsen hör bilagorna granskningsrapporter från lekmannarevisor i AB Tibrobyggen, Tibro Energi AB och Tibro Elnät AB samt PwC:s revisionsrapport avseende granskningen av årsredovisning 2017.

*Att lita på vår egen förmåga.
Att tro att allt är möjligt så
länge vi gör det tillsammans.
Att planera för framtiden men
leva i nuet. Att bry oss om
oss själva och andra.
Det är Tibro.*

TIBRO

Tibro kommun
Centrumgatan 17
543 80 TIBRO

Växel: 0504-180 00
kommun@tibro.se
www.tibro.se